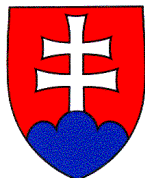

**Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja
Slovenskej republiky**

riadiaci orgán pre Operačný program Technická pomoc

Operačný program Technická pomoc na roky 2007 - 2013

Bratislava, júl 2007

OBSAH

<u>NÁVRH OPERAČNÉHO PROGRAMU TECHNICKÁ POMOC</u>	4
<u>1. SÚHRNNÝ OBSAH DOKUMENTU</u>	4
<u>2. PROCES PRÍPRAVY OPERAČNÉHO PROGRAMU</u>	7
<u>2.1 Východiskové dokumenty</u>	7
<u>2.2 Proces prípravy OP TP – uplatňovanie princípu partnerstva</u>	8
<u>2.3 Ex-ante hodnotenie</u>	9
<u>2.4 Strategické environmentálne hodnotenie</u>	11
<u>3. SÚČASNÁ SITUÁCIA V OBLASTI TECHNICKÁ POMOC</u>	12
<u>3.1 Všeobecná charakteristika situácie v oblasti technická pomoc</u>	12
<u>3.2 Analýza na úrovni prioritnej osi 1: Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach</u>	13
<u>3.2.1 Analýza súčasnej situácie v oblasti administratívnych kapacít</u>	14
<u>3.2.2 Analýza súčasnej situácie v oblasti vzdelávania</u>	16
<u>3.2.3 Analýza súčasnej situácie v oblasti publicity a informovanosti</u>	16
<u>3.2.4. Analýza súčasnej situácie v oblasti ITMS</u>	16
<u>3.2.5 Analýza súčasného hodnotenia</u>	17
<u>3.2.6 Analýza v oblasti rómskej problematiky:</u>	19
<u>3.3 Analýza na úrovni prioritnej osi 2 – finančné riadenie, kontrola, posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach</u>	21
<u>3.4 Výsledky realizácie programového obdobia 2004 - 2006</u>	21
<u>3.5 SWOT analýza</u>	22
<u>3.6 Hlavné disparity a faktory rozvoja</u>	24
<u>4. STRATÉGIA OPERAČNÉHO PROGRAMU</u>	25
<u>4.1 Východiská stratégie OP</u>	25
<u>4.2 Globálny cieľ OP</u>	27
<u>4.2.1 Špecifické ciele OP</u>	27
<u>4.3 Stratégia na dosiahnutie globálneho cieľa ako výsledok tematickej a územnej koncentrácie</u>	30
<u>4.3.1 Tematická koncentrácia príspevkov</u>	30
<u>4.3.2 Územná koncentrácia príspevkov</u>	31
<u>5. PRIORITNÉ OSI</u>	32
<u>5.1 Prioritná os 1: Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach</u>	32
<u>5.1.1 Cieľ a zameranie prioritnej osi</u>	32
<u>5.1.1.1 Cieľ prioritnej osi</u>	32
<u>5.1.1.2 Zameranie prioritnej osi</u>	32
<u>5.2 Prioritná os 2: Finančné riadenie, kontrola, audit a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach</u>	40
<u>5.2.1 Cieľ a zameranie prioritnej osi</u>	40
<u>5.2.1.1 Cieľ prioritnej osi</u>	40
<u>5.2.1.2 Zameranie prioritnej osi</u>	40
<u>5.3. Indikatívne rozdelenie alokácie OP TP podľa aktivít v programovom období 2007-2013</u>	44
<u>6. HORIZONTÁLNE PRIORITY</u>	46
<u>6.1 Marginalizované rómske komunity</u>	48

6.2	<u>Rovnosť príležitostí</u>	50
6.3	<u>Trvalo udržateľný rozvoj</u>	51
6.4	<u>Informačná spoločnosť</u>	53
7.	<u>SÚLAD STRATÉGIE S POLITIKAMI, DOKUMENTMI A CIEMI</u>	55
7.1	<u>Súlad so strategickými dokumentmi a politikami EU (čl. 9 (2) všeobecného nariadenia)</u>	55
7.1.2	<u>Lisabonská a Göteborgská stratégia</u>	55
7.1.3	<u>Legislatíva ES v oblasti kohéznej politiky</u>	55
7.2	<u>Súlad so strategickými dokumentmi a politikami SR</u>	57
7.2.1	<u>NSRR a OP</u>	57
7.2.1.1	<u>Súlad so stratégiou a víziou NSRR</u>	57
7.2.1.2	<u>Komplementarita /synergia s inými OP</u>	57
8.	<u>FINANČNÝ PLÁN</u>	60
8.1.	<u>Finančný plán OP – ročné záväzky podľa fondu</u>	60
8.2.	<u>Finančný plán OP za celé programové obdobie podľa prioritných osí a zdrojov financovania</u>	61
8.4.	<u>Rozdelenie príspevku z fondu do kategórií pomoci EÚ na úrovni OP</u>	62
9.	<u>SYSTÉM IMPLEMENTÁCIE</u>	63
9.1	<u>Orgány zapojené do riadenia a implementácie programu</u>	63
9.1.1	<u>Centrálny koordinačný orgán</u>	63
9.1.2	<u>Riadiaci orgán</u>	63
9.1.3	<u>Monitorovací výbor (Národný monitorovací výbor)</u>	65
9.1.4	<u>Koordináčne orgány a implementácia horizontálnych priorit</u>	66
9.1.4.1	<u>Koordinácia horizontálnej priority „marginalizované rómske komunity“</u>	67
9.1.4.2	<u>Koordinácia horizontálnej priority „rovnosť príležitostí“</u>	69
9.1.4.3	<u>Koordinácia horizontálnej priority „trvalo udržateľný rozvoj“</u>	70
9.1.4.4	<u>Koordinácia horizontálnej priority „informačná spoločnosť“</u>	71
9.1.5	<u>Účast' regionálnych a lokálnych samospráv na aktivitách OP TP</u>	73
9.2	<u>Monitorovanie</u>	74
9.2.1	<u>Monitorovanie OP TP</u>	75
9.3	<u>Hodnotenie</u>	76
9.3.1	<u>9.3.1 Evaluačný plán</u>	78
9.3.2	<u>9.3.2 Interné hodnotenie</u>	79
9.3.3	<u>9.3.3 Externé hodnotenie</u>	80
9.4	<u>IT monitorovací systém pre ŠF a KF</u>	82
9.5	<u>Elektronická výmena dát s EK</u>	83
9.7	<u>Finančné riadenie, kontrola a audit</u>	86
9.8.1	<u>Systém finančných tokov</u>	89
9.8.2	<u>Nezrovnalosti</u>	90
10.	<u>PRÍLOHY</u>	91

Návrh Operačného programu Technická pomoc

1. Súhrnný obsah dokumentu

V zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia 2007-2013 Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, ktorý predstavuje referenčný nástroj na implementáciu pomoci z fondov EÚ. V nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva o súdržnosti a v súlade s národnou legislatívou SR bol vypracovaný Národný strategický referenčný rámec, ktorý stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013. Na základe tohto dokumentu bude mať Slovenská republika možnosť využívať zdroje z fondov EÚ.

Slovenská republika po prvýkrát čerpala finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu EÚ v oblasti kohéznej politiky v skrátenom programovom období 2004 - 2006 na základe dokumentu Rámec podpory Spoločenstva a jednotlivých operačných programov, stratégie Kohézneho fondu, jednotných programových dokumentov ako aj programov Iniciatív Spoločenstva.

Z nových nariadení pre štrukturálne fondy a Kohézny fond vyplývajú výrazné zmeny pre nastavenie systému riadenia a koordinácie. Realizácia niekoľkonásobne väčšieho objemu finančných prostriedkov z fondov EÚ a zvýšený dôraz kladený na dosiahnutie strategických cieľov, vyžaduje dobrú organizáciu práce, koordináciu, monitorovanie a hodnotenie všetkých procesov.

Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. 7. 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (ďalej len „všeobecné nariadenie“) dáva iniciatívnu možnosť jednotlivým členským krajinám využiť finančné prostriedky na aktivity spojené s prípravou, riadením, monitorovaním, hodnotením, informovaním a kontrolou operačných programov a takisto aj na aktivity previazané s posilnením administratívnych kapacít na implementáciu programov (článok 46).

Bod 2 článku 46 dáva možnosť jednotlivým členským krajinám vypracovať Operačný program technickej pomoci a/alebo v rámci jednotlivých operačných programov (ďalej len „OP“) disponovať aj samostatnou prioritnou osou technickej pomoci.

Uznesením vlády č. 832 zo dňa 8. 10. 2006 bolo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR schválené vládou SR ako riadiaci orgán pre Operačný program Technická pomoc a Ministerstvo financií SR ako certifikačný orgán a orgán auditu.

Slovenská republika vypracovala v zmysle tohto uznesenia Operačný program Technická pomoc (ďalej len „OP TP“), v rámci ktorého budú financované horizontálne aktivity spoločné pre všetky operačné programy, resp. také aktivity, ktoré je potrebné vykonať celoplošne pre všetky orgány zapojené do riadenia, implementácie a kontroly operačných programov. Operačný program Technická pomoc (ďalej už len OP TP) bol schválený 6. 12. 2006 uznesením vlády SR č.1006.

Z obsahového hľadiska treba za kľúčové časti materiálu považovať: súčasnú situáciu v oblasti TP, stratégiu OP, prioritné osi, horizontálne priority, finančný plán a systém implementácie.

Časť „Súčasná situácia v oblasti TP“ zachytáva všeobecnú charakteristiku situácie v oblasti TP v súčasnom programovom období 2004 – 2006, v ktorom neexistuje samostatný OP TP. Analýza na úrovni prioritných osí je zameraná na využitie finančných prostriedkov na jednotlivé aktivity, ktoré sú bližšie špecifikované v časti výsledky realizácie programového obdobia 2004 – 2006. Získané poznatky sú prezentované formou SWOT analýzy a vyúsťujú do určenia hlavných disparít a faktorov rozvoja.

Na uvedenú časť nadväzuje stratégia operačného programu, ktorej obsahom sú východiská pre formuláciu stratégie OP, globálny cieľ a samotná stratégia, ktorá na dosiahnutie čo najvyššej efektívnosti alokovaných zdrojov využíva princíp tematickej a územnej koncentrácie.

Globálnym cieľom tohto operačného programu je zabezpečiť efektívne, účinné a správne riadenie, implementáciu, finančné riadenie, kontrolu a audit štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v rokoch 2007 - 2013. Na dosiahnutie globálneho cieľa boli identifikované dve prioritné osi:

1. Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach.
2. Finančné riadenie, kontrola a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach.

Pre každú prioritnú os je definovaný cieľ a zameranie. V tejto časti je za účelom lepšej prehľadnosti indikatívne rozdelená alokácia OP TP na jednotlivé aktivity. Čerpanie finančných prostriedkov podľa opatrení OP TP bude prebiehať na základe reálnych potrieb v rozsahu alokácie na príslušnú prioritnú os.

Priemet horizontálnych priorít NSRR (marginalizované rómske komunity, rovnosť príležitostí, trvalo udržateľný rozvoj a informačná spoločnosť) do prioritných osí OP je obsahom kapitoly „Horizontálne priority“.

Legislatívna časť sa venuje súladu stratégie OP TP s politikami, dokumentmi a cieľmi SR a EÚ.

Časť „Finančný plán“ zachytáva finančný plán OP TP – ročné záväzky podľa fondov, finančný plán OP za celé programové obdobie podľa prioritných osí a zdrojov financovania a rozdelenie príspevku z fondu do kategórií pomoci EÚ na úrovni OP.

Čl. 46 všeobecného nariadenia stanovuje, že celková suma na technickú pomoc v rámci OP TP a v rámci ostatných OP pre cieľ Konvergencia a pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť nesmie presiahnuť 4 % z celkovej alokácie na tieto dva ciele. Na Operačný program Technická pomoc bolo vyčlenených 97 601 421 EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) t. j. 0,86 % z celkovej alokácie na uvedené dva ciele a 17 223 780 EUR predstavuje spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu vo výške 15 %.

OP TP nevyučuje technickú pomoc v rámci ostatných operačných programov. Komplementárne bude v rámci každého operačného programu vyčlenená finančná alokácia na technickú pomoc, vzťahujúcu sa na špecifické aktivity príslušného OP. V nadväznosti na uvedený limit 4 % a na stanovenú finančnú alokáciu z ERDF pre OP TP predstavuje maximálny strop technickej pomoci 3,13% z príspevku ES na každý operačný program cieľa Konvergencia a 4 % z príspevku ES na každý operačný program cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. V prípade, keď je subjekt riadiacim orgánom viacerých operačných programov, je potrebné dodržať podmienku, aby súčet súm vyčlenených na technickú pomoc v rámci operačných programov nepresiahol 3,13 % alokácie na tieto programy pre cieľ 1 a 4 % alokácie na tieto programy pre cieľ 2.

Vzhľadom na horizontálne aktivity Operačného programu Technická pomoc, pokrývajúce celé územie SR a **monociel'ový charakter OP TP**, pokrývajúci cieľ Konvergencia, je potrebné pri zabezpečení financovania uplatňovať princíp pro rata, ktorý stanovuje podiel participácie cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť na aktivitách OP TP.

Pri všetkých aktivitách OP Technická pomoc sa v programovom období 2007 – 2013 bude princíp pro rata uplatňovať prostredníctvom percentuálneho rozdelenia výdavkov pre cieľ Konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Záverečná časť OP TP popisuje systém implementácie v oblasti riadenia, monitorovania, hodnotenia, ITMS, ďalej v oblasti publicity a informovania a napokon v oblasti finančného riadenia a kontroly.

2. Proces prípravy operačného programu

2.1 Východiskové dokumenty

Základným východiskovým dokumentom pre prípravu OP TP je Národný strategický referenčný rámec, Národný program reforiem SR a Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 (tzv. lisabonská stratégia pre Slovensko).

V zmysle Aktualizovaného konvergenčného programu SR na roky 2004-2010 je hlavným cieľom hospodárskej politiky dosiahnuť vysoký a dlhodobo udržateľný rast ekonomiky a tým aj rýchlejší rast životnej úrovne na Slovensku.

Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 vychádza zo základnej filozofie lisabonskej stratégie EÚ, ktorou je rozvoj ekonomickej konkurencieschopnosti prostredníctvom dvoch základných druhov aktivít: hlbokých reforiem (tzv. štrukturálnych reforiem) a adekvátnych rozvojových politík. Zároveň v rovnakom duchu ako obnovená lisabonská stratégia kladie jednoznačný dôraz na ekonomickú oblasť, pri zohľadnení slovenských špecifik. K prioritným oblastiam Stratégie boli vypracované samostatné akčné plány, ktoré vláda SR schválila v júli 2005. V akčných plánoch sú definované konkrétne hlavné úlohy pre jednotlivé oblasti.

Národný program reforiem sa sústreďuje na integrované zásady, ktoré najviac prispievajú k rozvoju inovatívneho potenciálu slovenskej ekonomiky, rozvoju znalostnej ekonomiky a zamestnanosti slovenských občanov.

Strategický cieľ pre SR pre obdobie 2007-2013 „výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“ bol schválený dňa 29. 6. 2005 uznesením vlády SR č.499/2006 a dňa

8. 10. 2006 bol doplnený uznesením vlády SR č. 832/2006 „výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť, zamestnanosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“.

V rámci strategického cieľa SR boli do NSRR premietnuté 3 strategické priority:

1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť
2. Vedomostná ekonomika
3. Ľudské zdroje

OP TP nadväzuje na strategickú prioritu NSRR SR č. 2 Vedomostná ekonomika a v rámci nej na špecifickú prioritu Informatizácia spoločnosti a na strategickú prioritu č. 3 Ľudské zdroje v oblasti posilňovania administratívnych kapacít štátnej správy.

OP TP svojím charakterom a zameraním významnou mierou prispieva k implementácii horizontálnych priorít NSRR:

1. Marginalizované rómske komunity
2. Rovnosť príležitostí
3. Trvalo udržateľný rozvoj
4. Informačná spoločnosť

OP TP nadväzuje na strategické ciele, definované v dokumentoch SR a EÚ a zároveň vytvára predpoklady na efektívne riadenie a implementáciu fondov EÚ v rokoch 2007 –

2013, čím prispieva k zvýšeniu konkurencieschopnosti a výkonnosti regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosti pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.

2.2 Proces prípravy OP TP – uplatňovanie princípu partnerstva

Príprava OP TP prebiehala v gescii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR v úzkej spolupráci s Ministerstvom financií SR.

Jedným zo základných princípov štrukturálnej politiky Európskej únie je princíp partnerstva, ktorý bol kľúčovým prvkom pri tvorbe Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007 - 2013, v rámci ktorého bol navrhnutý OP TP na implementáciu špecifických priorít 4.1. Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie, posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach a 4.2. Finančné riadenie, kontrola, posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach.

Zároveň v NSRR bolo navrhnuté, že v rámci OP TP sa budú financovať horizontálne aktivity, ktoré sú spoločné pre všetky operačné programy, resp. je potrebné ich vykonať celoplošne pre všetky orgány zapojené do riadenia, implementácie a kontroly operačných programov. V NSRR bol stanovený cieľ operačného programu a prioritné osi programu.

Do jednotlivých etáp vypracovania NSRR boli zapojené subjekty v rámci rôznych pracovných skupín prostredníctvom metódy štruktúrovanej odbornej diskusie na viacerých úrovniach (pracovná skupina ministrov, medzirezortná pracovná skupina, expertná skupina – Partnerstvo pre národný rámec, pracovná skupina expertov pre aktualizáciu Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007 – 2013, bilaterálne pracovné rokovania so zástupcami samosprávnych krajov). Ďalej boli jednotlivé výstupy prezentované v Rade vlády SR pre regionálnu politiku a dohľad nad štrukturálnymi operáciami a vo Výbore pre štrukturálne fondy a Kohézny fond, ako aj vo výboroch NR SR. Priestorom pre predstavenie tohto strategického rámca boli aj regionálne konferencie zorganizované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR.

NSRR bol predmetom pripomienkového konania so širokou účasťou socio-ekonomických partnerov.

Princíp partnerstva bol uplatňovaný na vnútroštátnej úrovni, ako aj vo vzťahu SR a Európskej komisie. Išlo najmä o neformálne konzultácie o pripravovanom obsahu NSRR a operačných programov.

Spolupráca na nadnárodnej úrovni prebiehala hlavne prostredníctvom pracovnej skupiny V4, ktorá umožnila na svojich stretnutiach prerokovať a vymeniť si skúsenosti s ostatnými krajinami V4 v oblasti ŠF a OP.

Posledná fáza prípravy OP TP prebiehala v úzkej súčinnosti Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR ako centrálného koordinačného orgánu (ďalej len „CKO“) a Ministerstva financií SR ako orgánu auditu a certifikačného orgánu, ktorých aktivity budú z tohto OP financované.

Princíp partnerstva bol v poslednej fáze prípravy zabezpečený formou pripomienkovania zo strany širokého okruhu oslovených partnerov. CKO zaslal 38 subjektom (ministerstvá, samosprávne kraje, ZMOS, ziskové aj neziskové organizácie, odborové zväzy,

asociácie ako napr. Slovenská rektorská konferencia, Slovenská živnostenská komora, Centrum na podporu miestneho aktivizmu, Protimonopolný úrad SR, OZ Priatelia Zeme-CEPA) návrh OP TP, ku ktorému sa mali možnosť vyjadriť a zaslať svoje pripomienky. V rámci horizontálnej priority rovnosť príležitosti, sa k programu vyjadrila aj Národná rada občanov so zdravotným postihnutím SR. Okruhy pripomienok sa týkali predovšetkým začlenenia rôznych organizácií a orgánov medzi prijímateľov pomoci z OP TP, zefektívnenia systému implementácie (ITMS, posilnenie regionálnych procesov vzdelávania, efektívnosti šírenia informácií, využívanie výstupov ITMS pre potreby regiónov), posilnenie rovnosti príležitostí (v oblasti informovania a publicity, informačných systémov - prístupnosť pre ľudí so zdravotným postihnutím a rôzneho veku, rovnoprávne podmienky pri financovaní projektov). Následne sa konalo niekoľko rokovaní na úrovni ministrov (MF SR, MPSVR), generálnych riaditeľov (MŠ, ÚV SR, MŽP SR), MVO a predstaviteľov samosprávnych krajov. Vzhľadom na prierezový a horizontálny charakter OP TP a vyčlenené finančné prostriedky pre technickú pomoc aj v rámci ostatných OP (OP BK, ROP) sa pripomienky riešili v súčinnosti s ostatnými riadiacimi orgánmi. Regionálne rozvojové agentúry a samosprávne budú podporované prostredníctvom aktivít z relevantných operačných programov, ktoré súvisia s ich činnosťou. Vzhľadom na ich zapojenie do procesov prípravy a implementácie projektov im bude v rámci OP TP poskytovaná pomoc prostredníctvom školení o ŠF a KF, v rámci opatrenia publicita a informovanosť budú užívatelia Komunikačného plánu pre NSRR (účasti na seminároch, konferenciách a workshopoch) a budú môcť využívať výstupy z ITMS (napríklad počet podaných a schválených projektov v jednotlivých regiónoch, stav čerpania projektov).

Výsledkom participácie Úradu splnomocnenkyne vlády pre rómske komunity v procese prípravy OP TP bolo spresnenie pojmu komplexný prístup a horizontálnej priority marginalizované rómske komunity (MRK) pri riešení problémov marginalizovaných rómskych skupín prostredníctvom ŠF. V súčasnom programovacom období 2004-2006 bol z prostriedkov Technickej asistencie OP ZI podporený projekt „Budovanie administratívnych kapacít ÚSVRK“, v rámci ktorého boli financované aj aktivity na prípravu strategických materiálov a dokumentov pre nové programové obdobie v súvislosti s horizontálnou prioritou MRK.

Ostatné špecifické pripomienky boli takisto prerokované a zapracované do OP TP. CKO vypracoval vyhodnotenie pripomienok, ktoré sa stalo prílohou predkladaného OP TP počas schvaľovacieho procesu vládou SR.

2.3 Ex-ante hodnotenie

Ex-ante hodnotenie je kľúčovou podmienkou pre prijateľnosť Operačného programu v zmysle čl. 48 nariadenia Rady (ES) č.1083/2006 z 11.júla 2006. Jeho cieľom je optimalizácia pridelovania rozpočtových zdrojov, posúdenie cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť a zhodnotenie kvality postupov riadenia, implementácie, monitorovania a hodnotenia.

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (MVRR SR) zo svojej pozície celkového manažéra podpory štrukturálnych fondov pre Slovensko vydalo v spolupráci s EK metodické usmernenie (usmernenie č. 3/2005) pre hodnotenie špecifických priorít NSRR, z ktorého sa potom odvíjali ex-ante hodnotenia jednotlivých operačných programov v programovom období 2007-2013.

Riadiaci orgán Operačného programu Technická pomoc zabezpečil v rámci ex-ante hodnotenia predbežné posúdenie programu zamerané predovšetkým na:

- zhodnotenie analýzy súčasnej situácie, vrátane SWOT analýzy, identifikovaných disparít a faktorov rozvoja,
- vyhodnotenie vhodnosti, zdôvodnenia a konzistencie stratégie operačného programu, t.j. posúdenie jej vnútornej logiky tak, aby boli zabezpečené logické väzby medzi výsledkami analýz, cieľmi, prioritami, finančnými zdrojmi a merateľnými ukazovateľmi,
- vyhodnotenie, či má operačný program dobre definované, konzistentné a vyvážené jednotlivé opatrenia a ciele, či odráža kvalifikovaný názor, pokiaľ ide o relevanciu cieľov, ich kvantifikovateľnosť a realnosť ich dosiahnutia s finančnými prostriedkami pridelenými jednotlivým prioritným osiam,
- na základe doterajších skúseností a štandardov vyhodnotenie vhodnosti určených indikátorov vzhľadom na nastavené ciele a priority a taktiež posúdenie, či tieto indikátory a ich cieľové hodnoty môžu slúžiť ako základ pre budúci monitoring a hodnotenie,
- posúdenie koherencie navrhnutého operačného programu z pohľadu zabezpečenia súladu s legislatívou, relevantnými nariadeniami, smernicami, stratégiami EÚ, národnými a regionálnymi strategickými dokumentmi SR v tejto oblasti a z pohľadu koherencie so stratégiou v NSRR,
- vyhodnotenie kvality a jasnej formulácie navrhovaného systému riadenia z pohľadu jeho funkčnosti a efektívnosti pre procesy riadenia, monitorovania, hodnotenia a finančného riadenia s ohľadom na dosiahnutie cieľov operačného programu.

Ex-ante hodnotiteľ vyzdvihol predovšetkým nasledujúce body:

- Podľa hodnotiteľa je systém cieľov pre Operačný program Technická pomoc, pozostávajúci z globálneho cieľa a dvoch cieľov prioritných osí primeraný a vhodne korešpondujúci s tematickým zameraním prioritných osí.
- Strategická časť operačného programu vykazuje vysokú mieru vnútornej konzistencie. Existuje jednoznačná a logická väzba medzi globálnym cieľom – zvolenou stratégiou – prioritnými osami a ich cieľmi – navrhovanými opatreniami. Celkovo možno považovať objem finančných prostriedkov pre OP TP za dostatočný na realizáciu stanoveného cieľa.
- Operačný program Technická pomoc vykazuje vysokú mieru konzistencie s relevantnými nariadeniami pre štrukturálne fondy a Kohézny fond na programové obdobie 2007-2013, stratégiami na úrovni EÚ (SUS) a domácimi strategickými dokumentmi. V súlade s horizontálnym charakterom OP TP budú aj očakávané výsledky a dopady prispievať k plneniu relevantných cieľov ostatných politík a stratégií.

Zhrnutie kľúčových zistení a odporúčaní tímu pre ex-ante hodnotenie:

- podporiť argumentačnú bázu pre stratégiu prostredníctvom dopracovania analýzy oboch prioritných osí,
- vzhľadom na dôležitosť horizontálnej témy marginalizovaných rómskych komunít je potrebné venovať v analýze (aj v strategickej časti) špecifickú pozornosť tejto problematike,
- zvýšenú pozornosť bude potrebné venovať vzájomnej koordinácii a komplementarite medzi aktivitami zameranými na administratívne kapacity podporovanými v rámci Operačného programu Technická pomoc a Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia,
- malo by sa efektívnejšie aplikovať zapojenie partnerov a partnerských organizácií v jednotlivých fázach implementácie a hodnotenia. Operačný program TP by mal zdefinovať vhodné formy spolupráce medzi relevantnými partnermi v jednotlivých fázach implementácie ŠF a KF na Slovensku a iniciovať a podporovať aktívnu účasť partnerov aj pri hodnotení,
- v rámci väčšej transparentnosti systému finančného riadenia sa odporúča doplniť stručný popis postupov mobilizácie a obehu finančných tokov.

Podľa hodnotiteľov Operačný program Technická pomoc vhodne reflektuje na potrebu komplexného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007-2013 na Slovensku a koordináciu intervencií z jednotlivých operačných programov (fondov) za účelom napĺňania cieľov stanovených na národnej úrovni.

Potreba samostatného operačného programu je vhodne odôvodnená skúsenosťami, získanými z doterajšieho riadenia ŠF a KF v skrátenom programovom období 2004-2006 na národnej úrovni a zvýšením prostriedkov pomoci pre programové obdobie 2007-2013, a s tým spojených nárokov na riadenie a vzájomnú koordináciu.

Odporúčania ex-ante hodnotenia boli následne zapracované do OP TP.

Vzhľadom na to, že v čase keď bolo ex-ante hodnotenie realizované (december 2006) ešte prebiehala príprava národného číselníka ukazovateľov pre NSRR, nebolo možné posúdiť reálnosť navrhovaných cieľov prostredníctvom kvantifikovateľných ukazovateľov. Z toho dôvodu bolo v marci 2007 ex-ante hodnotiteľmi dodatočne vypracované posúdenie návrhu ukazovateľov pre OP TP. Pre každú tematickú oblasť v rámci prvej aj druhej prioritnej osi boli navrhnuté príslušné ukazovatele.

V rámci odporúčania ex-ante hodnotiteľa boli niektoré cieľové hodnoty ukazovateľov považované za príliš nízke vzhľadom k celkovému rozpočtu pre OP TP. Uvedené hodnoty boli dodatočne upravené po indikatívnom rozdelení príspevku na jednotlivé aktivity, zohľadňujúc výšku alokácií pre príslušné opatrenie.

Ukazovateľ týkajúci sa informačných systémov bol na základe návrhu ex-ante hodnotiteľa upravený a zdefinovaný ako ukazovateľ výsledku, prostredníctvom ktorého je možné sledovať a posudzovať kvalitatívny aspekt realizácie programu.

2.4 Strategické environmentálne hodnotenie

Strategické environmentálne hodnotenie na účely Operačného programu Technická pomoc sa v súlade s legislatívou ES/EÚ a SR nevypracúva. V súvislosti s navrhovanými aktivitami v rámci Operačného programu Technická pomoc sa nepredpokladajú žiadne zásahy do životného prostredia.

3. Súčasná situácia v oblasti technická pomoc

3.1 Všeobecná charakteristika situácie v oblasti technická pomoc

V programovom období 2004 – 2006 neexistoval samostatný operačný program zameraný na technickú pomoc. Aktivity riadiaceho orgánu pre CSF (RO CSF) ako koordinačného orgánu pre čerpanie fondov EÚ pre programové obdobie 2004 - 2006 boli financované v rámci opatrenia Technická pomoc Operačného programu Základná infraštruktúra (OP ZI). Toto opatrenie zahŕňalo technickú pomoc predovšetkým pre RO a SO/RO tohto programu, čo značne komplikovalo situáciu pri programovaní a implementácii technickej pomoci v súvislosti s horizontálnymi a koordinačnými aktivitami.

V programovom období 2004 - 2006 jednotlivé riadiace orgány (RO) disponovali v rámci svojich programov vlastným opatrením technická pomoc.

Horizontálne aktivity MF SR (platobný orgán pre ŠF – „PO“, výkon kontroly, auditu, Datacentrum atď.) boli v sledovanom období finančne podporené z opatrení „Technická pomoc“ viacerých programových dokumentov, ako sú Jednotný programový dokument Cieľ 3, Sektorový operačný program Ľudské zdroje, Operačný program Základná infraštruktúra. Zároveň MF SR, ako konečný prijímateľ, čerpalo finančné prostriedky zo Sektorového operačného programu Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Sektorového operačného programu Priemysel a služby v súvislosti s realizáciou aktivít finančného riadenia, kontroly a auditu fondov EÚ. Financovanie horizontálnych aktivít MF SR ako koordinačného orgánu pre finančné riadenie z viacerých programových dokumentov značne komplikovalo situáciu pri programovaní a implementácii technickej pomoci.

Na základe týchto skúseností sa v procese programovania NSRR na programové obdobie 2007 - 2013 zdefinoval samostatný operačný program pre horizontálne a koordinačné aktivity v oblasti riadenia, finančného riadenia a kontroly pomoci z fondov EÚ.

V rámci procesu decentralizácie orgánov štátnej správy prešli niektoré kompetencie na obce a na vyššie územné celky. Z toho dôvodu vznikla potreba vybudovať štruktúry na regionálnej úrovni a posilniť ich spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja. V roku 2000 vznikla integrovaná sieť regionálnych rozvojových agentúr s cieľom zabezpečiť úlohy týkajúce sa regionálneho rozvoja a vyplývajúce z potreby integrovaného a efektívneho využívania prostriedkov poskytovaných štátom, samosprávou a EÚ. Regionálne rozvojové agentúry sú neziskové organizácie, ktoré aktivizujú hospodársky a sociálny rozvoj regiónu inštitucionálnym spojením verejnej správy, súkromného sektora a tretieho sektora. Sú to samostatné záujmové združenia právnických osôb a ich vzťah s MVRR SR je založený na zmluvnom základe, a to podpísaním zmluvy o poskytovaní príspevku na financovanie činnosti regionálnej rozvojovej agentúry. V zmysle zmluvy sú agentúry povinné zabezpečiť bezplatne poskytovanie informácií a konzultácií pre potreby potenciálneho žiadateľa o nenávratný finančný príspevok, asistenciu pri vyplňaní žiadostí o platbu, účasť na kontrolných dňoch v rámci určených projektov a plnenie úloh technického sekretariátu v rámci projektu Phare ECOSOC .

OP ZI v rámci Priority 3 „Lokálna infraštruktúra“, opatrenia 3.3. podporoval budovanie inštitúcií na regionálnej úrovni za účelom priamej implementácie tejto priority a

podporoval tvorbu strategických dokumentov regionálneho a územného rozvoja, vytvorenie partnerstiev pre rozvoj regionálnej politiky a zapojenie lokálnych partnerstiev sociálnej inklúzie do tvorby regionálnej politiky. RO OP ZI spolupracoval s Úradmi siedmych samosprávnych krajov (okrem Bratislavského) predovšetkým v oblastiach informačných aktivít OP ZI, poskytovania odborného poradenstva pri príprave projektov, v rámci poradných skupín pri hodnotení súladu projektov s regionálnymi a lokálnymi stratégiami.

Samosprávne kraje zároveň participovali na využívaní TA OP ZI. V rámci limitovanej TA OP ZI boli financované mzdové náklady zamestnanca každého samosprávneho kraja (s výnimkou Bratislavského kraja), ktorý bol priamo zapojený do procesu implementácie Opatrenia 3.4. Priority 3 OP ZI.

V rámci Opatrenia 3.4 Renovácia a rozvoj obcí sa regionálni a lokálni partneri zúčastňovali procesu zverejňovania výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok, hodnotenia a schvaľovania dokumentácie žiadosti, monitorovania a vyhodnocovania pomoci.

3.2 Analýza na úrovni prioritnej osi 1: Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach

Finančné prostriedky technickej pomoci pre CSF sa v období 2004 - 2006 využívali v súlade s nariadením EK č. 2000/1685/ES a nariadením EK č. 2004/448/ES, ktorým sa mení nariadenie EK č. 2000/1685/ES stanovujúce podrobné pravidlá pre implementáciu nariadenia Rady č. 99/1260/ES týkajúce sa oprávnenosti výdavkov operácií spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov a ktoré ruší nariadenie EK č. 2003/1145/ES (ďalej len „nariadenie EK č. 2000/1685/ES“ a „nariadenie EK č. 2004/448/ES“), pravidlom 11 a národnými pravidlami na aktivity súvisiace s nasledovnými oblasťami:

- prípravou, riadením, implementáciou, koordináciou a monitorovaním programov (posilnenie administratívnych kapacít a refundácia plátov oprávnených zamestnancov),
- publicitou a informovanosťou,
- IT monitorovacím systémom,
- hodnotením,
- horizontálnymi prioritami.

Centrálne riadiacim a koordinačným orgánom pre ŠF je v programovom období 2004-2006 RO CSF, zriadený na MVRR SR.

Stav riadenia a implementácie ŠF bol prerokovávaný na Rade vlády pre regionálnu politiku, ktorá dohliada na to, aby programové dokumenty podpory regionálneho rozvoja spolufinancované z prostriedkov ES boli zosúladené s ostatnými národnými a rezortnými stratégiami a programami. Rada vlády zároveň zriadila svoj pomocný orgán, "Pracovnú skupinu pre regionálnu a štrukturálnu politiku", ktorá sa podieľala na príprave a posudzovaní materiálov predkladaných rade a na úlohách súvisiacich s realizáciou programov EÚ zameraných na regionálnu a štrukturálnu politiku.

3.2.1 Analýza súčasnej situácie v oblasti administratívnych kapacít

Analýzu súčasnej situácie v oblasti administratívnych kapacít podrobne zachytáva dokument „Analýza administratívnych kapacít pre programové obdobie 2007 -2013“, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č.407 z 2.5.2007. Cieľom tohto materiálu bolo zmapovať aktuálny stav pripravenosti organizačných štruktúr v oblasti administratívnych kapacít, ktoré sa budú podieľať na implementácii štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013 s ohľadom na prebiehajúce programovacie obdobie 2004 – 2006.

Z hľadiska budovania administratívnych kapacít bola v období 2004-2006 zaznamenaná veľká fluktuácia zamestnancov (cca. 20% až 40% v závislosti od jednotlivých RO) a ich migrácia hlavne do súkromnej sféry. Dôvodom boli nedostatočné legislatívne opatrenia, nedostatočné finančné ohodnotenie, vysoké pracovné zaťaženie a nedostatok priestoru na tvorivú realizáciu. Nové obdobie bude náročnejšie nielen z hľadiska nárastu finančného objemu, ale aj z hľadiska paralelnej implementácie dvoch programových období a zvýšenými nárokmi na kvalitu procesov implementácie zo strany EK.

V súčasnom období boli podniknuté kroky a prijaté opatrenia na stabilizáciu situácie, napr. prijatím a novelizáciou zákona č.312/2001 o štátnej službe, vyšpecifikovaním odborných a kariérnych profilov zamestnancov, ako aj plánu ich odborného a kariérneho rastu. V rámci programového obdobia 2004-2006 sa vytvorili adekvátne mechanizmy a systémy na využívanie prostriedkov z technickej asistencie, ktoré umožňujú refundáciu plátov oprávnených zamestnancov, zaoberajúcich sa riadením, implementáciou, monitorovaním, hodnotením a kontrolou fondov EÚ. Zároveň sa prostriedky technickej asistencie využívajú na budovanie a posilňovanie administratívnych kapacít, čím sa vytvára priestor pre zefektívnenie procesov čerpania fondov EÚ, znižuje pracovné zaťaženie a zvyšuje sa motivácia a stabilizácia zamestnancov.

V období 2004 – 2006 plní sekcia stratégie rozvoja regiónov funkciu a úlohy riadiaceho orgánu pre CSF, pre operačný program Základná infraštruktúra a riadiaceho orgánu pre Kohézny fond. V novom programovom období 2007 – 2013 bude plniť funkciu riadiaceho orgánu pre operačný program Technická pomoc a Centrálného koordinačného orgánu pre NSRR.

V predchádzajúcom období bolo k decembru 2006 hradených z TA OP ZI (TA CSF) 33 zamestnancov MVRR SR, ktorí plnili úlohy riadiaceho orgánu CSF.

Rozdelenie zamestnancov riadiaceho orgánu CSF podľa oprávnených aktivít bolo nasledovné:

- 7 zamestnancov sa podieľalo na príprave,
- 15 zamestnancov na riadení a koordinácii,
- 8 zamestnancov na monitorovaní a hodnotení,
- 1 zamestnanec na monitorovaní MRK,
- 2 zamestnanci na ITMS (vybudovanie kompletného systému, jeho údržba).

Zamestnanci zabezpečujúci publicitu a informovanie neboli v tomto programovacom období oprávnení podieľať sa na mzdách z TA OP ZI.

V rámci Ministerstva financií SR bolo koncom programového obdobia 2004 – 2006 do systému finančného riadenia fondov EÚ zapojených 72 zamestnancov, ktorých platy boli refundované z prostriedkov technickej asistencie OP ZI v nasledovnom členení:

- 36 oprávnených zamestnancov zo sekcie európskych záležitostí (certifikačný a platobný orgán),
- 31 oprávnených zamestnancov zo sekcie systému verejnej vnútornej finančnej kontroly
- 5 zamestnancov DataCentra.

Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity ako koordinátora horizontálnej priority MRK sa podieľal v období 2004-2006 na zlepšení efektívnosti systému implementácie opatrení zameraných na sociálnu inklúziu marginalizovaných rómskych komunít financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ prostredníctvom schváleného projektu „Budovanie administratívnych kapacít ÚSVRK“, v rámci ktorého plnilo úlohy 11 externých konzultantov.

Tabuľka : Počet administratívnych kapacít refundovaných v programovacom období 2004-2006 z OP ZI (TA CSF)

Obdobie 2004-2006		
prijímatelia	počet pracovníkov podieľajúcich sa na mzdách z OP ZI	finančné pokrytie
RO CSF - MVRR SR	33	TA CSF
Počet zamestnancov MF SR a DataCentra podieľajúcich sa na mzdách OP ZI	72	TA CSF
ÚSVRK	11	TA CSF (v rámci samostatného projektu)
RRA		v rámci TA CSF školenia a KAP
SPOLU z OP ZI	116	

RO CSF
OP ZI
RRA
ÚSVRK

Riadiaci orgán pre Rámec podpory spoločenstva
Operačný program Základná infraštruktúra
Regionálne rozvojové agentúry
Úrad splnomocnenkyne vlády pre rómske komunity

3.2.2 Analýza súčasnej situácie v oblasti vzdelávania

Vzhľadom k tomu, že programové obdobie 2004-2006 bolo skráteným programovým obdobím, zvýšené nároky boli kladené na samotné vytvorenie inštitucionálneho systému pre riadenie fondov EÚ v synergii so zabezpečením adekvátneho vzdelávania. Vzdelávanie štátnych zamestnancov nebolo realizované ako systematické odborné vzdelávanie na centrálnej úrovni, ktoré má za cieľ priebežné zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných vedomostí a schopností potrebných na vykonávanie štátnej služby v príslušnom odbore štátnej služby. Nízka efektívnosť siete vzdelávacích inštitúcií, absencia funkčných systémov prehlbovania kvalifikácie zamestnancov boli hlavnou prekážkou v tejto oblasti .

Obsahové zameranie vzdelávania štátnych zamestnancov vyplýva predovšetkým z požiadaviek na ich spôsobilosť vyplývajúcu z opisu činností jednotlivých štátnozamestnaneckých miest. V rámci vytvorených mechanizmov na využívanie technickej pomoci sa zabezpečujú školenia a semináre, zamerané na rôzne oblasti (finančné riadenie, nezrovnalosti, monitorovanie a hodnotenie a p.)

Vzdelávanie pracovníkov riadiacich orgánov jednotlivých operačných programov bolo zamerané predovšetkým na procesy projektového a finančného riadenia prostredníctvom elektronického systému ITMS. Za účelom efektívnejšieho riadenia boli organizované školenia projektového riadenia ITMS aj pre predstaviteľov samosprávnych krajov na regionálnej úrovni.

Práca so štrukturálnymi fondmi si vyžaduje veľký dôraz na neustále vzdelávanie administratívnych kapacít. Je potrebné zabezpečiť systém nepretržitého vzdelávania, ktorý zabezpečí pripravenosť administratívnych kapacít a transfer know-how na začínajúcich zamestnancov.

3.2.3 Analýza súčasnej situácie v oblasti publicity a informovanosti

Vzhľadom na príliš rozsiahly objem informácií, a nedostatočné skúsenosti v oblasti šírenia informácií o ŠF a KF, nebola informovanosť a publicita na úrovni implementačných orgánov a verejnosti dostatočne prehľadná a efektívna. Dôsledkom toho došlo k posunom začiatku realizácie projektov, a tým aj k oneskoreniu čerpania prostriedkov EÚ. Chýbajúca konkrétna priama informovanosť a prehľad v oblasti existujúcich, už realizovaných projektov, si vyžiada v súčasnom období väčší dôraz na stratégiu informovanosti, ktorá je vypracovaná v Komunikačnom pláne pre NSRR.

V období 2004-2006 sa z Technickej asistencie OP ZI financoval projekt CSF pre informovanie a publicitu, v rámci ktorého sa realizovali rôzne PR aktivity, školenia, semináre, konferencie a správa a rozširovanie informačného portálu www.strukturalnefondy.sk.

3.2.4. Analýza súčasnej situácie v oblasti ITMS

Elektronická podpora procesov riadenia čerpania ŠF EÚ zabezpečuje konzistenciu a transparentnosť celého procesu a jeho kompatibilitu so stanovenými postupmi a normami a zjednodušuje procesy pre riadiace orgány. Prostredníctvom jednotného systému ITMS je zabezpečená centrálna koordinácia procesov riadenia projektov a finančného riadenia,

zohľadňujúca špecifické potreby jednotlivých riadiacich orgánov. Projekty zamerané na vybudovanie systému ITMS, jeho prevádzku, údržbu, licencie a prepojenie so systémami realizujúcimi platobné operácie predstavovali 31,7% z celkového rozpočtu TA. Budovanie a vývoj ITMS prebieha v dvoch hlavných etapách – ITMS I pre obdobie 2004-2006 a ITMS II pre nové obdobie 2007-2013.

Pri nastavovaní procesov systému riadenia ŠF a KF na nové obdobie je pre Centrálny koordinačný orgán (ďalej len „CKO“), ako aj jednotlivé riadiace orgány nevyhnutné, dôsledné uplatňovanie „princípu 3Z“ (zjednotenie, zjednodušenie, zefektívnenie). Výsledkom by malo byť pre žiadateľov zjednodušenie postupov pri predkladaní projektov, ako aj skrátenie času administrácie a hodnotenia projektov a tým aj administratívnej náročnosti.

3.2.5 Analýza súčasného hodnotenia

Zo súčasnej situácie vyplýva, že sú limitované evaluačné kapacity pre hodnotenie intervencií štrukturálnych fondov. Je potrebné v rámci systémov riadenia, monitorovania a hodnotenia tieto kapacity rozširovať a budovať, keďže hodnotenie je jedným z dôležitých nástrojov posudzovania úspešnosti realizovania štrukturálnej politiky voči stanoveným cieľom (národným, ES)

V súčasnom období je funkcia hodnotiteľa na úrovni operačného programu spojená s aktivitami monitorovania. Predmetom jeho činnosti je porovnanie dosiahnutého pokroku v plnení výstupových, výsledkových a finančných ukazovateľov. Toto hodnotenie je vykonávané na základe monitorovacích správ projektov v danom operačnom programe a jeho výstupy sú súčasťou monitorovacích a hodnotiacich správ operačného programu.

Hodnotenie mimo štruktúr RO sa uskutočňuje nezávislými odborníkmi s cieľom zmerať účinnosť a účelnosť realizovaných opatrení.

Ako vyplýva zo všeobecného nariadenia 1260/1999/ES, pre určenie jednotlivých druhov pomoci zo štrukturálnych fondov, pre zistenie ich dopadu na jednotlivé smerodajné oblasti a pre analýzu účinkov programov na špecifické štrukturálne problémy sú zadefinované tri druhy hodnotenia:

1. Ex – ante hodnotenie bolo plne v kompetencii RO pre OP. Účelom predbežného hodnotenia OP bolo poskytnúť informácie pre vypracovanie plánov rozvoja, prípravu pomoci a Programového doplnku, ktorých bolo súčasťou. Toto hodnotenie preverovalo finančné toky, ich efektívnosť, účinnosť pomoci v konkrétnych regiónoch a taktiež zhodu zvolenej stratégie a cieľov s očakávaným dopadom v oblastiach, určených pre príjem pomoci.
2. Priebežné hodnotenie pre OP ZI nebolo vypracované, vzhľadom na skrátené programovacie obdobie 2004 – 2006 . V rámci projektu CSF však bolo vypracované jedno priebežné hodnotenie na úrovni NRP - Cílená priebežná evaluácia pokroku v implementácii Národného rozvojového plánu.

V rámci tohto hodnotenia bolo zistené nedostatočné čerpanie finančných prostriedkov v dôsledku zdĺhavého procesu schvaľovania žiadostí, nedostatočnej technickej asistencii externých odborníkov, čoho výsledkom bolo preťaženie zodpovedných interných pracovníkov a časové sklzy. Vzhľadom na uvedené časové omeškания aj v prípade maximálneho kontrahovania a čerpania „na poslednú chvíľu“, vznikla hrozba veľkého náporu na štátny rozpočet, pretože

kofinancovanie zo strany štátu pôvodne plánované na dlhšiu dobu, muselo byť realizované počas podstatne kratšieho obdobia. Uvedené problémy si vyžiadali vyškoliť zodpovedných pracovníkov na všetkých rezortoch v oblastiach riadenia projektového cyklu s dôrazom na monitorovanie a plánovanie cieľovo orientovaných projektov, urýchliť proces hodnotenia, sledovať nielen kvantitatívnu, ale aj kvalitatívnu stránku implementovaných programov a priebežne monitorovať nakontraované a skutočne dosahované indikátory.

Všetky tieto skúsenosti sa zohľadnili aj v novom programovom období 2007-2013. Z dôvodu zabezpečenia účinnejšieho čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ bol vypracovaný samostatný Operačný program Technická pomoc, ktorého hlavným cieľom je zabezpečiť efektívne, účinné a správne riadenie, implementáciu a finančné riadenie, kontrolu a audit ŠF a KF v rokoch 2007-2013.

3. Za dodatočné hodnotenie je zodpovedný Riadiaci orgán a Monitorovací výbor v spolupráci s Komisiou. Dodatočné hodnotenie bude pojednávať o tom, ako bola implementácia úspešná, o účinnosti a efektívnosti projektov. Bude sumarizovať faktory úspechu a faktory zlyhania vykonávania a taktiež dosiahnuté ciele a výsledky kvantifikujúce účinnosť a efektívnosť poskytovanej pomoci.

Základom procesu hodnotenia je vypracovanie evaluačného plánu. RO CSF vypracoval evaluačný plán pre obdobie 2004-2006 s časovým harmonogramom hodnotiacich aktivít zameraných hlavne na:

- analýzu vhodnosti indikátorov a naplňovania horizontálnych priorít NRP a priorít CSF,
- vyhodnotenie predpokladaných sociálno-ekonomických dopadov implementácie ŠF na Slovensku a dopad informovanosti na verejnosť, spätnú väzbu informačných aktivít vykonávajúcich jednotlivými RO, SO/RO,
- zhodnotenie dopadu pomoci na rozvoj jednotlivých regiónov,
- realizáciu školení zameraných na budovanie kultúry hodnotenia a na zlepšenie hodnotiacich kapacít.

Na úrovni CSF bola zriadená Komisia evaluátorov, ktorá zabezpečuje a koordinuje procesy evaluácie a monitorovania operačných programov, jednotných programových dokumentov, iniciatív a Národného rozvojového plánu vo všetkých jeho fázach, a to najmä prostredníctvom týchto činností:

- vytvorenie a aktualizácia číselníka indikátorov,
- zabezpečenie štandardizácie prístupov k evaluácii,
- pod vedením CSF koordinácia zjednotenia zadávacích podmienok pre výber externých hodnotiteľov na úrovni operačných programov,
- zabezpečenie štandardizácie podkladov pre EK vytvorených na základe metodických požiadaviek EK,
- realizácia školení v spolupráci s externými odborníkmi, výmena skúseností v oblasti hodnotenia s ostatnými členskými krajinami,
- prerokovanie evaluačného plánu na roky 2004 – 2006.

Výstupy monitorovania a hodnotenia sú predmetom zasadnutia MV a sú využívané pre ďalšie kroky v procese programovania.

6 Analýza v oblasti rómskej problematiky:

Na základe rokovaní SR a EÚ o Rámci podpory spoločenstva sa SR zaviazala podporovať horizontálny prístup k riešeniu rómskej problematiky. Výsledkom bolo prijatie rozhodnutia EK na návrh SR podporiť zvýšenou mierou intervencie vo výške 80% 7 opatrení v rámci 3 operačných programov (OP Základná infraštruktúra, SOP Ľudské zdroje, SOP Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka).

V marci 2004 bola zriadená z iniciatívy RO CSF Pracovná komisia CSF pre rozvoj rómskych komunít, s cieľom koordinovať efektívne použitie prostriedkov zo ŠF na riešenie problémov rómskej komunity. Komisia pracuje na báze partnerskej spolupráce zúčastnených rezortov a štátnej správy s predstaviteľmi samospráv a mimovládnych organizácií ako reprezentantov konečných prijímateľov.

V rámci svojich aktivít Komisia dáva podnety na vypracovanie usmernení na účinné čerpanie prostriedkov, vypracováva materiály, monitoruje a vyhodnocuje objem finančných prostriedkov priamo alokovaných a vyčerpaných na riešenie sociálneho postavenia marginalizovaných rómskych skupín v 7 opatreniach so zvýšenou mierou intervencie.

Výsledky činnosti komisie:

- Diskusný materiál obsahujúci informácie o možnostiach pomoci a podpory projektov zameraných na pomoc rómskym komunitám, do polovice roku 2005
- „Správa o stave plnenia záväzkov prijatých v pozícii SR k Negociačnému mandátu EK k NRP pre vyjednávanie CSF v 7 opatreniach so zvýšenou mierou intervencie zo štruktúrálnej fondov 80:20“ - Uznesenie vlády č. 313/2005
- Špeciálny monitoring na účinnosť implementácie projektov podporených opatreniami 80:20
- Projekt technickej asistencie: „Budovanie administratívnych kapacít ÚSVRK“
- Zabezpečenie monitorovania a hodnotenia projektov z opatrení 80:20 v spolupráci s ÚSVRK
- Seminár „Sociálna a profesionálna inklúzia“, 21.-22. júl 2004 v Košiciach
- Medzinárodná konferencia: „Štrukturálne fondy pre rozvoj rómskych komunít“, 23.-24.máj 2006 v Bratislave

Z technickej asistencie OP ZI bol v rámci horizontálneho prístupu finančne podporený projekt „Budovanie administratívnych kapacít Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity“. Cieľom tohto projektu bolo posilniť administratívne kapacity, ktoré zabezpečia analýzu efektívnej realizácie siedmich opatrení so zvýšenou mierou intervencie 80:20, monitorovanie projektov a účasť Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity pri hodnotení podaných projektov/ žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na tieto opatrenia.

V súvislosti s novým programovým obdobím 2007- 2013 sú aktivity tohto projektu zamerané na zabezpečenie pripravenosti SR na efektívne a systémové čerpanie fondov Európskej únie v rámci horizontálnej priority Národného strategického referenčného rámca (ďalej NSRR) marginalizované rómske komunity (príprava strategických materiálov a dokumentov pre nové obdobie, príprava komplexných projektov – integrovaných projektov so synergickým trvalo udržateľným efektom, realizácia odborných stretnutí a rokovaní).

Kontinuálne prebiehala príprava obcí a mikroregiónov na čerpanie pomoci zo štrukturálnych fondov v rámci navrhovaného komplexného prístupu, ktorá je v súčasnosti v štádiu finalizácie. Proces sa uskutočňuje v 14 mikroregiónoch Prešovského, Košického a Banskobystrického samosprávneho kraja. Tieto mikroregióny za pomoci expertov technickej asistencie v súčasnosti finalizujú Lokálne koncepcie komplexného prístupu, ktoré sú zamerané na prípravu úspešného čerpania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie v programovom období 2007 - 2013 na riešenie problematiky marginalizovaných rómskych komunít.

V novom programovom období 2007-2013 bude vo svojej činnosti pokračovať aj Pracovná skupina na rozvoj rómskych komunít za účelom napomáhať pri implementácii komplexných projektov vytýčených v rámci NSRR, zameraných na pomoc Rómom pri začleňovaní sa do majoritnej spoločnosti.

3.3 Analýza na úrovni prioritnej osi 2 – finančné riadenie, kontrola, posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach

Finančné prostriedky na realizáciu projektov MF SR z opatrení Technická pomoc vybraných programových dokumentov sa v období 2004 - 2006 využívali v súlade s nariadením EK č. 2000/1685/ES a nariadením EK č. 2004/448/ES, pravidlom 11 a národnými pravidlami na aktivity súvisiace s oblasťami:

- finančného riadenia
- kontroly a auditu.

MF SR zastávalo v programovom období 2004 – 2006 úlohu platobného orgánu a orgánu auditu. Ako konečný prijímateľ realizovalo projekty na posilnenie administratívnych kapacít zamerané na:

- refundáciu miezd oprávnených zamestnancov
- zvyšovanie odbornej kvalifikácie a povedomia zamestnancov zapojených do systému finančného riadenia ŠF

Aktivity sú podrobnejšie špecifikované v časti 3.4

3.4 Výsledky realizácie programového obdobia 2004 - 2006

Aktivity riadiaceho orgánu pre CSF ako koordinačného orgánu pre čerpanie fondov EÚ pre programové obdobie 2004 - 2006 boli financované v rámci opatrenia Technická pomoc Operačného programu Základná infraštruktúra, z ktorého bola financovaná aj špecifická technická pomoc pre dopravnú, environmentálnu, lokálnu infraštruktúru a aktivity PO.

Na základe uznesenia vlády SR č. 328/2004 boli pre technickú pomoc RO CSF určené finančné prostriedky v celkovej výške 417 568 178,- Sk. V súlade s nariadením EK č. 2004/448/ES a oprávnenými aktivitami boli rozdelené na časť – limitované, v celkovej výške 151 936 629,- Sk a časť nelimitované, v celkovej výške 265 631 549,- Sk.

Konečnými prijímateľmi tejto technickej pomoci boli určené RO CSF na MVRR SR a MF SR.

Pre RO CSF boli v rámci TP do októbra 2006 schválené nasledovné rámcové projekty:

Limitovaná TP:

- Posilnenie administratívnych kapacít RO CSF (MVRR SR); projekty zamerané na financovanie platov existujúcich miest a na vytvorenie nových miest v rámci RO CSF a CKO predstavovali 16,7 % celkového rozpočtu TP.
- Výdavky súvisiace so zabezpečením zasadnutia Národného monitorovacieho výboru pre CSF predstavovali 0,4 % celkového rozpočtu TP.
- Audit ITMS predstavoval 0,4 % celkového rozpočtu TP.

- Projekt na podporu prípravy, hodnotenia a monitorovanie opatrení týkajúcich sa horizontálnej rómskej problematiky, čo predstavovalo 4,6 % celkového rozpočtu TP.

Nelimitovaná TP:

- Rozvoj ITMS na programové obdobie 2004 - 2006 a jeho prispôsobenie na programové obdobie 2007 – 2013; tieto projekty predstavovali 31,7 % celkového rozpočtu TP.
- Realizácia Komunikačného akčného plánu (KAP) RO CSF, informovanie a vzdelávanie administratívnych kapacít, čo predstavovalo 17,5 % celkového rozpočtu TP.
- Hodnotenie (podpora hodnotiacich procesov pre RO CSF, priebežné hodnotenie CSF, tematické hodnotenie, ex - ante hodnotenie NSRR, ex - ante hodnotenie súčasného stavu ekonomiky SR); na tieto aktivity bolo použitých 6,6 % celkového rozpočtu TP.
- Štúdie predstavovali 2,6 % celkového rozpočtu TP.

Pre MF SR boli v rámci TP schválené nasledovné rámcové projekty:

Limitovaná TP:

- Posilnenie administratívnych kapacít MF SR; schválené projekty boli zamerané na financovanie plátov existujúcich miest a na vytvorenie nových miest v rámci MF SR (PO pre ŠF, oblasť výkonu kontroly a auditu, Datacentrum, SFK) a predstavovali 13,28 % celkového rozpočtu TP.

Nelimitovaná TP :

- Odborné poradenstvo na prípravu koncepčných materiálov na programové obdobie 2007 – 2013, čo predstavovalo 0,07 % celkového rozpočtu TP.

Aktivity súvisiace s prípravou programového obdobia 2007 - 2013, predstavovali 31 % celkového rozpočtu TP pre RO CSF a PO v OP ZI v sledovanom období .

Okrem uvedených projektov realizovaných v rámci OP ZI, Ministerstvo financií SR, ako konečný prijímateľ v oblasti zabezpečovania horizontálnych aktivít finančného riadenia, kontroly a auditu, realizovalo v sledovanom období projekty z opatrenia Technická pomoc nasledovných programových dokumentov: Jednotný programový dokument Cieľ 3, Sektorový operačný program Ľudské zdroje, Sektorový operačný program Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka.

V rámci nelimitovanej TP:

- Seminára zamerané na finančné riadenie ESF a jazykové kurzy pre zamestnancov PO pre ŠF.
- Seminára a školenia v členských krajinách EÚ pre zamestnancov Ministerstva financií Slovenskej republiky zaoberajúcich sa administráciou štrukturálnych fondov EÚ.

3.5 SWOT analýza

SWOT analýza sa stala východiskom pre formulovanie cieľov a stratégie OP TP a je previazaná s prioritnými osami a opatreniami. Pri zostavovaní SWOT analýzy OP TP sa zohľadnili aj výsledky analýzy súčasnej situácie SR na úrovni NSRR.

Nadväzujúc na výsledky SWOT analýzy sa vymedzili oblasti a okruhy činností, na ktoré sa podpora a intervencia využijú. Medzi silné stránky na globálnej úrovni, ktoré budú podporované v rámci OP TP patria:

- Skúsenosti s riešením problémov marginalizovaných rómskych komunití.
- Elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy, zavádzanie počítačovej gramotnosti vo verejnej správe.
- Zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov a rast záujmu o vzdelávanie.
- Potenciál mnohých Rómov integrovať sa do socio-ekonomickej štruktúry spoločnosti.
- Podporovanie rozvoja sociálnych služieb, občianskej participácie a iných opatrení na podporu sociálneho začleňovania ohrozených a vylúčených skupín.

Slabé stránky, ktoré je potrebné eliminovať sú:

- Nedostatočná orientácia obsahu vzdelávania na rozvoj kľúčových kompetencií ako predpokladu flexibility a adaptability pracovnej sily.
- Nedostatočná vzdelanostná úroveň marginalizovanej rómskej komunity.
- Slabá kooperácia, koordinácia a flexibilita aktérov pracujúcich na integrácii Rómov do spoločnosti.
- Prehĺbenie sociopatologických javov v segregovaných, separovaných a koncentrovaných marginalizovaných rómskych komunitách.

V programovom období 2004 – 2006 funkciu koordinátora ŠF a KF plní RO CSF (Rámec podpory Spoločenstva). Vzhľadom na skutočnosť, že SR má možnosť čerpať ŠF a KF už od roku 2004, RO CSF využíva praktické skúsenosti, z ktorých možno posúdiť silné stránky a príležitosti. Týmto sa zároveň vytvárajú predpoklady pre CKO pre efektívnejšie nastavenie systému riadenia, monitorovania, hodnotenia a kontroly fondov EÚ na programové obdobie 2007-2013

Na základe zhodnotenia situácie v oblasti technickej pomoci sú hlavné aspekty SWOT analýzy nasledovné:

Silné stránky:

- existencia jednotného monitorovacieho systému ITMS spoločného pre ŠF a KF,
- existencia jednotného integrovaného informačného systému účtovného, finančného a ekonomického riadenia projektov zo ŠF EÚ (ISUF) a ich vzájomné prepojenie,
- skúsenosti z koordinačnej práce na úrovni pracovných skupín (PS) zo strany MVRR SR,
- skúsenosti z koordinácie procesov a metodickej podpory zo strany MVRR SR,
- skúsenosti z koordinácie procesov a metodickej podpory zo strany MF SR,
- jednotný systém finančného riadenia pre všetky fondy.

Slabé stránky:

- absencia dostatočného hodnotenia,
- nedostatok administratívnych kapacít na hodnotenie programov,

- veľká fluktuácia zaškolených odborníkov,
- absencia samostatného OP TP,
- časová a administratívna náročnosť hodnotenia projektov,
- extrémne zvýšené nároky na administratívne kapacity vo vzťahu k zabezpečeniu správneho finančného riadenia,
- nevyškolení noví zamestnanci na posilnenie administratívnych kapacít,
- vysoká náročnosť podpory prepojení informačných systémov,
- neefektívne šírenie informácií o ŠF a KF.

Príležitosti:

- zabezpečenie požadovanej odbornej zdatnosti a využitia administratívnych kapacít,
- zabezpečenie kvalitnej koordinácie a metodického usmerňovania vo vzťahu k riadeniu a finančnému riadeniu,
- zavedenie elektronickej žiadosti o príspevok z fondov,
- zavedenie elektronickej komunikácie medzi subjektmi zapojenými do finančného riadenia ŠF a KF a prijímateľmi,
- zabezpečenie kvalitného hodnotenia programov,
- efektívne využitie investícií na podporu cieľa OP TP,
- zabezpečenie účinnej stratégie riadenia a motivácie ľudských zdrojov, zlepšenie funkcionality a interkonektivity všetkých používaných informačných zdrojov súvisiacich s administráciou fondov EÚ.

Ohrozenia:

- autorizácia prístupu prijímateľov do verejnej časti monitorovacieho systému ITMS,
- dostupnosť pre jednotlivých užívateľov ITMS,
- príprava informačných systémov na prechod z SK na EUR,
- nedostatočné zabezpečenie odbornej prípravy a zvyšovania kvalifikácie administratívnych kapacít,
- nedostatok administratívnych kapacít.

V súvislosti so zapojením regionálnych štruktúr v programovacom období 2004-2006 boli identifikované slabé stránky na regionálnej úrovni v nasledovných oblastiach:

- neexistencia jednotnej metodiky pri príprave a postupoch v rámci celkového systému riadenia
- absencia metodických materiálov, nevytvorené systémy na vypracovanie IM
- nedostatok administratívnych kapacít na úrovni VÚC a problém stabilizácie zamestnancov predovšetkým na nižších referenčných postoch
- nedostatok technickej vybavenosti v dôsledku nárastu agendy

3.6 Hlavné disparity a faktory rozvoja

Disparity:

- časová a administratívna náročnosť hodnotenia projektov,
- neefektívny proces šírenia informácií v štátnej správe,
- zdĺhavý proces hodnotenia.

Faktory rozvoja:

- zjednotenie systému finančného riadenia ŠF a KF,

- zjednodušenie systému implementácie s cieľom skrátiť čas spracovania projektu na základe elektronickej komunikácie,
- cielenejšie informácie pre žiadateľov,
- zameranie investícií na podporu cieľa OP TP.

4. Stratégia operačného programu

4.1 Východiská stratégie OP

4.1.1 Výsledky analýzy súčasnej situácie

Na základe zhodnotenia využívania technickej pomoci v programovom období 2004 -2006 a na základe SWOT analýzy je možné konštatovať, že najviac prostriedkov bolo použitých na posilnenie administratívnych kapacít, ITMS a na informovanie a publicitu. Na aktivity súvisiace s hodnotením bolo použitých iba 6,6 % celkového rozpočtu TP RO CSF, preto v programovom období 2007 - 2013 bude potrebné tejto problematike venovať väčšiu pozornosť. Na aktivity súvisiace so zabezpečovaním koordinačnej úlohy RO CSF neboli priamo vyčlenené žiadne prostriedky. Vzhľadom na niekoľkonásobne vyššiu alokáciu finančných prostriedkov v NSRR na programové obdobie 2007 - 2013, čo si vyžaduje zvýšené úsilie pri koordinovaní aktivít a zabezpečení ich vzájomnej komplementarity, bude potrebné tejto funkcii koordinačného orgánu venovať zvýšenú pozornosť.

Podpora horizontálnych priorít bola v programovom období 2004 -2006 zameraná na posilnenie procesu sociálnej inklúzie rómskej menšiny. Projekt v rámci aktivity TA „Budovanie administratívnych kapacít Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity“, bol podporený z limitovanej technickej pomoci OP ZI. Jeho cieľom je posilniť administratívne kapacity, ktoré zabezpečia prípravu, implementáciu, hodnotenie a monitorovanie opatrení s vyššou intenzitou pomoci, zameraných na marginalizované rómske komunity. Výsledkom tohto projektu bude zvýšená aktivita KP pri predkladaní projektov, zameraných na sociálnu inklúziu rómskych komunít, zabezpečenie hodnotenia projektov z pohľadu dopadu na rómske komunity, lepšia dostupnosť informácií o týchto projektoch a zapojenie Úradu splnomocnenkyne do partnerstiev vytvorených v rámci fondov, čím sa budú môcť efektívnejšie zohľadniť potreby rómskych komunít v procese ich sociálnej inklúzie.

Za horizontálne oblasti finančného riadenia, finančnej kontroly, auditu a prepojenia informačných systémov a s tým súvisiace aktivity zodpovedá MF SR, čo si rovnako vyžaduje zvyšovanie odbornosti a dostatočné administratívne kapacity. Na aktivity súvisiace so zabezpečovaním koordinácie finančného riadenia, kontroly a auditu neboli v programovom období 2004 - 2006 špecificky vyčlenené žiadne finančné prostriedky. V tejto súvislosti a v súvislosti s niekoľkonásobne vyššou alokáciou na obdobie 2007 – 2013 je potrebné vyčlenenie zodpovedajúcej výšky finančných prostriedkov z celkovej alokácie NSRR na programové obdobie 2007 - 2013“.

4.1.2 Vízia a stratégia NSRR

Pri definovaní stratégie sú východiskom strategické dokumenty EÚ a SR, z ktorých NSRR vychádza. Prostredníctvom adekvátneho implementačného systému NSRR napĺňa ich ciele a monitoruje pokrok v plnení projektov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov.

Strategické usmernenia Spoločenstva definujú základný rámec pre národné strategické referenčné rámce členských krajín s cieľom presadiť harmonický, vyrovnaný a udržateľný rozvoj Spoločenstva prispievajúc k Lisabonskej stratégii 2005 a jej prioritám, (ktorá je v SR premietnutá do Lisabonskej stratégie pre Slovensko a Národného programu reforiem), Göteborgskej stratégie a európskej stratégii zamestnanosti.

Tým, že OP TP administratívne zabezpečuje horizontálne aktivity spoločné pre všetky operačné programy, prispieva k naplňaniu vízie hospodárskeho a sociálneho rozvoja SR ako aj stratégie NSRR.

4.1.3 Východiskové a strategické dokumenty

Stratégia OP TP vychádza zo strategických dokumentov EÚ a SR. Súlad s týmito dokumentmi je bližšie uvedený v kapitole č. 7.

Hlavným cieľom hospodárskej politiky SR je dosiahnuť vysoký a dlhodobo udržateľný rast ekonomiky, a tým aj rýchlejší rast životnej úrovne na Slovensku.

K výraznému priblíženiu sa k vytýčenému cieľu v oblasti konkurencieschopnosti prispieva aj Národná lisabonská stratégia a Národný program reforiem. Ich filozofia je založená na podpore poznatkovo založenej ekonomiky a ľudského kapitálu a je plne kompatibilná s doteraz schválenými strategickými dokumentmi, určujúcimi hlavné oblasti a priority SR, ktoré budú financované z fondov EÚ v rokoch 2007 – 2013.

Najdôležitejšie oblasti k dosiahnutiu strategického cieľa:

- informačná spoločnosť,
- veda, výskum a inovácie,
- vzdelávanie,
- zamestnanosť,
- podnikateľské prostredie.

Hlavné priority v oblasti rozvoja informačnej spoločnosti na Slovensku sú:

- informačná gramotnosť,
- efektívna elektronizácia verejnej správy,
- široká dostupnosť internetu.

Pre rast tvorivého potenciálu ekonomiky je pre Slovenskú republiku nevyhnutné v rámci politiky zamestnanosti koncentrovať úsilie do nasledovných štyroch oblastí:

- moderná vzdelávacia politika.
- dosiahnutie vysokej miery zamestnanosti.
- vyrovnanie sa s demografickými zmenami.
- sociálna inklúzia.

SR v súčasnosti využíva finančné prostriedky EÚ na rozvoj týchto oblastí iba v obmedzenej miere. V tejto súvislosti je dôležité, aby hlavným cieľom pri investovaní zdrojov zo štrukturálnych fondov EÚ bolo zvyšovanie konkurencieschopnosti a rastu celej ekonomiky.

4.2 Globálny cieľ OP

Globálnym cieľom OP TP je zabezpečiť efektívne, účinné a správne riadenie, implementáciu, finančné riadenie, kontrolu a audit štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v rokoch 2007 - 2013 na Slovensku pre dosiahnutie strategického cieľa SR „Výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“.

4.2.1 Špecifické ciele OP

Cieľ 1: Zabezpečiť účinné a transparentné riadenie, jednotné implementačné prostredie, zvýšiť kvalitu a efektívnosť využívania pomoci z Fondov prostredníctvom strategických hodnotení a analýz, budovanie a podporu kvalitných administratívnych kapacít v oblasti riadenia ŠF, zabezpečiť fungujúci monitorovací systém a zvýšiť úroveň informovanosti verejnosti o využívaní a možnostiach čerpania pomoci zo ŠF.

Cieľ 2: Zabezpečiť transparentné a efektívne finančné riadenie, výkon kontroly a auditu, efektívne fungovanie IT systémov a posilnenie administratívnych kapacít v oblasti finančného riadenia, vytvorenie a zavedenie systému nepriamych foriem pomoci, vytvorenie a podpora verejno-súkromných partnerstiev.

Špecifické ciele reagujú na reálne potreby v oblasti riadenia ŠF a budú zabezpečované prostredníctvom aktivít priority osi 1 a 2.

Pre dosiahnutie globálneho cieľa a špecifických cieľov je potrebné zabezpečiť predovšetkým silnú koordinačnú podporu riadiacim orgánom jednotlivých OP v procesoch programovania, riadenia a implementácie.

CKO ako hlavný koordinátor zabezpečuje súlad operačných programov s NSRR, so systémom riadenia a finančného riadenia ŠF a KF, nastavuje monitorovací systém, metodicky usmerňuje riadiace orgány a zhromažďuje a zbiera výstupy z úrovni riadiacich orgánov za účelom monitorovania a evaluácie na centrálnej úrovni.

Skúsenosti z predchádzajúceho obdobia naznačujú, že v súčasnom období je potrebné posilniť predovšetkým proces monitorovania a hodnotenia, zvýšiť informovanosť verejnosti a zabezpečiť dostatok kvalitných ľudských zdrojov v oblasti riadenia, implementácie, monitorovania a hodnotenia. V rámci CKO boli za tým účelom zriadené samostatné oddelenia pre monitorovanie a hodnotenie a pre informovanie a publicitu.

Na základe vládou schválenej Analýzy administratívnych kapacít pre programové obdobie 2007 – 2013, je aj v rámci rezortu Ministerstva financií SR (MF SR, Správa finančnej kontroly Bratislava, SFK Zvolen, SFK Košice, DataCentrum) plánované zvýšenie počtu zamestnancov podieľajúcich sa na implementácii fondov EÚ. Platy týchto zamestnancov budú plne refundované z prostriedkov druhej priority osi OP TP.

Skúsenosti a aktivity z programovacieho obdobia 2004-2006 budú zohľadnené v programovom období 2007-2013 v manuáli CO a v manuáli OA, ako aj v dokumentoch – Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, ktorý bol schválený 8.10.2006 a ktorý je uverejnený na www.finance.gov.sk a v dokumente Postupy pre audit štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na roky 2007-2013, ktoré budú sekciou

auditu a kontroly medzinárodných finančných zdrojov MF SR vypracované do 31.7.2007.

Efektívna implementácia horizontálnych priorít je zabezpečené zriadením koordinačných orgánov pre každú horizontálnu prioritu. Ich úloha bude spočívať predovšetkým v zadeinovaní implementácie HP, v metodologickej podpore a nastavení hodnotiacich kritérií pre hodnotenie projektov v súlade s cieľmi HP, v monitoringu, hodnotení a podpore implementácie HP OP a ich prioritných osí.

Horizontálna priorita marginalizované rómske komunity bude v novom programovom období implementovaná prostredníctvom dopytovo orientovaných projektov, ale aj prostredníctvom komplexného prístupu, čo si vyžaduje niekoľko úrovní koordinácie a celkové navýšenie počtu pracovníkov približne na trojnásobok.

Koordináciu horizontálnej priority informačná spoločnosť a trvalo udržateľný rozvoj bude zabezpečovať odbor vedomostnej spoločnosti na Úrade vlády SR, ktorý plánuje vybudovať nové administratívne kapacity pre zabezpečenie implementácie týchto horizontálnych priorít.

Horizontálna priorita rovnosť príležitostí taktiež zabezpečí administratívne kapacity pre činnosť podporného strediska MPSVR SR, avšak financovanie plátov týchto zamestnancov si uplatňuje v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, na ktorý má táto HP najužšiu väzbu.

Podpora z OP TP bude nasmerovaná aj na priamu podporu regionálnych samospráv v oblasti monitorovania a hodnotenia horizontálnych priorít. V rámci opatrenia 1.4. budú financované mzdové náklady jedného zamestnanca každého samosprávneho kraja, ktorý bude priamo zapojený do procesu implementácie horizontálnych priorít.

Tabuľka 1: Potreby nárastu administratívnych kapacít refundovaných z OP TP v období 2007-2013

Obdobie 2007-2013		
prijímatelia	predpokla-daný počet pracovníkov, ktorí budú participovať na OP TP	finančné pokrytie
CKO - MVRR SR	63	1. prioritná os OP TP
RO OP TP - MVRR SR	6	1. prioritná os OP TP
APRR (platobná jednotka pre OP TP) – MVRR SR	3	1. prioritná os OP TP, percentuálne z OP TP, ROP, OP BK
Sekcia kontroly - MVRR SR	3	1. prioritná os OP TP, percentuálne z OP TP, ROP, OP BK
Počet zamestnancov MF SR, SFK, DataCentra podieľajúcich sa na mzdách OP TP	239	2. prioritná os OP TP
Koordinátori HP	46	1. prioritná os OP TP
Počet zamestnancov VÚC*	8	1. prioritná os OP TP

SPOLU z OP TP	368	
----------------------	------------	--

*Pri refundácii miezd zamestnancov VÚC (8 samosprávnych krajov) bude uplatnený princíp pro rata

CKO	Centrálny koordinačný orgán
RO OP TP	Riadiaci orgán pre Operačný program Technická pomoc
SFK	Správa finančnej kontroly
APRR	Agentúra na podporu regionálneho rozvoja
VÚC	Veľké územné celky

Účinná koordinácia a monitorovanie jednotlivých OP a horizontálnych priorít je zabezpečená aj prostredníctvom monitorovacích výborov a pracovných skupín za účasti a koordinácie CKO, ktorý zároveň plní úlohu sprostredkovateľa informácií medzi EK a riadiacimi orgánmi na úrovni NSRR ako aj v procese negociácií s EK.

Zjednodušenie a urýchlenie procesov riadenia a implementácie je možné dosiahnuť širším využitím informačných technológií, resp. silnejšou podporou práce IT technológiami. Vytvorenie novej verzie Informačného a monitorovacieho systému ITMS II v novom programovom období 2007 – 2013 prinesie zefektívnenie implementácie prostriedkov EÚ.

Spustenie portálu verejnej časti ITMS umožní žiadateľom priamo vytvárať žiadosti o NFP, žiadosti o platby a monitorovacie správy. Dáta z portálu sa prenesú priamo do ITMS, čím sa práca zamestnancov riadiacich orgánov urýchli.

Na portáli bude zavedená aj automatická kontrola správnosti zadávaných údajov, čím sa zníži chybovosť vyplňania žiadostí, a skráti sa priemerný čas vybavenia žiadostí. Žiadateľ si taktiež bude môcť skontrolovať stav svojho projektu a žiadosti o platbu.

Ďalšie zefektívnenie nastane po zavedení elektronického podpisu, na základe čoho by odpadla povinnosť žiadateľov podávať žiadosti o NFP, ako aj žiadosti o platbu v papierovej forme. Týmto by sa výrazným spôsobom skrátil čas výmeny informácií, zjednodušila by sa administratíva pri predkladaní projektov a žiadostí o platbu.

Pre dosiahnutie účinného a efektívneho čerpania finančných prostriedkov je potrebné posilniť absorpčnú kapacitu v regiónoch. Aj v novom programovom období 2007-2013 budú regionálne rozvojové agentúry a samosprávne kraje zohrávať dôležitú úlohu pri príprave potenciálnych prijímateľov na čerpanie ŠF a KF, pri poskytovaní kvalitných informácií pre prípravu projektov a pomoci pri podávaní žiadostí o NFP. V nadväznosti na vybudovanú sieť regionálnych centier bude pomoc z OP TP nasmerovaná na podporu vzdelávania v oblasti ŠF a KF a vybudovanie funkčných komunikačných kanálov smerom na VÚC, ktoré zabezpečia prepojenosť regionálnych centier s riadiacimi orgánmi.

4.3 Stratégia na dosiahnutie globálneho cieľa ako výsledok tematickej a územnej koncentrácie

4.3.1 Tematická koncentrácia príspevkov

Prostredníctvom Operačného programu Technická pomoc sa financujú horizontálne aktivity zabezpečované MVRR SR a MF SR, ktoré sú spoločné pre všetky operačné programy, resp. je potrebné ich vykonať celoplošne pre všetky orgány zapojené do riadenia, implementácie a kontroly operačných programov.

V rámci tohto programu boli identifikované dve prioritné osi:

1. Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach
2. Finančné riadenie, kontrola, audit a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach

Prioritné osi komplementárne prispievajú k zabezpečeniu efektívneho, účinného, správneho riadenia, implementácie, finančného riadenia, kontroly a auditu štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v rokoch 2007 – 2013. Vzhľadom na jednoznačné zameranie podpory v rámci jednotlivých prioritných osí, nie je potrebné stanovovať demarkačné línie medzi nimi.

4.3.2 Územná koncentrácia príspevkov

OP TP je zameraný na zabezpečenie a financovanie horizontálnych aktivít spoločných pre všetky operačné programy, resp. takých aktivít, ktoré je potrebné vykonať celoplošne pre všetky orgány zapojené do riadenia, implementácie a kontroly operačných programov.

V NSRR bol OP TP zadaný pre cieľ Konvergencia, teda územne pre všetky regióny SR s výnimkou bratislavského kraja. Vzhľadom na horizontálny a celoplošný charakter bude OP TP pokrývať aj aktivity v bratislavskom kraji. Z toho dôvodu sa stanovil percentuálny podiel, ktorým sa bude OP TP podieľať na financovaní oprávnených aktivít a podiel, ktorý bude pokrytý z iných finančných zdrojov.

Podiel participácie cieľa Konvergencia a cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť na aktivitách OP TP v novom programovom období je stanovený uznesením vlády SR č. 407/2007 na základe uplatnenia pomeru 96,05 : 3,95 (pomer prostriedkov pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť k celkovej alokácii pre SR, t.j. 449 018 529 EUR / 11 360 619 950 EUR). Vychádzajúc z tohto pomeru a berúc do úvahy alokáciu na OP TP zo ŠF v rámci cieľa Konvergencia, predstavuje spoluúčasť cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť na prostriedkoch zo ŠF sumu 4 016 353 EUR.

Na základe uplatnenia princípu pro rata v rámci OP Technická pomoc bude teda z prostriedkov štátneho rozpočtu vyčlenená na roky 2007 – 2015 celková suma 4 725 122 EUR. Výpočet sa nachádza v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka: Vyčíslenie potreby zdrojov zo ŠR na financovanie aktivít pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť v rámci OP TP (v EUR)

	alokácia na cieľ	pomer	uplatnenie pomeru na OP TP	15%	OP TP (ERDF + štátny rozpočet)
cieľ Konvergencia	10 911 601 421	96,05%	97 601 421	17 223 780	114 825 201
územie cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť	449 018 529	3,95%	4 016 353	708 768	4 725 122
spolu	11 360 619 950	100,00%	101 617 774	17 932 548	119 550 323

5. Prioritné osi

5.1 Prioritná os 1: Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach

5.1.1 Cieľ a zameranie prioritnej osi

5.1.1.1 Cieľ prioritnej osi

Cieľom prioritnej osi 1 je posilniť kvalitu riadenia, koordinácie, implementácie, informovanosti, monitorovania a hodnotenia pomoci realizovanej v rámci NSRR a podporiť efektívny výkon úloh CKO, ako hlavného koordinačného orgánu pre štrukturálne fondy a Kohézny fond v rokoch 2007 - 2013, a to prostredníctvom nasledovných čiastkových cieľov:

- zabezpečiť administratívnu podporu pre prácu Národného monitorovacieho výboru pre NSRR, monitorovacieho výboru pre OP TP, pracovných a koordinačných skupín, výborov a komisií,
- zabezpečiť kvalitné hodnotenie výsledkov a dosahov pomoci realizovanej v rámci NSRR, vrátane OP TP, podľa vysokých štandardov, časovo a finančne výhodným spôsobom v súlade s požiadavkami na hodnotenie podľa Hlavy IV všeobecného nariadenia a tiež zabezpečiť vypracovanie štúdií, koncepcií, analýz, metodík a správ,
- zabezpečiť účinnú koordináciu všetkých aktivít súvisiacich so zabezpečením šírenia včasných, komplexných, úplných, presných a správnych informácií o NSRR a fondoch EÚ tak, aby boli efektívne, časovo a finančne výhodným spôsobom zabezpečené požiadavky na informovanie a publicitu podľa článku 69 všeobecného nariadenia ako aj Hlavy II implementačného nariadenia,
- zabezpečiť kvalitné ľudské zdroje pre výkon administratívnych úloh súvisiacich s aktivitami, za ktoré zodpovedá CKO, vrátane vzdelávania zamestnancov CKO (v prípade horizontálnych aktivít aj RO, SO/RO, VÚC, RRA a koordinátorov HP) a technického, priestorového, prevádzkového vybavenia CKO a podporných činností riadenia pomoci CKO,
- zabezpečiť kvalitné a spoľahlivé informačné systémy pre efektívne riadenie a implementáciu regionálnej politiky SR, vrátane výmeny informácií s EK.

Všetky uvedené aktivity budú zabezpečené formou individuálnych projektov. Zoznam prijímateľov pre jednotlivé opatrenia je uvedený v prílohe č. 3. Indikatívne rozdelenie alokácie OP TP na programové obdobie 2007-2013 podľa opatrení je uvedené v kapitole 5.3.

5.1.1.2 Zameranie prioritnej osi

Opatrenie 1.1 - Monitorovanie, pracovné a koordinačné skupiny, výbory a komisie

Cieľom tohto opatrenia je administratívna podpora práce Národného monitorovacieho výboru pre NSRR, monitorovacieho výboru pre OP TP, pracovných a koordinačných skupín, výborov a komisií.

Podľa čl. 63 všeobecného nariadenia členský štát zriaďuje monitorovací výbor pre každý operačný program, po dohode s riadiacim orgánom do 3 mesiacov od dátumu oznámenia rozhodnutia o schválení operačného programu členskému štátu.

Na účely celkového monitorovania NSRR v programovom období 2007 - 2013 bude vytvorený Národný monitorovací výbor pre NSRR a na účely monitorovania OP TP bude vytvorený monitorovací výbor pre OP TP.

Z dôvodu úspešnej a efektívnej koordinácie riadiacich orgánov, vytvoril v programovacom období 2004 - 2006 RO CSF niekoľko pracovných skupín. Na základe tejto skúsenosti CKO bude postupovať obdobným spôsobom a využije existujúce pracovné a koordinačné skupiny, výbory a komisie. Vzhľadom na niekoľkonásobne väčšiu alokáciu finančných prostriedkov pre SR bude potrebné vytvoriť odborné komisie a výbory v súvislosti s riešením problematiky horizontálnych priorít NSRR, publicity a informovania, ITMS a pod., v závislosti od aktuálnej potreby koordinácie.

Horizontálne priority informačná spoločnosť a trvalo udržateľný rozvoj budú z tohto opatrenia čerpať finančnú podporu v súvislosti s prípravou a zabezpečením zasadnutí pracovných skupín a konzultačných pracovných skupín pre horizontálnu prioritu informačná spoločnosť a trvalo udržateľný rozvoj.

Aktivity spojené s prípravou zasadnutí a zabezpečením činnosti NMV pre NSRR, monitorovacieho výboru pre OP TP, pracovných, koordinačných skupín, výborov a komisií, budú financované v rámci tohto opatrenia.

Opatrenie 1.2 - Hodnotenie a štúdie

Cieľom tohto opatrenia je zabezpečenie všetkých úrovní hodnotenia podľa vysokých štandardov, časovo a finančne výhodným spôsobom v súlade s požiadavkami na hodnotenie podľa hlavy IV všeobecného nariadenia a tiež zabezpečenie vypracovania štúdií, koncepcií, analýz, metodík a správ.

Pri vykonávaní hodnotenia CKO:

- koordinuje a metodicky usmerňuje riadiace orgány v oblasti hodnotenia,
- zodpovedá za vypracovanie evaluačného plánu na roky 2007 – 2013, jeho aktualizáciu,
- vypracováva časový harmonogram hodnotiacich aktivít,
- predkladá výsledky hodnotenia NSRR verejnosti, monitorovaciemu výboru NSRR, vláde SR a Európskej komisii,
- zriaďuje Pracovnej skupiny pre hodnotenie NSRR,
- zabezpečuje podklady pre strategické správy,
- zabezpečuje priebežné, tematické hodnotenie na centrálnej úrovni,
- spolupracuje s EK pri následnom hodnotení OP TP a prípadných strategických hodnoteniach,
- zabezpečuje predbežné hodnotenie hlavného strategického dokumentu a podporných dokumentov na programové obdobie po r. 2013.
- zabezpečovanie spolupráce s externými hodnotiteľmi, nezávislými odborníkmi, zástupcami orgánov s ktorými bude mať oblasť hodnotenia súvislosť.

Pri vykonávaní hodnotenia RO OP TP:

- zabezpečuje vypracovanie evaluačného plánu na roky 2007 – 2013 a jeho aktualizáciu, realizáciu a vyhodnocovanie,
- zabezpečuje predbežné a priebežné hodnotenie OP a predloženie výsledkov priebežného hodnotenia MV a Komisii,
- zabezpečuje komunikáciu s EK a vstupy pre následné hodnotenie OP a prípadné strategické hodnotenie vykonávané EK,
- koordinácia opatrení priebežnej evaluácie,
- zabezpečuje vzdelávanie pre hodnotiace kapacity a zvyšovanie úrovne oblasti hodnotenia
- zabezpečuje zriadenie internej evaluačnej jednotky,

Pri vykonávaní hodnotenia interná evaluačná jednotka:

- je zodpovedná za prípravu hodnôt smerných výstupových a výsledkových ukazovateľov,
- zabezpečuje zber kontextových ukazovateľov, resp. ukazovateľov, ktoré boli uvedené v analytickej časti NSRR, a/alebo OP TP,
- kvalitatívne a kvantitatívne posudzuje prínos realizovaných projektov k danej horizontálnej priorite formou pomerových ukazovateľov,

Pri vykonávaní hodnotenia externá evaluačná jednotka :

- zabezpečuje operatívne, alebo strategické hodnotenie,
- zabezpečuje hodnotenie realizácie OP TP minimálne jeden krát za programovacie obdobie,
- vypracováva Hodnotiace správy (výstupy hodnotenia), ktoré musia spĺňať kritéria kvality

CKO bude v priebehu programového obdobia 2007 – 2013 obstarávať alebo vypracovávať rôzne štúdie, koncepcie, analýzy, metodiky a správy pre potreby programového obdobia 2007 – 2013, ako aj programového obdobia po r. 2013. Ide najmä o vypracovanie koncepčných materiálov a metodických postupov na roky 2007 – 2013 a programové obdobie po r. 2013, štúdie, sociálno-ekonomické analýzy, regionálne analýzy a iné analýzy súvisiace s riadením a implementáciou ŠF a KF 2007 – 2013, ako aj s prípravou programového obdobia po r. 2013 a regionálnou politikou SR, vypracovanie hlavného strategického dokumentu a podporných dokumentov na obdobie po r. 2013, vypracovanie priebežných, výročných, záverečných správ o pokroku v implementácii OP TP a NSRR a pod..

Gestori všetkých horizontálnych priorít budú čerpať finančné prostriedky z tohto opatrenia pre vypracovanie analýz, štúdií, správ a hodnotení jednotlivých horizontálnych priorít. V rámci HP IS a TUR budú aktivity zamerané najmä na vypracovanie štúdií, analýz, evaluačného plánu na roky 2007-2013 (jeho aktualizáciu, vyhodnocovanie a realizáciu), predbežné a priebežné hodnotenie HP a podkladov pre výročné správy NSRR z hľadiska implementácie HP. V rámci spolupráce s VÚC budú zabezpečované štúdie a analýzy situácie v oblasti vzdelávania v strednom a odbornom školstve.

Koordinátor HP MRK bude v rámci tohto opatrenia zabezpečovať aktivity pre úspešnú realizáciu komplexného prístupu pre územie celého Slovenska prostredníctvom štúdií uskutočniteľnosti komplexného prístupu, externého hodnotenia a vypracovaním analytických a strategických dokumentov, ako napr. Strednodobá koncepcia sociálnej inklúzie v SR a jej územný priemet a pod.

HP RP sa zameriava najmä na vytvorenie mechanizmu hodnotenia vplyvu projektov na rovnosť príležitostí a vytvorenie systému sledovania ukazovateľov pre OP financované zo ŠF v rámci programového obdobia 2007-2013. Na dosiahnutie tohto cieľa budú zabezpečené analýzy, štúdie pre vytvorenie a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia rovnosti príležitostí.

Všetky aktivity spojené s hodnotením a prípravou štúdií, koncepcií, analýz, metodík a správ budú financované v rámci tohto opatrenia.

Indikatívne rozdelenie zdrojov OP TP na aktivity hodnotenia:

zdroje ERDF na aktivity hodnotenie a štúdie		
prioritná os 1	koordinátori HP	1 275 000
	CKO, RO OP TP	6 560 783
prioritná os 2	OA, CO	575 650
	Celkom	8 411 433

Okrem uvedenej alokácie sú prostriedky na hodnotenie čerpané aj v rámci podpory administratívnych kapacít - refundácia miezd administratívnych kapacít zaoberajúcich sa aktivitami hodnotenia.

Vyčlenením finančných prostriedkov na aktivity hodnotenia a na administratívne kapacity pre účely hodnotenia bude dostatočným spôsobom zabezpečené hodnotenie na všetkých úrovniach podľa vysokých štandardov.

Opatrenie 1.3 – Informovanie a publicita

Cieľom tohto opatrenia je koordinácia všetkých aktivít súvisiacich so zabezpečením šírenia včasných, komplexných, úplných, presných a správnych informácií o NSRR, operačných programoch a fondoch EÚ (štrukturálne fondy a Kohézny fond) tak, aby boli efektívne, časovo a finančne výhodným spôsobom zabezpečené požiadavky na informovanie a publicitu podľa článku 69 všeobecného nariadenia ako aj Hlavy II implementačného nariadenia.

Úlohy CKO v rámci informovania a publicity:

- **koordinuje spoločné komunikačné a propagačné aktivity** v rámci celého procesu programovania, implementácie, monitorovania a hodnotenia. Táto koordinácia sa týka spoločných aktivít na národnej úrovni (napr. špeciálne akcie v týždni, na ktorý pripadá 9. máj, celoštátne konferencie, veľtrhy a pod.). Komunikačné a propagačné aktivity jednotlivých riadiacich orgánov bude CKO monitorovať v rámci výročných správ NSRR.
- **zabezpečuje prevádzku Integrovannej informačnej siete regionálnych informačných centier** (ďalej len „IIS RIC“) s vybudovaním funkčných komunikačných kanálov smerom na regióny v spolupráci s riadiacimi orgánmi. IIS RIC budú tvoriť siete regionálnych informačných centier jednotlivých riadiacich orgánov. Funkciu RIC Centrálného koordinačného orgánu plnia už vybudované regionálne rozvojové agentúry (ďalej len „RRA“) zriadené Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktorých administratívne kapacity sú podporované zo štátneho rozpočtu. RRA v danom regióne

zabezpečujú priamy kontakt s prijímateľmi, žiadateľmi o NFP, a potenciálnymi žiadateľmi o NFP. Ich hlavnou úlohou je poskytovať všetky relevantné informácie o možnosti využitia ŠF a KF a poskytovať podporu pri príprave projektov najmä obciam a mestám.

- **koordinuje Pracovnú skupinu pre publicitu** (ďalej len „PSpreP“), ktorá je zložená z kontaktných a zodpovedných osôb za informovanie a publicitu (manažéri pre informovanie a publicitu). Manažérov pre informovanie a publicitu, s jasne definovanými zodpovednosťami a právomocami, menuje každý riadiaci orgán a nahlási Centrálnemu koordinačnému orgánu ako člena PSpreP.
- pomocou PSpreP **koordinuje fungovanie spoločných informačných nástrojov**:
 1. Informačný portál (internetová stránka o ŠF a KF),
 2. Spravodaj o štrukturálnych fondoch a Kohéznom fonde,
 3. Informačné call centrum pre štrukturálne fondy a Kohézny fond.
- **zabezpečuje komunikáciu s EK** v rámci európskej siete pre informovanie a publicitu, ktorej úlohou je výmena skúseností vrátane výsledkov implementácie KoP

Všetky aktivity v tejto oblasti budú realizované na základe **Komunikačného plánu** pre **NSRR** na programové obdobie 2007 – 2013 (ďalej len „KoP pre NSRR“), ktorý vypracúva Centrálny koordinačný orgán.

Všetky aktivity v oblasti informovania a publicity vyplývajúce z implementácie KoP pre NSRR a aktivity súvisiace s informovaním a publicitou na centrálnej úrovni budú financované v rámci tohto opatrenia.

Vo vzťahu k horizontálnym prioritám budú aktivity tohto opatrenia previazané s výstupmi koordinačných orgánov jednotlivých horizontálnych priorit. V rámci svojej činnosti zabezpečia koordinačné orgány HP informovanosť o svojej horizontálnej prioritě (aktivity KoP pre konkrétnu HP, školenia zamerané na konkrétnu HP, www.stránka pre jednotlivé HP).

CKO bude pokrývať informačné aktivity zamerané prierezovo na všetky horizontálne priority (všeobecná informovanosť o všetkých HP, porovnávanie HP, prínos HP k napĺňaniu cieľov NSRR). Koordinátori HP budú úzko spolupracovať s CKO, keďže výstupy z oblasti HP budú zároveň súčasťou informačných aktivít na úrovni NSRR.

V rámci tohto opatrenia budú podporované regionálne a lokálne samosprávy, ktoré budú využívať aktuálne informácie prostredníctvom informačných portálov, informačného call centra a Spravodaja o ŠF a KF. V rámci **prevádzky Integrovannej informačnej siete regionálnych informačných centier** (ďalej len „IIS RIC“) budú vybudované funkčné komunikačné kanály smerom na regionálne a lokálne samosprávy v spolupráci s riadiacimi orgánmi.

Opatrenie 1.4 - Posilnenie administratívnych kapacít a podpora riadenia pomoci

Cieľom tohto opatrenia je zabezpečenie kvalitných ľudských zdrojov pre výkon náročných úloh súvisiacich s aktivitami, za ktoré zodpovedá CKO a RO OP TP, vrátane vzdelávania zamestnancov CKO a RO OP TP (v prípade horizontálnych aktivít aj ostatné RO, SO/RO, VÚC, RRA a koordinátori HP), technického, priestorového, prevádzkového vybavenia CKO a RO OP TP a podporných činností riadenia pomoci CKO a RO OP TP.

V rámci tohto opatrenia budú financované platy oprávnených zamestnancov zabezpečujúcich plnenie úloh CKO a RO OP TP, ako aj platy oprávnených zamestnancov

koordináčnych orgánov horizontálnych priorit marginalizované rómske komunity, trvalo udržateľný rozvoj a informačná spoločnosť, zamestnancov VÚC zabezpečujúcich monitorovanie a hodnotenie horizontálnych priorit, aktivity spojené s procesom vzdelávania zamestnancov zabezpečujúcich úlohy CKO a RO OP TP, ako aj aktivity spojené s vypracovaním a zabezpečením systému všeobecného vzdelávania v oblasti riadenia a implementácie ŠF a KF a tiež výmeny skúseností (RO, SO/RO, VÚC, RRA a koordinátori HP). Za nosné témy školení sa budú považovať predovšetkým komunikačné a prezentačné zručnosti, semináre z nových nariadení ES a EK pre programové obdobie 2007 – 2013, zo Systému riadenia a finančného riadenia pre programové obdobie 2007 – 2013, z usmernení CKO, semináre k informáciám o zistených nedostatkoch pri čerpaní štrukturálnych fondov, o rozhodovacích procesoch v EU, o operačných programoch NSRR 2007 – 2013, systému efektívneho využívania ITMS, systému nahlasovania nezrovnalostí v rámci ŠF, hodnotenia operačných programov. Uvedené semináre budú uskutočňované s dostatočnou periodicitou za účelom udržania kvality administratívnych kapacít v oblasti know-how. Taktiež budú do vzdelávania zapojené aj kapacity z členských krajín EÚ, ktoré už dlhšie implementujú ŠF a majú viac skúseností. Špecifická pozornosť bude venovaná aktivitám všeobecného vzdelávania v oblasti riadenia a implementácie ŠF a KF a výmeny skúseností pre administratívne kapacity VÚC zúčastnené na implementácii ŠF a KF.

Toto opatrenie podporuje vzdelávanie na centrálnej úrovni, pričom jednotlivé operačné programy budú podporovať špecifické školenia vyplývajúce zo zamerania operačných programov. Prostredníctvom Pracovnej skupiny pre publicitu, v ktorej sú zastúpené všetky riadiace orgány, bude prebiehať výmena skúseností a informovanosť o plnení komunikačných plánov, súčasťou ktorých sú aj vzdelávacie aktivity. Týmto spôsobom bude zabezpečená koordinácia, doplnkovosť a zamedzenie duplicity vzdelávania v rámci všetkých operačných programov.

Súčasťou tohto opatrenia budú aj činnosti zamerané na adekvátne materiálno-technické a priestorové zabezpečenie a tiež služby spojené s podporou riadenia pomoci (napr. tlmočnicke, prekladateľské a poradenské služby).

Tieto aktivity sú podporované v súlade s cieľmi Lisabonskej stratégie, Národného plánu reforiem a so stratégiou NSRR.

Tabuľka: Predpokladaný počet zamestnancov na programové obdobie 2007-2013, ktorí budú refundovaní v rámci prioritnej osi 1

Aktivita	Predpokladaný počet zamestnancov
Príprava	14
Riadenie a koordinácia	29
Monitorovanie	13
Hodnotenie	5
Finančné riadenie a kontrola	6
Informačné systémy	5
Koordinácia, monitorovanie a hodnotenie horizontálnych priorít (CKO, koordinátori HP, 1 zamestnanec VÚC na každom samosprávnom kraji)	57
SPOLU	129

Opatrenie 1.5 – Informačné systémy pre účely riadenia a implementácie regionálnej politiky SR

Cieľom opatrenia je zabezpečiť kvalitné a spoľahlivé informačné systémy pre riadenie a implementáciu regionálnej politiky SR, vrátane výmeny informácií s EK.

Počas programového obdobia 2004 - 2006 bol vytvorený a sprevádzkovaný ITMS, ktorý predstavuje jednotný ucelený informačný systém pre všetky fondy a operačné programy. Zahŕňa procesy programovania, monitorovania a hodnotenia účinnosti pomoci z fondov, finančného riadenia, finančnej kontroly a auditu a výmeny informácií medzi SR a Európskou komisiou. Výstupy, ktoré ITMS zabezpečuje, sú podrobnejšie popísané v kapitole 9.4.

CKO zabezpečí dobudovanie a vývoj ITMS tak, aby vyhovoval požiadavkám na implementáciu ŠF a KF v programovom období 2007 – 2013, ako aj iných informačných systémov, pre účely riadenia a implementácie regionálnej politiky SR podľa potreby.

V tejto súvislosti budú podporované najmä nasledovné aktivity:

- vývoj a údržba informačných systémov,
- hardvérové a softvérové vybavenie na úrovni užívateľov a prevádzkovateľa (nové vybavenie, výmena a obnova existujúceho vybavenia),
- zabezpečenie a rozširovanie spojenia medzi prevádzkovateľom a užívateľmi (zriadenie a prevádzka liniek),
- vývoj a úprava prepojení medzi jednotlivými IS systémami na národnej a európskej úrovni,

- vytvorenie technickej dokumentácie užívateľov (interaktívne školiace materiály, príručky a metodické pomôcky).

5.2 Prioritná os 2: Finančné riadenie, kontrola, audit a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach

5.2.1 Cieľ a zameranie prioritnej osi

5.2.1.1 Cieľ prioritnej osi

Cieľom prioritnej osi 2 je posilniť kvalitu finančného riadenia, výkonu kontroly a auditu, koordináciu týchto činností, vytvorenie a zavedenie systému nepriamych foriem pomoci a PPP, ako aj podporiť výkon úloh CO a OA, a to prostredníctvom nasledovných čiastkových cieľov:

- zabezpečiť komplexný systém finančného riadenia ŠF a KF,
- zabezpečiť hospodárne, efektívne a účinné fungovanie orgánu auditu,
- zabezpečiť centrálnu harmonizáciu legislatívy v oblasti finančného riadenia, kontroly a auditu ŠF a KF vo väzbe na legislatívu ES/EÚ,
- zabezpečiť ochranu finančných záujmov EÚ pri vymáhaní neoprávnene použitých alebo zadržaných prostriedkov ŠF a KF,
- zabezpečiť kvalitné ľudské zdroje pre výkon oprávnených činností horizontálneho charakteru prioritnej osi č. 2, certifikačný orgán, orgán auditu, centrálnu harmonizáciu, správne konanie, Datacentrum a ďalších zapojených subjektov,
- zabezpečiť efektívne fungovanie IT systémov v oblasti finančného riadenia, kontroly a auditu prostriedkov ŠF a KF,
- zavedenie komplexného systému nepriamych foriem pomoci a podpory verejno-súkromného partnerstva (PPP) pre ŠF a KF.

Spolupráca a informovanosť medzi pilotným ministerstvom (MF) a inými ministerstvami, zodpovednými za operačné programy, bude zabezpečená formou bežne používaných komunikačných kanálov (e-mail, list, fax) a prostredníctvom samostatnej webovej stránky CO, ktorá bude poskytovať informácie z oblasti finančného riadenia, kontroly a auditu ŠF. Za účelom publicity a šírenia informácií budú využívané i médiá, vzdelávacie aktivity, propagačné materiály a predmety, PR aktivity.

Všetky uvedené aktivity budú zabezpečené formou individuálnych projektov. Zoznam konečných prijímateľov pre jednotlivé opatrenia je uvedený v prílohe č. 3. Indikatívne rozdelenie alokácie OP TP na programové obdobie 2007-2013 podľa opatrení je uvedené v kapitole 5.3.

5.2.1.2 Zameranie prioritnej osi

Opatrenie 2.1 Finančné riadenie

Cieľom tohto opatrenia je zabezpečiť prostredníctvom činností CO, ako prierezového orgánu, zriadeného na MF SR, komplexný systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Uvedený cieľ bude zabezpečovaný prostredníctvom aktivít, ktoré budú predovšetkým zamerané na oblasť tvorby, aktualizácie strategických dokumentov, koordinácie

a metodického usmerňovania v oblasti finančného riadenia a certifikačného overovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu.

CO bude v rámci svojej pôsobnosti v priebehu programového obdobia zabezpečovať odbornú prípravu a zvyšovanie odbornej kvalifikácie a povedomia pracovníkov, zapojených do finančného riadenia fondov EÚ prostredníctvom najrôznejších činností ako sú semináre, školenia, workshopy a pod..

S cieľom zvyšovania odbornej kvalifikácie vlastných pracovníkov bude CO využívať aj odborné poradenstvo a konzultácie externých expertov, najmä v súvislosti so spracovaním metódy hodnotenia rizík, plánovania a výkonu certifikačných overovaní na jednotlivých úrovniach.

Certifikačný orgán v prípade potreby môže v rámci svojej pôsobnosti zabezpečiť aj špecificky zamerané externé audity (napr. účtovný audit, právny audit) na jednotlivých úrovniach finančného riadenia.

Dôležitou súčasťou opatrenia budú aj činnosti zamerané na adekvátne materiálno-technické zabezpečenie a podporu mobility oprávnených zamestnancov, zapojených do finančného riadenia fondov EÚ.

Opatrenie 2.2 Finančná kontrola a audit

Cieľom tohto opatrenia je zabezpečiť hospodárne, efektívne a účinné fungovanie orgánu auditu, zapojených subjektov, vrátane subjektov zodpovedných za vydávanie rozhodnutí vo veciach porušenia finančnej disciplíny na základe zistení pri kontrole prostriedkov EÚ a ich vymáhanie. Medzi aktivity v rámci tohto opatrenia bude patriť plánovanie overovania účinného fungovania systému riadenia a kontroly operačných programov, plánovanie overovania operácií, ktoré sa budú vykonávať na vhodnej vzorke, aby sa preverili deklarované výdavky, koordinácia uvedených činností so zapojenými subjektmi, výkon uvedených činností orgánom auditu a zapojenými subjektmi a monitorovanie výsledkov z vykonaných overovaní účinnosti systémov a vzoriek operácií. Ďalšie aktivity budú zahŕňať vypracovanie ročných správ a stanovísk pre EK v zmysle čl. 62 nariadenia Rady písm. d), vypracovanie stratégie auditu a vyhlásení o ukončení pomoci, vypracovanie metodických postupov a vnútorných manuálov pre fungovanie orgánu auditu a zapojených subjektov, vzdelávanie zamestnancov orgánu auditu a zapojených subjektov, vrátane zamestnancov zodpovedných za tvorbu metodických postupov a zamestnancov zodpovedných za vzdelávanie. Súčasťou opatrenia budú aj aktivity ako materiálno-technické zabezpečenie činnosti orgánu auditu a zapojených subjektov, vrátane zamestnancov zodpovedných za tvorbu metodických postupov a zodpovedných za vzdelávanie zamestnancov, materiálno-technické zabezpečenie vzdelávacích zariadení, zvýšenie mobility zamestnancov orgánu auditu a zapojených subjektov k overovaným subjektom, zabezpečenie výkonu externých auditov a zabezpečenie informačných tokov medzi orgánom auditu, riadiacimi orgánmi a certifikačným orgánom.

Opatrenie 2.3 Posilňovanie administratívnych kapacít

Cieľom tohto opatrenia je zabezpečiť kvalitné ľudské zdroje pre výkon oprávnených činností horizontálneho charakteru priority osi č. 2.

Aktivítami sú:

- vytváranie nových pracovných miest
- financovanie plátov oprávnených zamestnancov podieľajúcich sa na implementácii ŠF a KF

Nespokojnosť zamestnancov s ich finančným ohodnotením a pracovnými podmienkami a nespokojnosť zamestnávateľa s kvalitou práce zamestnancov prispeli k fluktuácii administratívnych kapacít v predchádzajúcom programovom období. Pre stabilizáciu zamestnancov a zlepšenie vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancami budú prijaté tieto konkrétne opatrenia:

- finančná motivácia zamestnancov (ohodnotenie konkurencieschopné voči súkromnému sektoru),
- posilnenie vzájomnej spokojnosti zamestnanca a zamestnávateľa (zabezpečenie priaznivého pracovného prostredia).

Tabuľka: Predpokladaný počet zamestnancov na programové obdobie 2007-2013, ktorí budú refundovaní v rámci prioritnej osi 2

Aktivita	Predpokladaný počet zamestnancov MF SR
Finančné riadenie a koordinácia	64
Audit a kontrola	152
Informačné systémy	23
SPOLU	239

Opatrenie 2.4 Informačné systémy

Cieľom tohto opatrenia je zabezpečiť efektívne fungovanie IT systémov v oblasti finančného riadenia, kontroly a auditu prostriedkov ŠF a KF.

Ide najmä o aktivity:

- vývoj a úprava ISUF, RIS, CEDIS a iných informačných systémov,
- hardvérové a softvérové vybavenie pre prevádzkovateľa a používateľov informačných systémov využívaných pre sledovanie prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu,
- prevádzka (produktívna, školiaca a testovacia prevádzka, záložné pracovisko, podporné prevádzkové systémy, financovanie plátov zamestnancov prevádzkovateľa) informačných systémov využívaných pre sledovanie prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (napr. ITMS, ISUF, RIS, CEDIS a pod.),
- sieťové pripojenia prevádzkovateľov a používateľov IT systémov,
- školenia používateľov informačných systémov využívaných pre sledovanie prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu,
- tvorba a úprava manuálov, propagačných a školiacich materiálov,

- analytické materiály pre informačné systémy využívané pre sledovanie prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu,
- vývoj a úprava prepojení medzi informačnými systémami vrátane kompletnej relevantnej dokumentácie, príp. iné,
- rozšírenie dohľadového systému o ITMS, ISUF a iné systémy v oblasti finančného riadenia, kontroly, auditu a prostriedkov ŠF a KF.

Opatrenie 2.5 Podpora zavádzania inovatívnych finančných nástrojov

Cieľom tohto opatrenia je vytvorenie a zavedenie systému nepriamych foriem pomoci pre fondy územného rozvoja, vrátane vytvorenia nástroja verejno-súkromného partnerstva, ktorého cieľom je predovšetkým pomoc pri príprave kvalitných PPP projektov.

Každý navrhovaný PPP projekt bude podrobený kontrolám prahu kvality. Pre tieto kontroly bude vypracovaná Metodológia posudzovania prahu kvality, ktorá bude hlavným prvkom fungovania nástroja pre verejno-súkromné partnerstvá a bude jedným z kľúčových nástrojov na regulovanie množstva PPP projektov.

Zámerom je podporovať rovnováhu medzi verejnými záujmami a záujmami súkromnými, najmä ekonomického charakteru, umožniť účasť súkromného sektora na poskytovaní verejných služieb a aktívne podporovať vznik PPP v oblasti spravovania a vytvárania verejných statkov a zabezpečovania verejných služieb. Dôležitým predpokladom je určiť legislatívne pravidlá a podmienky financovania projektov formou verejno-súkromného partnerstva.

Ide najmä o aktivity:

- vypracovanie pravidiel uplatňovania nástrojov nepriamej formy pomoci,
- príprava a založenie fondov na implementáciu nepriamych foriem pomoci,
- školenia, semináre a workshopy pre malé a stredné podniky a realizátorov nepriamych foriem pomoci,
- vypracovanie pravidiel formovania PPP,
- príprava projektov PPP na implementáciu,
- školenia, semináre a workshopy pre účastníkov PPP,
- vypracovanie štúdií realizovateľnosti,
- vytvorenie nástroja, ktorý bude poskytovať primeranú konzultačnú pomoc pri hodnotení a príprave PPP projektov na Slovensku, aby im zabezpečili čo najlepšie vyhliadky na úspech,
- regulácia kvantity a kvality PPP projektov na Slovensku,
- zabezpečenie, aby boli riziká spojené s obstarávaním PPP projektov identifikované a minimalizované,
- vytvorenie mechanizmu zabezpečenia kvality pre PPP projekty tak, aby iba projekty najvyššej kvality boli predmetom záverečných dojednaní.

Nepriame formy pomoci sa budú využívať na rozvoj malého a stredného podnikania v SR, predovšetkým v oblasti zlepšovania prístupu malých a stredných podnikateľov k finančným zdrojom, pričom sa na tento účel budú využívať nástroje finančného inžinierstva (záruky, fondy rizikového kapitálu, atď.).

Na základe medzinárodných skúseností možno za potenciálne oblasti, v ktorých by sa v budúcnosti realizovali PPP projekty na Slovensku, označiť najmä oblasť dopravy (diaľnice,

letiská, železnice), oblasť priemyslu (priemyselné parky, zásobníky ropy), oblasť vodného a odpadového hospodárstva (čističky odpadových vôd), oblasť kultúry (rekonštrukcia, výstavba a dostavba kultúrnych zariadení), oblasť zdravotníctva (výstavba, rekonštrukcia alebo prevádzka nemocníc), oblasť školstva (výstavba a rekonštrukcia škôl alebo internátnych zariadení), oblasť spravodlivosti (výstavba a prevádzka väzníc a súdnych areálov), oblasť obrany (trenažéry, technika, zázemie), oblasť sociálnych vecí a bývania (sociálne byty a zariadenia sociálnych služieb), brownfield development (využitie znečistených alebo opustených priestorov alebo objektov) a urban development (mestská výstavba a rekonštrukcia).

5.3. Indikatívne rozdelenie alokácie OP TP podľa aktivít v programovom období 2007-2013

(v EUR, v bežných cenách)

Názov opatrenia	EU zdroje	SR verejné zdroje	Celkom	percentá na celkovej alokácii
prioritná os č.1	53 680 782	9 473 079	63 153 861	55 %
Opatrenie 1.1 Monitorovanie, pracovné a koordinačné skupiny, výbory a komisie	236 776	41 784	278 560	0,24%
Opatrenie 1.2 Hodnotenie a štúdie	7 835 783	1 382 785	9 218 568	8,03%
Opatrenie 1.3 Informovanie a publicita	4 493 176	792 913	5 286 089	4,60%
Opatrenie 1.4 Posilnenie administratívnych kapacít a podpora riadenia pomoci	24 670 792	4 353 669	29 024 461	25,28%
Opatrenie 1.5 Informačné systémy pre účely riadenia a implementácie regionálnej politiky SR	16 444 255	2 901 927	19 346 183	16,85%
prioritná os č.2	43 920 639	7 750 701	51 671 340	45 %
Opatrenie č. 2.1 Finančné riadenie	5 000 000	882 353	5 882 353	5,12%
Opatrenie č. 2.2 Finančná kontrola a audit	5 000 000	882 353	5 882 353	5,12%
Opatrenie č. 2.3 Posilňovanie administratívnych kapacít	14 999 989	2 647 057	17 647 046	15,37%
Opatrenie č. 2.4 Informačné systémy	10 000 000	1 764 706	11 764 706	10,25%
Opatrenie č. 2.5 Podpora zavádzania inovatívnych finančných nástrojov	8 920 650	1 574 232	10 494 882	9,14%
Celkom	97 601 421	17 223 780	114 825 201	100%

Finančné prostriedky vyčlenené pre všetky horizontálne priority sú zahrnuté v rámci opatrení prioritnej osi 1 tejto tabuľky, pričom tvoria približne 5% z celkovej alokácie finančných prostriedkov OP TP. Opatrenia, v rámci ktorých budú horizontálne priority podporované, sú uvedené v popise prioritných osí.

(v EUR, v bežných cenách)

Druh aktivity	EÚ zdroje
Monitorovanie	26 681 031
Hodnotenie	8 411 433
Informovanie a publicita	4 493 176
Riadenie a implementácia	58 015 781
Celkom	97 601 421

6. Horizontálne priority

Stratégia NSRR definuje štyri horizontálne priority (HP), ktoré vplyvajú na ciele NSRR: marginalizované rómske komunity, rovnosť príležitostí, trvalo udržateľný rozvoj a informačná spoločnosť.

Každá z týchto horizontálnych priorít je svojím charakterom odlišná a v procese implementácie vyžaduje osobitný prístup.

Zmyslom každej z horizontálnych priorít je zabezpečiť dosiahnutie pre ňu definovaného cieľa, ktorý sa týka viacerých priorít NSRR a nemôže byť teda zabezpečený len prostredníctvom jedného operačného programu ale vyžaduje si koordinovaný prístup pretínajúci viaceré špecifické priority, resp. projekty.

Horizontálne priority budú podľa svojho charakteru premietnuté v operačných programoch.

Horizontálna a priorita	Cieľ horizontálnej priority	Uplatnenie horizontálnej priority	Koordinátor horizontálnej priority
1. marginalizované rómske komunity	Zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne MRK a zlepšenie ich životných podmienok	komplexný prístup (integrácia projektov z viacerých OP)	Úrad vlády SR, ÚSVRK
2. rovnosť príležitostí	Zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie	princíp uplatňovaný pri každom projekte	MPSVR SR
3. trvalo udržateľný rozvoj	Zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu	princíp na úrovni strategického cieľa NSRR	Úrad vlády SR
4. informačná spoločnosť	Rozvoj inkluzívnej informačnej spoločnosti	integrováný prístup (interoperabilita všetkých informačných systémov verejnej správy)	Úrad vlády SR

Indikatívne rozdelenie zdrojov EÚ na jednotlivé HP v rámci celkovej alokácie na HP je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Názov horizontálnej priority	Percentuálny podiel na alokácii na HP z OP TP (cca 5% z celkovej alokácie)
Horizontálna priorita MRK	60%
Horizontálna priorita RP	5%
Horizontálna priorita TUR	14%
Horizontálna priorita IS	21%

Operačný program Technická pomoc bude priamo podporovať administratívne kapacity koordinačných orgánov jednotlivých horizontálnych priorít. Vzhľadom na kľúčové postavenie VÚC v rámci regionálnej politiky bude prostredníctvom OP TP zabezpečená podpora zamestnancov VÚC, zapojených do procesov koordinácie, monitorovania a hodnotenia horizontálnych priorít. Na každom samosprávnom kraji bude určený jeden zamestnanec na podporu horizontálnych priorít so zreteľom na špecifiká daného regiónu, čím sa zabezpečí priame zapojenie VÚC do implementácie a čerpania OP TP.

Predpokladaný počet zamestnancov zabezpečujúcich koordináciu, monitorovanie a hodnotenie horizontálnych priorít je súčasťou nasledovnej tabuľky:

Orgány zapojené do koordinácie HP	Predpokladaný počet zamestnancov
CKO	3
ÚSVRK	35
ÚV SR	9
MPSVR SR*	2
MH SR	2
VÚC	8
SPOLU	59

* Administratívne kapacity podporného strediska Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR budú finančne podporované prostredníctvom Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Okrem pracovníkov podporného strediska budú na riadiacich orgánoch OP zriadené kontaktné osoby (focal points), ktorých úlohou bude spolupracovať so strediskom MPSVR SR.

1 Marginalizované rómske komunity

Národný strategický referenčný rámec SR na programové obdobie 2007- 2013 ako základný dokument o využívaní príspevkov štrukturálnych fondov definoval riešenie sociálnej inklúzie príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít (ďalej MRK) ako jednu z prioritných oblastí pomoci.

Hoci stratégie zamerané na podporu MRK existovali aj v minulosti, skúsenosti s predchádzajúcimi programami zameranými na MRK dokazujú, že pomoc je potrebné jasne nasmerovať a len vďaka intenzívnej koncentrácii finančnej a odbornej asistencie je možné dosiahnuť synergický efekt, ktorý sa môže prejavovať i v dlhodobom horizonte v podobe pozitívnej zmeny.

V zmysle zámeru zvýšiť efektivitu intervencie štrukturálnych fondov pri riešení problémov MRK, bude podpora v novom programovom období 2007-2013 riešená aj formou komplexných projektov (KxP), ktoré umožnia systémové riešenie problémov v marginalizovaných rómskych komunitách. Vzhľadom na rozsah a náročnosť uplatňovania komplexného prístupu, bude vytypovaným oblastiam/mikroregiónom so záujmom o komplexný prístup k dispozícii pomoc pri vypracúvaní lokálnej stratégie rozvoja rómskych komunít, ako aj pri príprave projektových aktivít v rámci stratégie, tak aby bola zabezpečená obsahová aj časová komplementárnosť a celkový synergický efekt.

Na základe potrieb vytypovaných oblastí/mikroregiónov a predpokladu realizácie komplexných projektov bola určená indikatívna alokácia na realizáciu komplexných projektov na úrovni NSRR vo výške 200 miliónov EUR, ktorej financovanie bude zabezpečené cez indikatívne alokácie na úrovni OP relevantných pre realizáciu komplexných projektov. Táto indikatívna alokácia môže byť v priebehu programového obdobia upravená v nadväznosti na priebežné hodnotenia účelnosti a efektívnosti zvoleného komplexného prístupu, jej prehodnotenie ako aj výsledky priebežného hodnotenia budú predmetom zasadaní Národného monitorovacieho výboru.

Realizácia projektov v rámci komplexného prístupu nevyklučuje realizáciu individuálnych dopytových projektov, ktoré budú komplexný prístup dopĺňať.

Koordinátorom horizontálnej priority MRK je Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity pri Úrade vlády SR, ktorý pre výkon činností spojených s administratívnym a metodickým zabezpečením HP MRK zriadi odbor pre zabezpečenie HP MRK. Časť aktivít odboru priamo prispievajúcich k realizácii HP MRK bude financovaná z prostriedkov Operačného programu Technická pomoc.

Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity vypracuje rámcový projekt pre aktivity, ktoré je potrebné pokryť z prostriedkov OP TP ako prenájom priestorov pre koordinačný orgán, nákup výpočtovej techniky, vybavenie kancelárií, pracovné cesty, semináre a školenia pre KP, vypracovanie KoP a zabezpečenie priebežného hodnotenia a spolupráca pri záverečnom hodnotení, poskytovanie technickej asistencie a monitoringu komplexným projektom zameraným na HP MRK.

HP MRK bude podporovaná v rámci opatrení 1.2. Hodnotenie a štúdie (napr. vypracovanie štúdií s problematikou marginalizovaných rómskych komunít), 1.3. Informovanie a publicita (vypracovanie a implementácia KoP) a 1.4. Posilnenie

administratívnych kapacít a podpora riadenia pomoci (napr. organizovanie školení, refundácia plátov oprávnených zamestnancov).

Proces vypracovania komplexných projektov v súlade s postupom koordinácie v NSRR zahŕňa fázu komplexného prístupu (predkladania lokálnych stratégií komplexného prístupu obcou, príp. mikroregiónom, vyhodnotenia a schvaľovania lokálnych stratégií komplexného prístupu, prípravy projektov v rámci schválených lokálnych stratégií komplexného prístupu a v tejto fáze je možné v prípade potreby zahrnúť aj mimovládne organizácie) a fázu realizácie **individuálnych projektov**, majúcich dopad na HP MRK, (posudzovanie dopadu projektov na MRK).

Uvedené fázy sú realizované prostredníctvom administratívnych kapacít ÚSVRK, ktoré zabezpečujú konzultačnú a poradenskú činnosť pri príprave lokálnych stratégií, ako aj pri príprave individuálnych projektov pre prijímateľov. Z tohto hľadiska bude OP TP podporovať aktivity ÚSVRK, ktoré súvisia s poskytovaním konzultačných a poradenských služieb pre prijímateľov za predpokladu, že tieto služby sú zabezpečované administratívnymi kapacitami ÚSVRK alebo sú zabezpečované v gescii ÚSVRK.

2 Rovnosť príležitostí

Ďalšou z prioritných oblastí, ktoré definoval NSRR, je horizontálna priorita Rovnosť príležitostí.

Horizontálna priorita Rovnosť príležitostí bude podporovať potieranie diskriminácie na základe pohlavia, rasy, etnického pôvodu (vrátane aktivít zameraných proti diskriminácii príslušníkov Rómskych komunít), náboženského vyznania, viery, zdravotného postihnutia, veku, či sexuálnej orientácie.

Zvláštny dôraz sa kladie na princíp rodovej rovnosti (rovnosť príležitostí žien a mužov), ktorého naplnenie patrí k základnému cieľu Európskeho spoločenstva a ako taký patrí medzi hlavné ciele štrukturálnych fondov.

Horizontálna priorita bude uplatňovaná aj formou prístupnosti fyzického prostredia, dopravy a verejných služieb pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a orientáciou.

V Operačnom programe Technická pomoc sa HP rovnosť príležitostí najvýraznejšie uplatňuje v rámci opatrenia 1.3. informovanie a publicita, pri zverejňovaní správ s ohľadom na rovnosť príležitostí pre všetky cieľové skupiny, na ich dostupnosť pre osoby s postihnutím, pri organizovaní školení pre rôzne úrovne implementácie a širokú verejnosť, pri definovaní spoločnej siete regionálnych informačných centier, zabezpečujúcich informovanosť o pomoci ŠF a KF rovnako pre mužov aj ženy, pre všetky vekové kategórie a všetky sociálne skupiny. Opatrenie 1.5. a 2.4. Informačné systémy taktiež zvýši prístupnosť informačných systémov a informácií v rámci operačných programov, projektov a výsledkov verejnosti (ľuďom so zdravotným postihnutím). Rovnako sú zabezpečené aj rovnoprávne podmienky financovania projektov, ktoré umožňujú kompenzovať zvýšené náklady spôsobené zdravotným postihnutím realizátorov a prijímateľov projektov.

Horizontálna priorita rovnosť príležitostí bude uplatňovaná a sledovaná vo všetkých operačných programoch. Horizontálna priorita rovnosť príležitostí bude zasahovať iba do tých projektov, ktoré budú mať pozitívny, resp. negatívny vplyv na rovnosť príležitostí. V prípade ostatných projektov (nemajú vplyv na rovnosť príležitostí) sa nebude uplatňovať tento princíp.

Zriadené podporné stredisko (oddelenie) pre príjemcov pomoci, v pôsobnosti MPSVR SR, bude poskytovať pomoc pri určení vplyvu na rovnosť príležitostí. Na jednotlivých riadiacich orgánoch operačných programov sa zriadia focal points (kontaktné osoby). Ich úlohou bude spolupracovať s podporným strediskom MPSVR SR, poskytovať poradenstvo prijímateľom pri určení vzťahu projektu k horizontálnej priorite rovnosť príležitostí ako aj pri hodnotení projektu v procese výberu projektov, pri ich realizácii a pri ich monitorovaní. Pôsobenie podporného strediska MPSVR SR bude zabezpečené zo zdrojov TA OP ZaSI.

Z tohto hľadiska OP TP bude podporovať tie horizontálne aktivity MPSVR SR, ktoré súvisia s opatrením 1.2. Hodnotenie a štúdie OP TP:

- projekt pre vypracovanie štúdie pre monitorovanie a hodnotenie rovnosti príležitostí,
- konzultačnú, expertnú, školiacu a poradenskú pomoc pri implementácii horizontálnej priority rovnosť príležitostí, ktorá spočíva v zabezpečení školení a konzultácií pre RO, SORO prostredníctvom koordinátora HP RP

3 Trvalo udržateľný rozvoj

Európska rada na svojom zasadnutí v Göteborgu (2001) prijala prvú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja (STUR) EÚ, ktorú v roku 2002 s výhľadom Svetového samitu o trvalo udržateľnom rozvoji v Johannesburgu (2002) doplnila o vonkajší rozmer Európska rada v Barcelone.

STUR EÚ a lisabonská stratégia pre rast a zamestnanosť sa vzájomne dopĺňajú. STUR sa zaoberá prevažne kvalitou života, rovnosťou v rámci generácií a medzi nimi a súvislosťou medzi všetkými oblasťami politik vrátane vonkajších hľadísk. Uznáva úlohu hospodárskeho rozvoja pri uľahčovaní prechodu na udržateľnejšiu spoločnosť. Lisabonská stratégia predstavuje podstatný príspevok k celkovému cieľu trvalo udržateľného rozvoja tým, že sa sústreďuje najmä na činnosti a opatrenia zamerané na zvyšovanie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a zlepšenia tvorby pracovných miest.

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR zadefinovala princípy pre posudzovanie komplementarity jednotlivých stratégií, koncepcií, programov a aktivít k TUR.

Trvalo udržateľný rozvoj znamená, že potreby súčasnej generácie by sa mali uspokojovať bez toho, aby bola ohrozená schopnosť budúcich generácií uspokojovať svoje potreby. Je jedným zo základných cieľov EÚ, ktorým sa riadia všetky jej politiky a činnosti. Zameriava sa na neustále zlepšovanie kvality života a blahobytu súčasných i budúcich generácií na Zemi. Na tento účel podporuje dynamické hospodárstvo s plnou zamestnanosťou, vysokú úroveň výchovy, vzdelávania, ochrany zdravia, sociálnej a územnej celistvosti, ako aj vysokú úroveň ochrany životného prostredia. Zmena správania a postojev občanov a politikov v prospech rešpektovania princípov a cieľov trvalo udržateľného rozvoja je kľúčovou a dlhodobou celospoločenskou úlohou.

Trvalo udržateľný rozvoj je ako jeden z kľúčových princípov NSRR obsiahnutý v strategickom ciele Národného strategického referenčného rámca SR na roky 2007 – 2013, ktorý definuje rešpektovanie trvalo udržateľného rozvoja ako jednu z kľúčových podmienok pre zvyšovanie konkurencieschopnosti a výkonnosti regiónov a ekonomiky SR v období rokov 2007 – 2013. Napĺňanie dlhodobej vízie NSRR, t.j. proces konvergencie ekonomiky SR k priemeru EÚ-15 tak musí prebiehať v podmienkach trvalo udržateľného rozvoja.

Cieľom horizontálnej priority trvalo udržateľný rozvoj je zabezpečiť, aby výsledný efekt všetkých projektov financovaných v rámci NSRR synergicky podporoval trvalo udržateľný rozvoj vo všetkých jeho zložkách, t.j. v environmentálnej, ekonomickej a sociálnej zložke v súlade s cieľmi a ukazovateľmi Stratégie trvalo udržateľného rozvoja EÚ. Vzhľadom k tomu, že intervencie do uvedených troch zložiek sa realizujú prostredníctvom viacerých operačných programov, monitorovanie a hodnotenie dosiahnutie cieľa tejto horizontálnej priority bude realizované na úrovni NSRR, a to prostredníctvom vyhodnocovania strategického cieľa NSRR, ktorý obsahuje princíp trvalo udržateľného rozvoja.

Realizácia HP TUR bude podporovaná prostredníctvom finančných prostriedkov z Operačného programu Technická pomoc, opatrenia 1.1. Monitorovanie, pracovné a koordinačné skupiny, výbory a komisie, 1.2. Hodnotenie a štúdie, 1.3. Informovanie a publicita a 1.4. Posilnenie administratívnych kapacít a podpora riadenia pomoci. Koordinátorom horizontálnej priority TUR na pracovnej úrovni je Úrad vlády SR, ktorého činnosť bude podporovaná v nasledovných oblastiach:

- zasadnutia pracovných skupín pre TUR, príp. podľa potreby ďalšie konzultačné pracovné skupiny vytvorené z odborníkov pre určitú oblasť TUR ohľadom zabezpečenia administratívnej podpory práce pracovnej skupiny
- výjazdové zasadnutia do jednotlivých regiónov
- vypracovanie analýzy, štúdie, hodnotiacich správ
- vypracovanie osobitného komunikačného plánu pre horizontálnu prioritu TUR (prípadné informačné akcie v spolupráci s CKO)
- posilňovanie administratívnych kapacít pre zabezpečenie plnenia horizontálnej priority TUR (refundácia plátov zamestnancov Odboru vedomostnej spoločnosti a prípadné tlmočnicke a prekladateľské služby + školenia pre zamestnancov)

V súčasnosti pri budovaní vedomostnej spoločnosti dochádza k postupnej premene jej tradičného vnímania v zmysle vedomostného trojuholníka (vzdelávanie, výskum a inovácie) na štvoruholník (pridáva sa strana štvrtá – informatizácia). Zavádzanie informačno-komunikačných technológií (IKT) a zefektívňovanie procesov prostredníctvom ich využívania prispieva podstatnou mierou k oveľa vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie všetkých prvkov vedomostnej spoločnosti.

Cieľom horizontálnej priority je podpora vyššej efektívnosti, transparentnosti a kvality implementácie priorít NSRR v dôsledku zavádzania a využívania prostriedkov IKT.

Oblasť budovania informačnej spoločnosti bude v NSRR podporovaná dvoma spôsobmi; v rámci OP Informatizácia spoločnosti (OP IS) ale aj prostredníctvom projektov informatizácie v ostatných operačných programoch. V tomto kontexte si realizácia horizontálnej priority informačná spoločnosť vyžaduje integrovaný prístup k realizácii projektov v oblasti informatizácie v operačných programoch mimo OP IS založený na úzkej spolupráci riadiacich a sprostredkovateľských orgánov týchto programov s riadiacim orgánom a sprostredkovateľským orgánom OP IS.

Stratégia OP IS sa zameriava na vytváranie technologického, aplikačného a procesného prostredia pre zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných verejnou správou a zvyšovanie ich dostupnosti prostredníctvom širokopásmového pripojenia. OP Informatizácia spoločnosti sa koncentruje na projekty eGovernmentu vrátane eHealth, eCulture a širokopásmového pripojenia, ktoré budú vytvárať kvalitné prostredie pre rozvoj infraštruktúry a e-služieb v tematicky špecifických oblastiach spadajúcich do kompetencie ostatných riadiacich a sprostredkovateľských orgánov.

Na horizontálnej úrovni bude rozvoj informačnej spoločnosti podporovaný prostredníctvom projektov informatizácie realizovaných v ostatných operačných programoch mimo OP IS. V tomto zmysle sa horizontálna priorita informačná spoločnosť koncentruje na optimalizáciu špecifických procesov služieb poskytovaných ústrednými orgánmi štátnej správy a integráciu technologicko-aplikačnej infraštruktúry, ktorej vlastníkom sú: MH SR, MŽP SR, MPSVR SR, MŠ SR, MDPT SR, MVRR SR. V rámci implementácie horizontálnej priority budú podporované aktivity v oblasti nákupu a prevádzky technologickej a aplikačnej infraštruktúry, lokálnych a špecializovaných sietí a rozvoj elektronických služieb v špecifických oblastiach. Intervencie v rámci horizontálnej priority budú podporovať zavádzanie takých služieb eGovernmentu ako napr. eContent, eLearning, eTransport, eInclusion, eBusiness, eTourism, eSkills a pod., ktoré sú súčasťou sektorových stratégií ich vlastných OP. Projekty v týchto témach budú financované z vlastných zdrojov alokovaných v tematicky príslušných operačných programoch.

V Operačnom programe Technická pomoc sa horizontálna priorita informačná spoločnosť uplatňuje prostredníctvom aktivít súvisiacich s nákupom výpočtovej techniky, vzdelávaním v oblasti ITMS, s informovaním a publicitou (zabezpečenie realizácie Integrovannej informačnej siete regionálnych informačných centier, vybudovanie funkčných komunikačných kanálov smerom na regióny), ako aj s informačnými systémami pre účely riadenia a implementácie regionálnej politiky SR.

Prostredníctvom Operačného programu Technická pomoc budú financované nasledovné aktivity v rámci opatrenia 1.1. Monitorovanie, pracovné a koordinačné skupiny, výbory a komisie, 1.2. Hodnotenie a štúdie, 1.3. Informovanie a publicita a 1.4. Posilnenie administratívnych kapacít a podpora riadenia pomoci, spojené s koordináciou implementácie horizontálnej priority informačná spoločnosť:

- zasadnutia pracovných skupín pre horizontálnu prioritu informačná spoločnosť, príp. podľa potreby ďalšie konzultačné pracovné skupiny vytvorené z odborníkov pre určitú oblasť informačnej spoločnosti
- vypracovanie analýz, štúdií, správ, hodnotení
- vypracovanie a implementácia osobitného komunikačného plánu pre horizontálnu prioritu informačná spoločnosť (prípadné informačné akcie v spolupráci s CKO)
- budovanie a posilňovanie administratívnych kapacít pre zabezpečenie plnenia horizontálnej priority informačná spoločnosť (refundácia plátov zamestnancov, školenia pre zamestnancov, prevádzkové náklady spojené s činnosťou administratívnych kapacít).

7. Súlad stratégie s politikami, dokumentmi a cieľmi

7.1 Súlad so strategickými dokumentmi a politikami EÚ (čl. 9 (2) všeobecného nariadenia)

7.1.1 Strategické usmernenia Spoločenstva o súdržnosti 2007 - 2013

OP TP je v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva o súdržnosti 2007 - 2013 (ďalej SUS). Ide najmä o aktivity spojené s posilňovaním administratívnych kapacít v nadväznosti na časť 1.3.4. Administratívne kapacity SUS.

7.1.2 Lisabonská a Göteborgská stratégia

Cieľom pomoci z fondov EÚ sú priority EÚ zamerané na podporu konkurencieschopnosti a tvorbu pracovných miest. OP TP svojimi aktivitami podporuje plnenie strategických a špecifických priorít NSRR, ktoré sú plne v súlade so Stratégiou konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 a Národným programom reforiem.

7.1.3 Legislatíva ES v oblasti kohéznej politiky

OP TP priamo implementuje jednu z tematických priorít fondu ERDF – technickú pomoc, špecifikovanú v článku 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 1080/2006 z 5. júla 2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999, a to v zmysle článkov 45 a 46 všeobecného nariadenia.

7.1.4 Legislatíva ES v oblasti pravidiel hospodárskej súťaže

OP TP je v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže – nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev.

Slovenská republika ako členský štát EÚ plne aproximovala nariadenia ES v oblasti štátnej pomoci do národnej legislatívy, ktorá je v súčasnosti upravovaná zákonom č. 231/2001 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.

Dohľad nad oblasťou ochrany a podpory hospodárskej súťaže v SR je vykonávaný prostredníctvom Protimonopolného úradu ako ústredného orgánu štátnej správy.

7.1.5 Legislatíva ES v oblasti pravidiel verejného obstarávania

Hlavné princípy pravidiel verejného obstarávania vychádzajú zo Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a zo smerníc ES pre oblasť verejného obstarávania. Ide o princíp transparentnosti, rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, vzájomného uznávania

a proporcionality pri dodržiavaní zásad hospodárnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov.

Problematika verejného obstarávania a zadávania verejných zákaziek je zabezpečovaná aproximovanou legislatívou prostredníctvom zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý zavádza systém verejného obstarávania zohľadňujúci záväzky SR ako člena EÚ. Tento zákon upravuje verejné obstarávanie zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb, koncesie na stavebné práce, súťaž návrhov a správu vo verejnom obstarávaní.

Implementáciou tohto zákona sa dosahuje zvýšenie transparentnosti procesu verejného obstarávania, zvýšenie konkurencie a tým rozvoj hospodárskej súťaže a všeobecne podnikateľského prostredia. Prispieva aj k zefektívneniu kontroly vynakladania verejných prostriedkov a obmedzeniu možnosti korupcie. Tento zákon upravuje verejné obstarávanie zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb, koncesie na stavebné práce, súťaž návrhov a správu vo verejnom obstarávaní.

Ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť verejného obstarávania je Úrad pre verejné obstarávanie.

Aktivity a činnosti, na ktoré sa nevzťahuje aplikácia zákona o verejnom obstarávaní, napr. prieskum trhu, sa realizujú na základe Obchodného zákonníka prostredníctvom verejnej obchodnej súťaže.

7.1.6 Legislatíva ES v oblasti pravidiel ochrany a zlepšovania životného prostredia

Pri OP TP nebolo vykonané strategické environmentálne hodnotenie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý je v súlade so smernicou EÚ č. 2001/42/EC o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie a uplatňuje sa pri posudzovaní strategických dokumentov. V súvislosti s navrhovanými aktivitami v rámci OP TP sa nepredpokladajú žiadne zásahy do životného prostredia.

7.1.7 Legislatíva ES v oblasti pravidiel rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti a nediskriminácie

Aktivity pri implementácii projektov budú zabezpečované v súlade s legislatívou ES v oblasti dodržiavania pravidiel rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti a nediskriminácie.

Základné ľudské práva a slobody sú v Slovenskej republike zaručené Ústavou SR. Zároveň je Slovenská republika viazaná medzinárodnými dohovormi a vnútroštátnou legislatívou, ktorej snaha je zabezpečiť implementáciu rovnosti príležitostí do praxe. V súvislosti s implementáciou antidiskriminačnej európskej legislatívy do právneho poriadku Slovenskej republiky bol v roku 2004 prijatý zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom

zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

Účelom antidiskriminačného zákona je zabezpečiť subjektom práva takú ochranu proti všetkým formám diskriminácie, ktorá poškodeným obetiam zaručí možnosť domáhať sa adekvátnej a efektívnej súdnej ochrany, vrátane náhrady škody a nemajetkovej ujmy. Zákon konkretizuje obsah ustanovení o rovnosti a nediskriminácii zakotvených v Ústave SR a v niektorých medzinárodných zmluvách.

Keďže už pred prijatím antidiskriminačného zákona množstvo platných zákonov obsahovalo tzv. antidiskriminačné ustanovenia, v záujme zabránenia duplicity boli súčasne s vytvorením antidiskriminačného zákona schválené novely obsahovo súvisiacich právnych predpisov, ktoré okrem iného posilňujú aj zásadu rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi.

Ako aktívny nástroj predchádzania všetkým formám intolerancie vláda SR pravidelne od roku 2000 schvaľovala systematický nástroj boja proti diskriminácii - „Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie“. (Akčný plán na obdobie rokov 2006 – 2008 je už štvrtým v poradí od roku 2000). Cieľom akčného plánu je napomáhať k vytváraniu systematickej a trvalej pozornosti problematike dodržiavania ľudských práv a predchádzania diskriminácii v rámci jednotlivých rezortov a rozvíjať spoluprácu rezortov s jednotlivými mimovládnyimi organizáciami a ďalšími subjektmi.

7. 2 Súlad so strategickými dokumentmi a politikami SR

7. 2.1 NSRR a OP

7. 2.1.1 Súlad so stratégiou a víziou NSRR

OP TP je v súlade so strategickým cieľom definovaným v Národnom strategickom referenčnom rámci „výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“, keďže globálnym cieľom OP TP je zabezpečiť efektívne, účinné a správne riadenie, implementáciu, finančné riadenie, kontrolu a audit štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v rokoch 2007 – 2013. Uvedený OP implementuje špecifické priority stanovené v NSRR, ktoré sa vzájomne dopĺňajú a tvoria ucelený systém aktivít pre zabezpečenie efektívnej organizácie, koordinácie, hodnotenia, monitorovania a finančného riadenia procesov spojených s využívaním prostriedkov z fondov EÚ.

7. 2.1.2 Komplementarita /synergia s inými OP

OP TP je zameraný na horizontálne aktivity, ktoré sú spoločné pre všetky OP a definovaním skupinových aktivít je zabezpečená komplementarita s technickou pomocou v rámci ostatných OP, z ktorej sa budú financovať oprávnené aktivity špecifické pre príslušný OP. Jednotlivé OP majú technickú pomoc vyčlenenú v rámci samostatnej prioritnej osi.

Opatrenia 1.4 a 2.3 sú komplementárne s opatrením v OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, č. 1.3. Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy, s cieľom zvýšiť kvalitu ľudských zdrojov a ich riadenie v oblasti verejnej politiky.

Zatiaľ čo opatrenie OP ZSI rieši budovanie efektívnej štátnej správy komplexne, na centrálnej úrovni, v rámci platnej legislatívy SR, v OP TP sa táto oblasť vzťahuje najmä na oblasť riadenia ŠF a KF, teda dopĺňa a bližšie špecifikuje kapacity verejnej správy, ktoré budú financované v rámci Technickej pomoci.

V oblasti vzdelávania v rámci opatrenia 1.4. a 2.3. OP TP, budú podporované aktivity súvisiace so všeobecným vzdelávaním v oblasti riadenia a implementácie ŠF a KF a tiež výmeny skúseností medzi subjektmi zapojenými do riadenia a implementácie ŠF a KF (RO, SO/RO, VÚC, RRA a koordinátori HP). Za nosné témy školení sa budú považovať predovšetkým komunikačné a prezentačné zručnosti, semináre z nových nariadení ES a EK pre programové obdobie 2007 – 2013, zo Systému riadenia a finančného riadenia pre programové obdobie 2007 – 2013, z usmernení CKO, semináre k informáciám o zistených nedostatkoch pri čerpaní štrukturálnych fondov, o rozhodovacích procesoch v EU, o operačných programoch NSRR 2007 – 2013, systému efektívneho využívania ITMS, systému nahlasovania nezrovnalostí v rámci ŠF, hodnotenia operačných programov. Tieto opatrenia podporujú vzdelávanie na centrálnej úrovni, pričom jednotlivé operačné programy budú podporovať špecifické školenia vyplývajúce zo zamerania operačných programov. Prostredníctvom Pracovnej skupiny pre publicitu, v ktorej sú zastúpené všetky riadiace orgány, bude prebiehať výmena skúseností a informovanosť o plnení komunikačných plánov, súčasťou ktorých sú aj vzdelávacie aktivity. Týmto spôsobom bude zabezpečená koordinácia, doplnkovosť a zamedzenie duplicity vzdelávania v rámci všetkých operačných programov.

NSRR pokrýva informačnú spoločnosť v rámci samostatného operačného programu (OP IS) ako aj prostredníctvom horizontálnej priority „Informačná spoločnosť“.

Rozvoj informačnej spoločnosti bude v programovom období 2007 – 2013 podporovaný prostredníctvom intervencií OP IS na vertikálnej úrovni. Ich výstupom bude vytvorenie podmienok a prostredia pre efektívny rozvoj eGovernmentu, vrátane kľúčových aplikácií IKT vo verejnej správe.

Na horizontálnej úrovni bude rozvoj informačnej spoločnosti podporovaný v rámci realizácie projektov informatizácie, ktoré sú spolufinancované zo zdrojov ostatných operačných programov a sú koncentrované na rozvoj niektorých aplikácií eGovernmentu.

Stratégia OP IS sa zameriava na vytváranie technologického, aplikačného a procesného prostredia na zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných verejnou správou a zvyšovanie ich dostupnosti prostredníctvom širokopásmového pripojenia. Bude sa koncentrovať na vytvorenie a udržateľný rozvoj modelu integrovaných služieb verejnej správy a ponuky užitočného obsahu, ktoré budú dostupné cez všetky IK prostriedky, ale aj fyzicky v integrovaných obslužných miestach všetkým skupinám používateľov.

Horizontálna priorita „Informatizácia spoločnosti“ sa koncentruje na optimalizáciu špecifických procesov služieb poskytovaných ÚOŠS a integráciu technologicko - aplikačnej infraštruktúry, ktorej vlastníkom sú: MH SR, MŽP SR, MPSVR SR, MŠ SR, MZ SR, MDPT SR, MVRR SR. RO OPIS ich rozvoj reguluje prostredníctvom integračných nástrojov, akými sú predovšetkým štandardy, metodické pokyny a národné projekty. Ich prostredníctvom bude

vstupovať SORO do vybraných fáz procesov riadenia a zabezpečuje tak, aby boli rozvíjané ako súčasť architektúry integrovaných služieb verejnej správy. V rámci implementácie horizontálnej priority budú podporované aktivity v oblasti nákupu a prevádzky technologickej a aplikačnej infraštruktúry, lokálnych a špecializovaných sietí a rozvoj elektronických služieb v špecifických oblastiach.

7. 2.2 Národný program reforiem/Akčné plány Stratégie rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010

OP TP svojimi aktivitami podporuje plnenie strategických a špecifických priorít NSRR, ktoré sú v súlade so Stratégiou konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010 a Národným programom reforiem.

7. 2.3 Obnovená stratégia trvalo udržateľného rozvoja Európskej únie

V súvislosti s navrhovanými aktivitami podporovanými z OP TP sa nepredpokladajú žiadne zásahy do životného prostredia. Keďže OP TP administratívne zabezpečuje horizontálne aktivity spoločné pre všetky operačné programy, nepriamo podporuje ochranu a regeneráciu prírodného prostredia a krajiny ako i ďalšie aktivity spojené so životným prostredím (najmä v nadväznosti na Operačný program Životné prostredie).

8. Finančný plán

8.1. Finančný plán OP – ročné záväzky podľa fondu

Indikatívny finančný plán stanovuje rámec pre financovanie OP Technická pomoc. Východiskovým dokumentom pre finančné rámce na využívanie prostriedkov z ERDF bol návrh Národného strategického referenčného rámca, schválený uznesením vlády č.1005 zo dňa 6.12.2006.

V súlade s uznesením vlády SR zo dňa 8. októbra 2006 k Stratégii financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 sa podiel pomoci z ERDF vyjadruje k celkovým oprávneným verejným výdavkom v zmysle čl. 53 ods. 1b) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999.

(v EUR, v bežných cenách)

(v súlade s prílohou XVI 1 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja)

Roky	Štrukturálne fondy ERDF
2007	13 881 391
2008	13 507 734
2009	12 999 052
2010	11 992 245
2011	12 913 078
2012	14 247 478
2013	18 060 443
Celkom 2007 - 2013	97 601 421

8.2. Finančný plán OP za celé programové obdobie podľa prioritných osí a zdrojov financovania

(v EUR, v bežných cenách)

(v súlade s prílohou XVI 2 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja)

	EU zdroje (a)	SR verejné zdroje (b)	SR súkromné zdroje (c)	Celkom (d) = (a)+(b)+(c)	Miera kofinancovania (e) = (a)/(d)	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje (informatívne)
Prioritná os č.1 Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach Fond: ERDF	53 680 782	9 473 079	0	63 153 861	85 %	0	2 598 8
Prioritná os č.2 Finančné riadenie, kontrola, audit a posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach Fond: ERDF	43 920 639	7 750 701	0	51 671 340	85 %	0	2 126 3
Celkom	97 601 421	17 223 780	0	114 825 201	85 %	0	4 725 1

8.4. Rozdelenie príspevku z fondu do kategórií pomoci EÚ na úrovni OP

Informatívne rozdelenie príspevku z fondu do kategórií (zaradené v zmysle implementačného nariadenia EK, príloha č. II) dimenzie „**Prioritná téma**“ (v EUR, bežných cenách)

Kód kategórie	Indikatívna suma prostriedkov v rámci kategórie
85 – Príprava, implementácia, monitorovanie a kontrola	84 696 812
86 – Hodnotenie a štúdie, informovanie a komunikácia	12 904 609
Spolu	97 601 421

Informatívne rozdelenie príspevku z fondov do kategórií (zaradené v zmysle implementačného nariadenia EK, príloha č. II) dimenzie „**Forma finančného príspevku**“ (v EUR, bežných cenách)

Kód kategórie	Indikatívna suma prostriedkov v rámci kategórie
01 – Nenávratný finančný príspevok	97 601 421
Spolu	97 601 421

Informatívne rozdelenie príspevku z fondov do kategórií (zaradené v zmysle implementačného nariadenia EK, príloha č. II) dimenzie „**Podporované územie**“ (v EUR, bežných cenách)

Kód kategórie	Indikatívna suma prostriedkov v rámci kategórie
00 – Nešpecifikované	97 601 421
Spolu	97 601 421

Bližšia špecifikácia finančných alokácií na jednotlivé aktivity a opatrenia je súčasťou programového manuálu OP TP, ktorý je vypracovaný RO OP TP.

9. Systém implementácie

Kapitola 9 popisuje systém implementácie OP Technická pomoc v súlade so všeobecným nariadením a v súlade so Systémom riadenia ŠF a KF pre programové obdobie 2007 – 2013.

9.1 Orgány zapojené do riadenia a implementácie programu

9.1.1 Centrálny koordinačný orgán

Na základe uznesenia vlády SR č. 832 z 8. októbra 2006, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR ako Centrálny koordinačný orgán pre operačné programy v Národnom strategickom referenčnom rámci SR na roky 2007 – 2013 (ďalej len „CKO“) vykonáva v oblasti riadenia pomoci zo ŠF a KF najmä nasledovné funkcie:

- na úrovni NSRR zabezpečuje programovanie, monitorovanie, hodnotenie, publicitu, informovanosť a vzdelávanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach,
- zabezpečuje koordináciu procesov riadenia a implementácie operačných programov v súlade so Systémom riadenia ŠF a KF,
- metodicky usmerňuje subjekty zapojené do riadenia a implementácie operačných programov,
- zodpovedá za vývoj, prevádzku a údržbu ITMS.

9.1.2 Riadiaci orgán

Riadiaci orgán operačného programu (ďalej len „RO“) predstavuje operačnú úroveň systému riadenia NSRR. Riadiaci orgán je orgán určený členským štátom na základe článku 59 (1) všeobecného nariadenia, ktorý zodpovedá za riadenie a vykonávanie programu v súlade s predpismi EÚ a SR. Pri riadení operačného programu postupuje RO v súlade s metodickými pokynmi CKO a metodickými pokynmi certifikačného orgánu a orgánu auditu v príslušných oblastiach.

Na základe uznesenia vlády SR č. 832 z 8. októbra 2006, riadiacim orgánom OP TP je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Za technickú pomoc stanovenú v jednotlivých OP na financovanie oprávnených aktivít špecifických pre daný OP, zodpovedá riadiaci orgán príslušného OP.

V súlade s čl. 60 všeobecného nariadenia, RO je zodpovedný za riadenie a vykonávanie príslušného OP, najmä za:

- vypracovanie operačného programu a programového manuálu,
- spolufinancovanie operačného programu zo štátneho rozpočtu,
- usmerňovanie prijímateľov,
- monitorovanie a hodnotenie operačného programu,
- vedenie NMV pre NSRR, vedenie MV pre OP TP a vypracovanie výročnej a záverečnej správy o implementácii, ich predloženie monitorovaciemu výboru a Európskej komisii,

- publicitu o pomoci z EÚ a informovanie verejnosti o fondoch z EÚ v súlade s článkom 69 všeobecného nariadenia,
- ak relevantné uzatvorenie splnomocnenia o delegovaní úloh so sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom a výkon kontroly delegovaných úloh,
- zber a zaznamenávanie údajov potrebných na finančné riadenie, monitorovanie, preverovanie, audity a hodnotenie v elektronickej podobe,
- archiváciu a dostupnosť dokumentov v súlade s článkom 90 všeobecného nariadenia,
- prijímanie, výber a schvaľovanie projektov prijímateľov v súlade s kritériami hodnotenia a výberu projektov schválenými monitorovacím výborom,
- uzatváranie zmlúv s prijímateľmi o poskytnutí nenávratného finančného príspevku,
- overenie spolufinancovania jednotlivých projektov zo zdrojov prijímateľa a z ostatných národných zdrojov,
- overenie dodania spolufinancovaných produktov a služieb a overenie skutočne vynaložených výdavkov,
- zabezpečenie vedenia samostatného účtovného systému prijímateľmi a inými orgánmi zapojenými do implementácie,
- kontrolu podľa čl. 60 VN.

Funkciu riadiaceho orgánu pre OP TP plní na MVRR SR Sekcia stratégie rozvoja regiónov, oddelenie riadenia OP TP. S ohľadom na oddelenie funkcií podľa čl. 58b) nariadenia všeobecného nariadenia č.1083/2006/ES a čl.13, odsek 5 nariadenia Komisie č.1828/2006/ES overovanie a výkon prvostupňovej kontroly bude zabezpečovať sekcia kontroly, odbor kontroly programov EÚ (OKPEÚ) v súlade s čl. 60b) všeobecného nariadenia č.1083/2006 (ES).

OKPEÚ bude zabezpečovať nasledovné činnosti:

- účasť v procese schvaľovania žiadostí o NFP
- kontrola vzorovej zmluvy
- kontrola procesu verejného obstarávania
- kontrola zmien v zmluve
- kontrola doručených žiadostí o platbu (administratívne overenie, overenie na mieste)
- kontaktný útvar pre nezrovnalosti zistené RO

Oddelenie riadenia OP TP ako RO pre OP TP úzko spolupracuje s odborom riadenia štrukturálnych fondov (CKO) a jeho oddeleniami:

- oddelenie monitorovania a hodnotenia
- oddelenie koordinácie inštitúcií
- oddelenie pre informovanosť a publicitu

Funkciu platobnej jednotky pre OP TP plní odbor finančného riadenia Agentúra na podporu regionálneho rozvoja na MVRR SR.

Subjekty zapojené do systému finančného riadenia operačného programu a ich funkcie sú bližšie popísané v kapitole 9.7.

V súlade s čl. 71 všeobecného nariadenia, vnútorná štruktúra a rozdelenie (delegovanie) zodpovednosti RO pre OP Technická pomoc budú popísané v opise systémov riadenia a kontroly, ktorý členský štát predloží EK pred predložením prvej žiadosti o priebežnú platbu alebo najneskôr do 12 mesiacov od schválenia OP. Správu a stanovisko k opisu systémov riadenia a kontroly vypracuje orgán auditu pre OP TP na MF SR.

9.1.3 Monitorovací výbor (Národný monitorovací výbor)

V súlade s čl. 63 všeobecného nariadenia musí byť pre každý OP do troch mesiacov od jeho schválenia Európskou komisiou zriadený monitorovací výbor (ďalej len „MV“). Cieľom monitorovacieho výboru je dohliadať na efektívnosť a kvalitu implementácie programu.

Centrálny koordinačný orgán ako hlavný koordinátor operačných programov NSRR zriadi Národný monitorovací výbor za účelom monitorovania a koordinácie operačných programov a horizontálnych priorít na centrálnej úrovni.

Hlavné úlohy Národného monitorovacieho výboru :

- schvaľuje hodnotiace kritériá a kritériá výberu, ktoré aplikuje hodnotiacia a výberová komisia na centrálnej úrovni,
- pravidelne kontroluje pokrok, ktorý bol vykonaný smerom k dosiahnutiu špecifických priorít s dôrazom na ich aplikovanie v národnej stratégii regionálneho rozvoja,
- posudzuje a schvaľuje výročné a záverečné správy o poskytovaní pomoci pred ich odoslaním Európskej komisii,
- môže kedykoľvek navrhnúť riadiacemu orgánu akúkoľvek úpravu alebo preskúmanie pomoci s cieľom dosiahnutia zlepšenia riadenia pomoci.

Národnému monitorovaciemu výboru pre NSRR predsedá minister výstavby a regionálneho rozvoja SR, ako predstaviteľ CKO pre NSRR. Funkciu sekretariátu vykonáva príslušný útvar MVRR SR, ktorý plní funkciu CKO. Pôsobnosť a činnosť NMV upravuje štatút a rokovací poriadok, ktoré NMV schváli na svojom prvom zasadaní.

Národný monitorovací výbor sa schádza k rokovaniu minimálne dvakrát ročne, prípadne na podnet CKO častejšie. Členovia NMV sú menovaní ministrom výstavby a regionálneho rozvoja. V súlade s čl. 11 všeobecného nariadenia je zloženie monitorovacieho výboru založené na princípe partnerstva - členmi NMV sú zástupcovia orgánov ústrednej štátnej správy, Najvyššieho kontrolného úradu SR, obcí a samosprávnych krajov a ostatných sociálno-ekonomických partnerov. Pozorovateľmi sú Stále zastúpenie SR pri EÚ a Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Európska komisia je vo funkcii poradcu.

Vo vzťahu k NSRR, medzi hlavné činnosti Národného monitorovacieho výboru patrí najmä:

- monitorovanie implementácie NSRR,
- schvaľovanie zmien v NSRR spadajúcich do jeho právomoci,
- schvaľovanie strategických správ pred ich odoslaním Európskej komisii,
- formulovanie odporúčaní pre činnosť monitorovacích výborov OP s cieľom dosiahnutia efektívneho systému monitorovania realizácie politiky súdržnosti v SR,

- schvaľovanie prerozdeľovania prostriedkov medzi operačnými programami.

Hlavné úlohy monitorovacieho výboru pre OP TP v súlade s čl. 65 všeobecného nariadenia sú:

- posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie obsahu operačného programu,
- pravidelne skúma výsledky implementácie programu, najmä dosahovanie cieľov operačného programu a hodnotenia uvedené v čl. 48(3) VN,
- posudzuje a schvaľuje výročné a záverečné správy o implementácii programu pred ich odoslaním Európskej komisii,
- dostáva informácie o výročnej kontrolnej správe alebo o tej jej časti, ktorá sa vzťahuje na OP a o všetkých dôležitých pripomienkach, ktoré môže Komisia vzniesť po jej preskúmaní,
- môže kedykoľvek navrhnúť riadiacemu orgánu akúkoľvek revíziu alebo preskúmanie OP, ktoré by mohlo umožniť dosiahnuť ciele príslušného fondu alebo zlepšiť riadenie OP vrátane finančného riadenia.

9.1.4 Koordinačné orgány a implementácia horizontálnych priorít

Detailný opis systému implementácie každej z horizontálnych priorít je popísaný v systéme koordinácie implementácie horizontálnej priority, samostatne vypracovanom pre každú z horizontálnych priorít a odsúhlasenom Centrálnym koordinačným orgánom a riadiacimi orgánmi operačných programov a ktorý bude tvoriť prílohu Systému riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na roky 2007 – 2013.

Monitorovanie každej horizontálnej priority je zabezpečené prostredníctvom súboru ukazovateľov, ktorý je súčasťou Národného systému ukazovateľov pre prioritné osi OP (indikatívny zoznam ukazovateľov pre horizontálne priority je uvedený v NSRR, v prílohe č.13). Realizácia horizontálnych priorít bude osobitne monitorovaná vo výročných správach operačných programov (v spolupráci s gestormi HP) ako aj vo výročnej správe NSRR, ktorej súčasťou budú monitorovacie správy pripravené koordinátorom príslušnej horizontálnej priority aj s uvedením regionálneho priemetu realizovaných aktivít.

V priebehu programového obdobia budú prebiehať priebežné hodnotenia zamerané na úspešnosť a efektívnosť zvoleného spôsobu implementácie každej horizontálnej priority a na zhodnotenie výstupov a výsledkov projektov realizovaných v rámci HP a napĺňania HP. Po skončení programového obdobia bude realizované hodnotenie dopadu projektov realizovaných v rámci HP. Všetky vykonané hodnotenia budú predmetom zasadania Národného monitorovacieho výboru a príslušných pracovných skupín zapojených do implementácie danej HP a budú zverejnené prostredníctvom komunikačných kanálov Centrálného komunikačného orgánu a tým dostupné širokej verejnosti.

9.1.4.1 Koordinácia horizontálnej priority „marginalizované rómske komunity“

Na najvyššej úrovni za horizontálnu prioritu marginalizované rómske komunity (HP MRK) zodpovedá podpredseda vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny.

Koordinátorom HP MRK je Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity pri Úrade vlády SR, ktorý pre výkon činností spojených s administratívnym a metodickým zabezpečením HP MRK zriadi odbor pre koordináciu HP MRK.

Ambíciou je využiť štrukturálne fondy na rozšírenie, doplnenie a lepšiu kombináciu programov už existujúcich na národnej úrovni. Vychádzajúc z niekoľko rokov realizovanej vládnej stratégie SR pre integráciu ekonomicky a sociálne vylúčených rómskych komunit a praxou overených nástrojov inklúzie, je možné obdobie rokov 2007 – 2013 využiť na dosiahnutie synergického a udržateľného efektu. Východiskom je vládna politika založená na vyrovnávacích opatreniach, rezortné koncepcie pre vzdelávanie (predškolská príprava, asistenti učiteľov, podpora rómskeho jazyka, integrované vzdelávanie), regionálny rozvoj a bývanie (výstavba nájomných bytov a infraštruktúra), podporu zdravia (zdravotní asistenti), komunitného rozvoja a zamestnanosti (komunitní sociálni pracovníci, komunitné centrá, sociálne podniky) a ďalšie. Pozitívnym faktom je aj vybudovaná inštitucionálna sieť, či už prostredníctvom štátnych inštitúcií (regionálne kancelárie ÚSVRK, oddelenia na VÚC, regionálne kancelárie Slovenského národného strediska pre ľudské práva a pod.) alebo cez mimovládny a občiansky sektor. Táto sieť predstavuje kvalifikovaný ľudský potenciál. Pre komplexnosť riešenia a lepšiu koordináciu zvlášť na úrovni regiónov, zadal v r. 2006 Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity vypracovanie Regionálnych koncepcií pre rozvoj rómskych komunit v oblastiach s vysokou koncentráciou marginalizovaných skupín (kraje Košice, Prešov, Banská Bystrica). Podieľali sa nich široké partnerstvá a boli konzultované a akceptované aj na úrovni VÚC.

Navrhovanými nástrojmi pre zabezpečovanie dopadu a koordinácie sú:

- komplexný prístup v riešení problémov MRK, ktorý sa uplatňuje v nasledovných OP (Regionálny OP, OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia, OP Vzdelávanie, OP Životné prostredie, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a OP Zdravotníctvo);
- individuálne projekty (dopytovo-orientované), ktoré sa môžu uplatniť vo všetkých OP.

Úlohy ÚSVRK a spolupráca s RO, rozsah a presné podmienky realizácie opísaných nástrojov zabezpečenia HP MRK v rámci konkrétnych operačných programov budú predmetom záväznej zmluvy o spolupráci medzi ÚSVRK a každým RO alebo SORO.

Komplexný prístup bude riešený nasledovne:

- predkladanie lokálnych stratégií komplexného prístupu (ďalej „KxP“) obcou, príp. mikroregiónom (v nadväznosti na obsah regionálnych koncepcií sociálno-ekonomickej inklúzie MRK, ktorých vznik bol iniciovaný ÚSVRK v roku 2006 v prípade prešovského, košického a banskobystrického kraja a vyžaduje zapojenie širokého partnerstva v danej lokalite)
- vyhodnotenie a schvaľovanie lokálnych stratégií komplexného prístupu.
- príprava projektov v rámci schválených lokálnych stratégií komplexného prístupu
- schválenie a implementácia projektov v rámci OP

- priebežné monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov lokálnych stratégií prostredníctvom jednotlivých projektov
- vyhodnotenie prínosu komplexných projektov k napĺňaniu cieľa horizontálnej priority

Kompetencie Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity v súvislosti s realizáciou komplexného prístupu vyplývajú z poverenia podpredsedu vlády SR pre vedomostnú pôločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny, ktorého ÚSVRK pravidelne informuje o koordinácii HP MRK;

- ÚSVRK uzatvára zmluvy s jednotlivými RO a SORO o vzájomnej spolupráci a koordinácii pri napĺňaní HP MRK, ktoré podpisuje vedúci úradu vlády SR, ako štatutárny zástupca Úradu vlády SR;
- spolupracuje s riadiacimi orgánmi pri príprave výziev na predkladanie projektov v rámci KxP;
- zverejňuje výzvy na predkladanie lokálnych stratégií KxP;
- zriaďuje výberovú komisiu KxP a koordinuje jej činnosť, s cieľom schvaľovať lokálne stratégie KxP;
- spolupracuje s obcami/mikroregiónmi, ktoré na základe úspešnej lokálnej stratégie KxP získavajú/ využívajú poradenstvo
- spolupracuje s RO a SORO pri výbere, hodnotení a monitoringu projektov predkladaných v rámci KxP, ktorých jasná identifikácia sa zabezpečí označením priamo v žiadosti o NFP
- koordinuje činnosť monitorovacej skupiny KxP, ktorej úlohou je monitorovať realizáciu komplexného projektu priamo na mieste a riešiť prípadné identifikované problémy v realizácii a to v priamej komunikácii a spolupráci s riadiacimi orgánmi príslušných operačných programov
- spolupracuje pri monitoringu a hodnotení dopadu štrukturálnych fondov na MRK v období 2007-2013 spolu s Pracovnou skupinou pre marginalizované rómske komunity;
- zabezpečuje špeciálne monitorovanie a hodnotenie zamerané na celkové plnenie schválených lokálnych stratégií KxP

Kompetencie riadiacich a sprostredkovateľských orgánov v súvislosti s realizáciou komplexného prístupu:

Riadiace a sprostredkovateľské orgány zapojené do zabezpečovania KxP:

- sú členmi medzirezortnej komisie pre hodnotenie a výber projektov KxP;
- vyčlenenia indikatívnu alokáciu zdrojov určenej na implementáciu komplexných projektov v rámci OP
- vyhlasujú výzvy na predkladanie projektov v rámci KxP, pričom sa uplatňuje systém priebežnej výzvy, t.j. je možné ich predkladať kedykoľvek počas implementácie OP, čím sa zabezpečia podmienky na plynulú realizáciu všetkých zložiek komplexného projektu v súlade s časovým harmonogramom realizácie schválenej lokálnej stratégie KxP;
- hodnotia a vyberajú jednotlivé projekty predkladané v rámci KxP;
- zabezpečujú monitoring a kontrolu úspešných projektov predložených v rámci KxP;
- s ÚSVRK spolupracujú pri obsahovom a technickom zabezpečovaní výziev na predkladanie projektov v rámci KxP

- v pravidelných intervaloch poskytujú ÚSVRK potrebné informácie a údaje potrebné pre výkon monitoringu a hodnotenia dopadu štrukturálnych fondov na MRK

Realizácia **individuálnych projektov** majúcich dopad na HP MRK bude prebiehať nasledovne:

- v samostatnej časti žiadosti o NFP žiadateľ jasne identifikuje, že projekt je zameraný na MRK;
- skutočný dopad projektov na HP MRK, ktoré žiadateľ takto označil, posúdi ÚSVRK v procese hodnotenia projektov zameraných na MRK;
- projekty, ktoré ÚSVRK posúdi ako projekty s výrazným dopadom na MRK, budú bodovo zvýhodnené (s výnimkou operačných programov, v ktorých je HP MRK riešená prostredníctvom samostatného opatrenia, resp. skupiny aktivít);
- ÚSVRK vykonáva monitorovanie projektov zameraných na MRK na vzorke definovanej RO/SORO.

Informovanie a publicita, ako dôležitá súčasťou vytvárania atmosféry spolupráce a úspešného riešenia postavenia marginalizovaných rómskych komunít, budú zabezpečované ÚSVRK prostredníctvom nasledovných činností:

- v pravidelných intervaloch, v spolupráci s RO a SORO, informuje o napĺňaní HP MRK Centrálny koordinačný orgán a podpredsedu vlády SR pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny;
- zabezpečuje realizáciu komunikačného plánu HP MRK s cieľom zvýšiť informovanosť MRK ako aj širokej verejnosti o možnostiach poskytnutia podpory a výsledkoch realizácie HP MRK.

V záujme zapojenia prijímateľov a ostatných aktérov a zabezpečenia širšej platformy pre komunikáciu o realizáciu HP MRK v NSRR a monitorovanie a hodnotenie vplyvu realizovaných projektov na marginalizované rómske komunity bude naďalej, v úzkej spolupráci s odborom pre koordináciu HP MRK pri ÚSVRK, fungovať Pracovná komisia CSF pre rozvoj rómskych komunít (pod názvom Pracovná komisia pre rozvoj rómskych komunít, ktorej činnosť v programovom období 2004 – 2006 sa ukázala ako dobrý príklad v implementácii ŠF.

9.1.4.2 Koordinácia horizontálnej priority „rovnosť príležitostí“

Koordinačnú úlohu horizontálnej priority rovnosť príležitostí plní ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Horizontálna priorita rovnosť príležitostí sa bude sledovať vo všetkých operačných programoch v rámci NSRR.

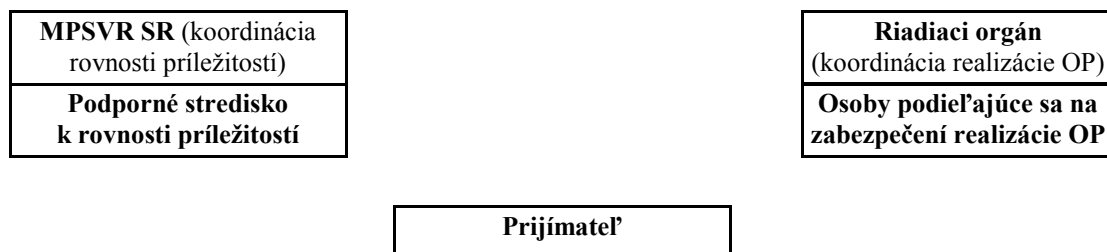
Posúdenie vplyvu projektu na naplnenie horizontálnej priority rovnosť príležitostí je povinné pre všetkých žiadateľov zo ŠF a KF a jej naplnenie sa sleduje v projektovej prihláške, kde žiadateľ zhodnotí či má projekt vplyv na rovnosť príležitostí. V prípade, že projekt má vplyv na rovnosť príležitostí, je tento vplyv zhodnotený ako pozitívny, resp. negatívny a vzťah k rovnosti príležitostí bude zaradený medzi hodnotiace kritériá. V prípade ak projekt nemá vplyv na rovnosť príležitostí, vzťah k rovnosti príležitostí sa nezaraďuje medzi hodnotiace kritériá.

Hodnotiace kritériá pre hodnotenie vplyvu projektov na rovnosť príležitostí vypracuje MPSVR SR, ktoré bude v tejto oblasti poskytovať usmernenia pre všetky riadiace orgány a zabezpečí vzdelávanie ich pracovníkov. Súčasťou projektových ukazovateľov každého takéhoto projektu bude/budú aj ukazovatele monitorujúce vplyv na rovnosť príležitostí.

MPSVR ako hlavný koordinátor horizontálnej priority rovnosť príležitostí zriadi podporné stredisko (oddelenie) pre príjemcov pomoci s cieľom poskytovania pomoci pri určení vplyvu na rovnosť príležitostí. Na jednotlivých riadiacich orgánoch operačných programov sa zriadia focal points (kontaktné osoby), ktorých úlohou bude spolupracovať s podporným strediskom MPSVR SR, poskytovať poradenstvo prijímateľom pri určení vzťahu projektu k horizontálnej prioritě rovnosť príležitostí ako aj pri hodnotení projektu v procese výberu projektov a pri ich realizácii /pri jeho monitorovaní.

Tieto aktivity budú koordinované Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. MPSVR SR zabezpečí primeranú informovanosť s cieľom zvýšenia pozitívneho vplyvu podporovaných aktivít na rovnosť príležitostí zo zdrojov OP Technická pomoc a OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia v spolupráci s Centrálnym koordináčnym orgánom.

Obrázok 1: Koordinácia implementácie horizontálnej priority „rovnosť príležitostí“

Legenda:

Usmernenia, školenia, konzultácie, poradenstvo

Žiadosti o usmernenie, školenia, konzultácie a poradenstvo; monitorovacie správy za OP k RP

Primárne poradenstvo na určenie vplyvu projektu na rovnosť príležitostí

9.1.4.3 Koordinácia horizontálnej priority „trvalo udržateľný rozvoj“

NSRR prostredníctvom horizontálnej priority TUR bude zabezpečovať zvyšovanie konkurencieschopnosti a výkonnosti regiónov a ekonomiky SR v období rokov 2007 – 2013.

Na politickej úrovni koordináčnu úlohu pri implementácii horizontálnej priority TUR plní podpredseda vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Túto úlohu vo vzťahu k trvalo udržateľnému rozvoju plní prostredníctvom Rady vlády pre trvalo udržateľný rozvoj z funkcie jej predsedu. Koordinátorom horizontálnej priority TUR na pracovnej úrovni je Úrad vlády SR.

Úrad vlády SR zabezpečuje, aby horizontálna priorita bola efektívne riadená a implementovaná vo vzťahu ku všetkým relevantným operačným programom, ich prioritným osiam a monitoruje a hodnotí napĺňanie cieľov horizontálnej priority na úrovni NSRR.

Pre tento účel je na Úrade vlády SR zriadená **pracovná skupina pre horizontálnu prioritu TUR**, v ktorej majú zastúpenie všetky relevantné riadiace orgány, Centrálny koordinačný orgán, MF SR ako aj zástupcovia sociálno-ekonomických partnerov (zástupcovia regionálnych a miestnych samospráv, akademickej obce, výskumných inštitúcií, podnikateľských a odborových zväzov, záujmových združení a občianskej spoločnosti).

Rada vlády pre trvalo udržateľný rozvoj SR je poradným a koordinačným orgánom vlády Slovenskej republiky pre uplatňovanie zásad trvalo udržateľného rozvoja. Vyjadruje sa o.i. aj k predloženým materiálom Pracovnej skupiny pre TUR. Spolupracujúcimi a poradnými orgánmi Rady sú odborníci vysokých škôl, vedeckých ústavov, zástupcov samosprávnych orgánov, odborových a zamestnávateľských zväzov a zástupcov orgánov štátnej správy pri posudzovaní riešenia niektorých problémov trvalo udržateľného rozvoja.

Kľúčovými prostriedkami, prostredníctvom ktorých sa budú riadiť intervencie tak, aby napĺňali horizontálnu prioritu trvalo udržateľný rozvoj, sú integračné nástroje, ktoré vyplývajú z koncepcného, právneho a inštitucionálneho rámca trvalo udržateľného rozvoja:

- strategické a programové dokumenty, koncepcie v oblasti trvalo udržateľného rozvoja
- princípy, priority, ciele a ukazovatele trvalo udržateľného rozvoja

Jednou z oblastí významne prispievajúcou k trvalo udržateľnému rozvoju je **oblasť energetiky a energetickej efektívnosti**, ktorá bude okrem OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast prierezovo podporovaná aj v rámci aktivít Regionálneho operačného programu a aj v OP Životné prostredie (v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov), OP Zdravotníctvo, OP Výskum a vývoj, OP Bratislavský kraj a v Programe rozvoja vidieka SR financovanom z EAFRD. Koordináciu podpory energetiky bude horizontálne zabezpečovať MH SR, ktoré je v zmysle kompetenčného zákona zodpovedné za energetickú politiku, zabezpečuje a plní úlohy, ktoré pre SR vyplývajú z nariadení, smerníc a strategických dokumentov EÚ a zároveň má povinnosť informovať EK o plnení týchto záväzkov.

V zmysle uvedeného bude potrebná úzka spolupráca MH SR s riadiacimi orgánmi uvedených operačných programov. MH SR v spolupráci s riadiacimi orgánmi uvedených programov zabezpečí:

- účasť kompetentných zástupcov v hodnotiacej komisii pre výber projektov v opatreniach, kde dochádza k využitiu obnoviteľných zdrojov alebo k zabezpečeniu energetickej efektívnosti,
- odsúhlasenie indikátorov v navrhovanom projekte tak, aby bolo možné monitorovať príspevok projektu k zabezpečeniu energetickej efektívnosti.

MH SR ďalej prostredníctvom sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom pre OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (Slovenská energetická agentúra - SEA) zabezpečí zber údajov za oblasť energetiky od jednotlivých riadiacich orgánov tak, aby ich celková hodnota za všetky príslušné operačné programy bola centrálné monitorovaná a vyhodnocovaná na MH SR.

9.1.4.4 Koordinácia horizontálnej priority „informačná spoločnosť“

Na najvyššej úrovni za koordináciu implementácie horizontálnej priority informačná spoločnosť zodpovedá podpredseda vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny. Koordinátorom horizontálnej priority na pracovnej úrovni je Úrad vlády SR.

Na koncepcnej a vecnej úrovni za horizontálne riadenie a implementáciu všetkých projektov informatizácie spoločnosti zodpovedá Ministerstvo financií SR, ktoré je ústredným orgánom štátnej správy na úseku informatizácie v zmysle zákona č. 275/2006 Z.z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ÚV SR zabezpečuje, aby horizontálna priorita bola efektívne riadená a implementovaná vo vzťahu ku všetkým operačným programom, ich prioritným osiam a monitoruje a hodnotí napĺňanie cieľov horizontálnej priority aj na úrovni NSRR. Pre tento účel je na Úrade vlády SR zriadená pracovná skupina pre horizontálnu prioritu informačná spoločnosť, v ktorej majú zastúpenie všetky relevantné RO, Centrálny koordinačný orgán, MF SR, ako aj zástupcovia sociálno-ekonomických partnerov (zástupcovia regionálnych a miestnych samospráv, akademickej obce, výskumných inštitúcií, podnikateľských a odborových zväzov, záujmových združení a občianskej spoločnosti). Taktiež sa vytvára Úrad splnomocnenca vlády pre informatizáciu spoločnosti, ktorý je súčasťou pracovnej skupiny pre informačnú spoločnosť a plní v tejto skupine poradnú funkciu v zmysle svojho štatútu.

Kľúčovými prostriedkami, prostredníctvom ktorých sa budú riadiť intervencie tak, aby napĺňali horizontálnu prioritu informačná spoločnosť, sú integračné nástroje, ktoré vyplývajú z koncepcného, právneho a regulačného rámca informatizácie spoločnosti:

- strategické dokumenty, akčné plány v oblasti informatizácie spoločnosti
- národná koncepcia informatizácie verejnej správy a z nej vyplývajúce koncepcie rozvoja informačných systémov verejnej správy povinných subjektov, ktorými sú inštitúcie verejnej správy
- národné projekty implementované v rámci OPIS
- dátové štandardy, technologické štandardy a bezpečnostné štandardy
- metodické pokyny, usmernenia, príručky pre žiadateľov, prípadne výzvy na predkladanie projektov

Ide o nástroje vyplývajúce z platného právneho rámca a strategického rámca, za ktoré je v zmysle kompetenčného zákona a zákona o ISVS zodpovedné MF SR, ako ústredný orgán štátnej správy na úseku informatizácie.

Implementácia horizontálnej priority informačná spoločnosť bude vo fáze implementácie na základe využitia integračných nástrojov vykonávaná nasledovne:

- Vo fáze implementácie operačných programov bude napĺňanie horizontálnej priority informačná spoločnosť uskutočňované prostredníctvom zadefinovania jednotného textu (ktorý bude odkonzultovaný s MF SR) pre všetky RO/SORO, v rámci príručky pre prijímateľa, ktorého obsahom bude, aby žiadateľ o nenávratný finančný príspevok vo svojom projekte jasne zadefinoval, či chce svojím projektom podporiť rozvoj informačnej spoločnosti a akým spôsobom.
- Vo fáze implementácie bude napĺňanie horizontálnej priority informačná spoločnosť ďalej zabezpečené prostredníctvom nastavenia hodnotiacich kritérií projektov v súlade s cieľmi horizontálnej priority informačná spoločnosť. Jednotlivé RO/SORO zašlú ÚV SR návrh hodnotiacich kritérií projektov za jednotlivé horizontálne priority.

- ÚV SR v súčinnosti s MF SR posúdi návrh hodnotiacich kritérií projektov v zmysle vyššie uvedených integračných nástrojov.

9.1.5 Účast' regionálnych a lokálnych samospráv na aktivitách OP TP

Pre potreby integrovaného a efektívneho využívania prostriedkov poskytovaných štátom, samosprávou a EÚ vznikla potreba vybudovať integrovanú sieť regionálnych rozvojových agentúr. Ich činnosť je každoročne dotovaná zo štátneho rozpočtu na základe zmluvy s MVRR SR, v ktorej sú presne stanovené činnosti a aktivity týchto regionálnych centier. V novom programovom období 2007-2013 budú plniť nasledujúce úlohy:

- plnenie úloh Regionálneho informačného centra pre Centrálny koordinačný orgán pre operačné programy v Národnom strategickom referenčnom rámci Slovenskej republiky na roky 2007 – 2013,
- poskytovanie informácií v problematike využívania štrukturálnych fondov vo forme konzultácií, telefonicky, e-mailom alebo listom pre všetky cieľové skupiny v ich regióne,
- poskytovanie informácií vo forme poradenstva a konzultácií v súvislosti s programovaním a implementáciou Národného strategického referenčného rámca na roky 2007 – 2013 a operačných programov NSRR.

Podpora regiónov zohráva v implementácii ŠF a KF dôležitú úlohu. Napomáha k zvyšovaniu absorpčnej schopnosti regionálnej ekonomiky a posilňuje integrovaný prístup k riešeniu teritoriálnych rozdielov.

Horizontálne potreby regiónov zapojených do implementácie a riadenia budú priamo podporené aj v rámci OP TP. Zamestnanec každého samosprávneho kraja bude participovať na mzdách z opatrenia 1.4. Posilnenie administratívnych kapacít a podpora riadenia pomoci. V rámci tohto opatrenia budú podporené aj aktivity na úrovni všeobecného vzdelávania v oblasti ŠF a KF pre všetky administratívne kapacity VÚC, ktoré budú zapojené do procesov ŠF a KF. Pre potreby zabezpečenia adekvátneho informovania budú podporované aj regionálne a lokálne samosprávy prostredníctvom vytvárania informačných portálov. V rámci **prevádzky Integrovannej informačnej siete regionálnych informačných centier** budú vybudované funkčné komunikačné kanály smerom na regionálne a lokálne samosprávy v spolupráci s riadiacimi orgánmi.

VÚC budú zároveň zapojení do aktivít Komunikačného plánu CKO s cieľom šírenia informácií o NSRR, operačných programoch a fondoch EÚ. V opatrení Hodnotenie a štúdie bude pokryté vypracovanie regionálnych analýz súvisiacich s riadením a implementáciou ŠK a KF.

Podpora VÚC prostredníctvom OP TP bude realizovaná zároveň v súčinnosti s koordinátormi horizontálnych priorít. Samosprávne kraje budú zapojené do procesu monitorovania a hodnotenia horizontálnych priorít. V rámci každého samosprávneho kraja bude vyčlenený jeden pracovník refundovaný z OP TP (opatrenie 1.4.), ktorý bude priamo zapojený do procesu implementácie horizontálnych priorít.

V rámci horizontálnej priority MRK sa predpokladá spolupráca s VÚC najmä pri aplikovaní lokálnych koncepcií komplexného prístupu riešenia problémov MRK, nakoľko lokálne koncepcie nadväzujú na obsah regionálnych koncepcií sociálno-ekonomickej inklúzie MRK.

V rámci HP IS budú regióny zapájané do aktivít zameraných na analýzu situácie v oblasti vzdelávania v strednom a odbornom školstve v pôsobnosti VÚC.

Koordinátor HP RP bude poskytovať školenia, poradenstvo a konzultácie kontaktným osobám pre HP RP na jednotlivých VÚC (budú sa podieľať na monitorovaní a vyhodnotení HP RP na území príslušnej VÚC).

9.2 Monitorovanie

V súlade so Systémom riadenia ŠF a KF predstavuje monitorovanie činnosť, ktorá sa systematicky zaoberá zberom, triedením, agregovaním a ukladaním relevantných informácií pre potreby hodnotenia a kontroly riadených procesov. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov NSRR, OP a projektov s využitím ukazovateľov.

Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre riadiaci orgán vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie operačného programu, vypracovávanie výročných správ a záverečnej správy o vykonávaní OP a podklady pre rozhodovanie monitorovacích výborov (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou OP).

Proces monitorovania vychádza zo štruktúrovaného modelu riadenia na úrovni NSRR, OP a na úrovni projektov. Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení ŠF a KF v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností a subjekty, ktoré čerpajú finančné prostriedky z fondov.

Monitorovanie sa uskutočňuje na báze odovzdávania informácií medzi jednotlivými úrovňami štruktúry implementácie OP v elektronickej a tlačenej forme prostredníctvom jednotných formulárov.

Úlohy CKO v oblasti monitorovania na úrovni NSRR:

- zodpovedá za vypracovanie národného systému ukazovateľov pre NSRR v spolupráci s jednotlivými riadiacimi orgánmi a jeho prípadnú aktualizáciu,
- koordinuje a metodicky usmerňuje riadiace orgány v oblasti monitorovania,
- vykonáva monitorovanie na úrovni NSRR.

Úlohy RO pre OP Technická pomoc v oblasti monitorovania:

- postupuje v súlade s metodikou CKO v oblasti monitorovania,
- v prípade potreby predkladá CKO návrhy na zmeny, resp. doplnenie národného systému ukazovateľov,
- zodpovedá za zber údajov a ich analýzu na úrovni programu v oblasti monitorovania prostredníctvom systému ukazovateľov ako aj v oblasti monitorovania na úrovni kategórií pomoci,
- zodpovedá za vypracovanie výročných a záverečnej správy o vykonávaní OP, ktoré predkladá na schválenie MV a následne Európskej Komisii.

Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha dvoma spôsobmi – na základe systému ukazovateľov a na základe kategórií pomoci zo ŠF.

Monitorovanie prostredníctvom systému ukazovateľov

Ciele NSRR a jednotlivých operačných programov sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy fyzických a finančných ukazovateľov

(národný systém ukazovateľov pre NSRR). Ukazovatele budú záväzné pre všetky subjekty a budú súčasťou ITMS. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov operačných programov a NSRR.

Ukazovatele operačného programu sú uvedené v prílohe č.4.

Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov. Fyzické, aj finančné ukazovatele projektov získané od prijímateľa prostredníctvom jednotných monitorovacích hárkov sú premietnuté do ITMS a agregované smerom nahor na úroveň opatrenia, prioritnej osi, operačného programu, NSRR.

Monitorovanie prostredníctvom kategórií pomoci zo ŠF

V súlade s článkom 9 všeobecného nariadenia a prílohy II implementačného nariadenia sa výdavky z fondov sledujú podľa nasledovných kategórií:

- prioritnej témy,
- spôsobu financovania,
- typu územia,
- rozmeru ekonomickej aktivity,
- rozmeru umiestnenia pomoci.

Každý OP obsahuje indikatívne plánované rozdelenie príspevku z fondov na úrovni programu v rámci prvých troch kategórií.

Pri monitorovaní prostredníctvom kategórií pomoci zo ŠF sa uplatňuje nasledovný postup: pri schválení projektu sa údaje zaznamenávajú do ITMS a po ukončení projektu sa zaznamená skutočná hodnota dosiahnutá v danej kategórii. Prostredníctvom ITMS sa údaje za kategorizáciu z úrovne jednotlivých projektov agregujú do vyšších úrovní programovej štruktúry.

9.2.1 Monitorovanie OP TP

Proces monitorovania sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Operačného programu až po ukončenie platnosti a účinnosti všetkých zmlúv podpísaných v rámci príslušného Operačného programu.

Základným prvkom monitorovania je projekt financovaný z prostriedkov alokovaných na Operačný program.

Základnými zdrojmi údajov pre monitorovanie sú údaje poskytnuté prijímateľom, údaje uložené v ITMS a ďalšie materiály súvisiace s implementáciou Operačného programu.

Pri monitorovaní projektov sa bude sledovať v ITMS napĺňanie stanovených indikátorov, ktoré sú stanovené v Národnom číselníku ukazovateľov a sú súčasťou pravidelných monitorovacích správ získavaných od žiadateľov NFP.

Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané:

- príslušnými Riadiacimi orgánmi,
- koordinátormi horizontálnych priorít definovaných NSRR,
- Centrálnym koordinačným orgánom.

Monitorovanie programu je vykonávané Riadiacim orgánom OP TP.

Základnými zdrojmi pre monitorovanie programov sú ITMS a informačný systém účtovníctva fondov (ďalej ISUF).

9.3 Hodnotenie

Proces hodnotenia sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Operačného programu až po predloženie Záverečnej správy Operačného programu v zmysle čl. 67 Nariadenia ES 1083/2006.

Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie.

Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov technickej pomoci realizovaných v rámci Operačného programu.

Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia Riadiacich orgánov a monitorovacích výborov pri riadení realizácie programov s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k dosiahnutiu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Súvzťažnosti pre potreby hodnotenia

V súlade so Systémom riadenia ŠF a KF hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie programov a ich súlad s cieľmi stanovenými v OP a NSRR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých programov a opatrení a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti.

V zmysle čl. 47 všeobecného nariadenia môžu mať hodnotenia strategický charakter (preskúmanie vývoja programu alebo skupiny programov v súvislosti s prioritami Spoločenstva a národnými prioritami) alebo operatívny charakter (s cieľom podporiť priebeh operačného programu). Hodnotenie sa vykonáva pred začiatkom programového obdobia (predbežné hodnotenie), počas neho (priebežné hodnotenie) a po ukončení programového obdobia (záverečné hodnotenie).

Hodnotenia sa uskutočňujú v rámci zodpovednosti členského štátu (CKO, RO) alebo Komisie, v súlade so zásadou proporcionality. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám.

Vzhľadom na skrátené programové obdobie 2004-2006, nebolo priebežné hodnotenie súčasťou evaluácie. V novom programovom období 2007-2013 bude potrebné posilniť hodnotiace kapacity a systémy hodnotenia a zabezpečiť ich oddelenie od procesov monitorovania, kontroly a auditu.

Na úrovni riadiacich orgánov budú zriadené interné evaluačné jednotky, ktoré budú zabezpečovať organizáciu v prípravnej fáze hodnotenia (vypracovanie Plánu hodnotenia), ako aj jeho realizáciu a zverejnenie výsledkov hodnotenia. Zástupcovia evaluačných jednotiek na úrovni RO budú členmi Pracovnej skupiny pre hodnotenie NSRR, čím sa zabezpečí previazanosť na jednotlivých stupňov hodnotenia.

Hodnotenie na národnej úrovni (NSRR) bude zabezpečovať evaluačná jednotka CKO.

Úlohy CKO v oblasti hodnotenia:

- zostavenie evaluačného plánu na r. 2007-2013, jeho aktualizácia, vyhodnocovanie, predkladanie výsledkov hodnotenia NSRR verejnosti, monitorovaciemu výboru NSRR, vláde SR a Európskej komisii,
- zabezpečenie podkladov pre strategické správy,
- zabezpečuje predbežné hodnotenie hlavného strategického dokumentu na programové obdobie po r. 2013,
- zabezpečuje priebežné, tematické hodnotenie na centrálnej úrovni,
- koordinuje a metodicky usmerňuje riadiace orgány v oblasti hodnotenia.

Pracovná skupina pre hodnotenie NSRR, zložená zo zástupcov RO jednotlivých OP, certifikačného orgánu a ďalších zainteresovaných subjektov, bude plniť úlohu poradného a koordinačného orgánu a bude poskytovať vhodné prostredie pre výmenu informácií v oblasti hodnotenia a pre rozvoj evaluačných kapacít.

Úlohy evaluačnej jednotky RO pre OP Technická pomoc:

- vypracovanie evaluačného plánu na r. 2007-2013, jeho aktualizácia, realizácia a vyhodnocovanie,
- postupuje v súlade s metodikou CKO v oblasti hodnotenia,
- zabezpečuje predbežné a priebežné hodnotenie OP a predloženie výsledkov priebežného hodnotenia MV a Komisii,
- zabezpečuje komunikáciu s EK a vstupy pre následné hodnotenie OP a prípadné strategické hodnotenie vykonávané EK.

Pri realizácii projektov evaluácie bude zabezpečená spolupráca s externými hodnotiteľmi, nezávislými odborníkmi, prípadne zástupcami ďalších orgánov, s ktorými bude mať oblasť hodnotenia súvislosť.

Evaluačný plán pre OP TP bude obsahovať koordinačné opatrenia procesov priebežnej evaluácie (zriadenie internej evaluačnej jednotky, vzdelávacie programy pre hodnotiace kapacity, zvyšovanie profesionality v oblasti hodnotenia, prepojenie s plánom hodnotenia NSRR) a hodnotiace činnosti, časový harmonogram hodnotení, využitie výsledkov hodnotenia a ich zapracovanie do systému implementácie. Po prerokovaní v pracovnej skupine NSRR pre hodnotenie a schválení Monitorovacím výborom OP TP sa stane evaluačný plán OP TP súčasťou národného evaluačného plánu.

9. 3. 1 Evaluačný plán

Plán hodnotenia obsahuje dve hlavné časti:

I. Koordinácia

Plány hodnotenia navrhnu a vysvetlia celkovú koordináciu štruktúry procesu priebežného hodnotenia týkajúcu sa dostupných a potrebných údajov (ITMS a iné zdroje), personálne zabezpečenie zo strany Riadiaceho orgánu, mechanizmus možných revízií plánu hodnotenia. V prípade, že je to relevantné, môže informácia o koordinácii obsahovať aj plán odbornej prípravy personálu Riadiaceho orgánu v oblasti monitorovania a hodnotenia.

Plány vypracované na národnej úrovni a možné línie a doplnkovosť s plánmi hodnotenia súvisiacich Operačných programov majú byť previazané.

Plány hodnotenia vypracované na úrovni Operačných programov budú prílohou národného plánu hodnotenia.

II. Špecifické hodnotiace aktivity

Táto časť pokrýva nasledovné položky:

1. Indikatívny zoznam jednotlivých hodnotení vykonaných počas programového obdobia
2. Rámec každého vykonaného hodnotenia, napríklad:
 - hodnotenie politik, hodnotenie výkonnosti (rezervy)
 - hodnotenie Operačného programu, skupiny Operačných programov, špecifických tém a pod.
 - hodnotenie „oblastí možných rizík“ identifikovaných na základe predchádzajúcich skúsenosti v určitých oblastiach podpory
3. Hlavné otázky pre hodnotenie
4. Možné využitie každého hodnotenia (publikovanie a dostupnosť hodnotiacich správ, prezentácia a distribúcia výsledkov, monitorovanie využitých odporúčaní)
5. Indikatívny časový harmonogram
6. Externé hodnotenie (úroveň OP respektíve niektorej prioritnej osi alebo cieľovej skupiny či podmienok; neobsahuje identifikáciu operatívnych hodnotení okrem podmienok, kedy je nutné operatívne hodnotenie v zmysle usmernenia CKO pripraviť).
7. Finančné zdroje plánované pre každé hodnotenie
8. Štruktúra riadenia (vrátane riadiacej skupiny pre hodnotenie, a konzultácie širokej verejnosti, regionálni a lokálni partneri atď.)

9. 3. 2 Interné hodnotenie

Interné hodnotenie je vykonávané v rámci Operačného programu so zreteľom na prioritné osi príslušného programu.

Interné hodnotenie horizontálnych priorít je vykonávané na základe monitorovacích správ projektov vecne príslušných prioritných osí Operačného programu.

Interné hodnotenie je zabezpečované manažérom monitorovania a hodnotenia na úrovni každej prioritnej osi Operačného programu.

Predmetom interného hodnotenia je porovnanie dosiahnutého pokroku v plnení výstupových, výsledkových a finančných ukazovateľov na úrovni prioritnej osi.

Interné hodnotenie má zabezpečiť väzbu medzi monitorovaním a riadením OP vrátane informovaných rozhodnutí o realizácii či nápravách Operačného programu.

Po odsúhlasení Operačného programu Európskou komisiou je Riadiaci orgán Operačného programu zodpovedný za prípravu hodnôt smerných výstupových a výsledkových ukazovateľov (benchmarking). Smerné ukazovatele (benchmarks) sú stanovené ako podiel finančných prostriedkov vyčlenených na dané opatrenie ku kľúčovému ukazovateľu výstupu respektíve výsledku uvedenému v Operačnom programe.

Súčasťou procesu interného hodnotenia je aj zber kontextových ukazovateľov respektíve ukazovateľov, ktoré boli uvedené v analytickej časti Národného strategického referenčného rámca a/alebo Operačného programu s cieľom dokumentovať aktuálne sociálno-ekonomické a environmentálne trendy na príslušnej teritoriálnej úrovni.

V prípade horizontálnych priorít sa interné hodnotenie zameriava na kvalitatívne a kvantitatívne posúdenie prínosu realizovaných projektov k danej horizontálnej priorite formou pomerových ukazovateľov (počet projektov s vplyvom na horizontálnu prioritu/počet projektov celkovo, výstupový ukazovateľ vo väzbe na horizontálnu prioritu/výstupový ukazovateľ celkovo).

Výsledky interného hodnotenia k určitým dátumom sú zakomponované do príslušných správ programu formou tabuliek a grafov.

Spôsob stanovenia smerných ukazovateľov výstupov a výsledkov, ich merania a vykazovania bude predmetom samostatného metodického usmernenia.

9. 3. 3 Externé hodnotenie

Externé hodnotenie je realizované mimo štruktúr Riadiaceho orgánu nezávislými odborníkmi s cieľom stanoviť najmä relevantnosť a účelnosť podporovaných opatrení vo vzťahu k stanoveným všeobecným cieľom programu ako aj k identifikovaným potrebám.

Základnými princípmi hodnotenia sú proporcionalita (veľkosť a identifikované riziká OP), nezávislosť (od RO), partnerstvo (účasť zúčastnených strán na hodnotení) a transparentnosť.

Externé hodnotenie môže byť vykonané na úrovni projektu, prioritnej osi, Operačného programu, horizontálnej priority a/alebo postavenia a podmienok určitej cieľovej skupiny.

Externé hodnotenie môže mať charakter operatívny alebo strategický.

Operatívne hodnotenie je zamerané na oblasť výkonnosti s ohľadom na efektívnosť vynaložených zdrojov, účinnosť dosahovaných výsledkov a realizáciu programu z finančnej a realizačnej stránky. Operatívne hodnotenia vyplývajú zo vzniknutých okolností a potreby ich riešenia a nie sú súčasťou plánu hodnotenia.

Strategické externé hodnotenie je zamerané na oblasť relevantnosti opatrení a prioritných osí k riešeniu identifikovaných problémov, účelnosti dosiahnutých výsledkov v porovnaní s očakávaným dopadom na cieľové skupiny a konzistentnosti podpory zo ŠF a KF (doplnkovosť jednotlivých prioritných osí pri dosahovaní stanovených všeobecných cieľov Operačných programov a NSRR).

Externé hodnotenie je nutné vykonať v nasledujúcich prípadoch:

1. ak sa dosahované výstupy a výsledky na základe zistení monitorovania a interného hodnotenia odlišujú od očakávaní o viac ako 10 % s cieľom urobiť potrebné nápravné opatrenia;
2. pri návrhu revízie Operačného programu/programov v súvislosti so sociálno-ekonomickými zmenami v prostredí programu, s výraznými zmenami v prioritách na európskej, národnej alebo regionálnej úrovni alebo s výraznými problémami pri realizácii programu (majúce charakter finančný, vecný alebo realizačný).

Riadiaci orgán zostaví plán strategických externých hodnotení v termíne do **12 mesiacov** od prijatia Operačného programu Európskou komisiou, zašle ho CKO a predloží ho na odsúhlasenie príslušnému monitorovaciemu výboru.

Operačný program ako celok bude zhodnotený počas programového obdobia minimálne jedenkrát, pričom hodnotené obdobie realizácie Operačného programu nie je kratšie ako 2 roky a nie je dlhšie ako 4 roky od začiatku realizácie programu.

Koordinátori horizontálnych priorít predkladajú návrh plánu strategických hodnotení pripravený v súlade so zásadami popísanými vyššie Centrálnemu koordinačnému orgánu a Riadiacim orgánom príslušných Operačných programov.

Plán externých hodnotení horizontálnych priorít odsúhlasuje Národný monitorovací výbor.

Výber externého hodnotiteľa je realizovaný Riadiacim orgánom v súlade s platnou legislatívou týkajúcou sa verejného obstarávania.

Riadiaci orgán zabezpečí potrebnú súčinnosť s hodnotiteľom, tak aby proces hodnotenia splnil kritéria kvality.

Výstupy externého hodnotenia – Hodnotiace správy musia spĺňať kritériá kvality.

Výsledky externého hodnotenia sú zapracovávané do príslušných Výročných správ programu.

Výsledky externého hodnotenia vo forme hodnotiacich správ sú zasielané monitorovaciemu výboru príslušného programu, Centrálnemu koordinačnému orgánu, Národnému monitorovaciemu výboru, Európskej komisii a príslušným koordinátorom horizontálnych priorít ak sú pre danú horizontálnu prioritu relevantné. Všetky hodnotiace správy sú zverejnené na internetových stránkach príslušných RO.

9.4 IT monitorovací systém pre ŠF a KF

IT monitorovací systém pre ŠF a KF (ďalej len „ITMS“) je centrálny informačný systém, ktorý slúži na evidenciu, spracovávanie, export a monitorovanie dát o programovaní, projektovom a finančnom riadení, kontrole a audite ŠF a KF. Skladá sa z dvoch, paralelne pracujúcich subsystémov pre programové obdobia 2004 - 2006 a 2007 - 2013. Subsystémy pre dve programové obdobia úzko spolupracujú, využívajú spoločnú databázu a v nej spoločnú evidenciu objektov.

ITMS využívajú všetky operačné programy v rovnakej miere. Spoločný monitorovací systém má za úlohu zabezpečiť jednotný a kompatibilný systém monitorovania, riadenia a finančného riadenia programov financovaných zo ŠF a KF.

Systém je delený na tri hlavné časti:

1. neverejná časť ITMS zabezpečuje programové, projektové a finančné riadenie, kontrolu a audit v prepojení na účtovný systém ISUF a cez neho so štátnou pokladnicou a rozpočtovým informačným systémom;
2. výstupná časť zabezpečuje tvorbu statických a dynamických dátových exportov;
3. verejná časť zabezpečuje komunikáciu s prijímateľmi, informačným systémom Európskej komisie SFC2007 a monitorovacími systémami okolitých krajín pre programy cezhraničnej spolupráce.

Oprávnenými užívateľmi verejnej časti ITMS systému môžu byť na základe žiadosti všetky subjekty, ktoré majú možnosť predložiť žiadosť o príspevok z fondov. Komunikácia žiadateľov/prijímateľov s verejnou časťou ITMS je zabezpečená využitím SSL protokolu. CKO vypracuje príručku pre prijímateľov na užívanie verejnej časti ITMS. Žiadateľom/prijímateľom príspevku z fondov bude cez verejnú časť ITMS umožnené:

- elektronické podanie a príjem žiadostí o príspevok z fondov,
- získanie prehľadne usporiadaných informácií o stave procesov svojich projektov, vrátane žiadostí o platby /refundáciu nákladov,
- ďalšie možnosti (aktualizácia údajov o prijímateľovi, elektronický príjem žiadosti o platbu, elektronický príjem monitorovacích hárkov).

ITMS a procesy komunikácie prijímateľov o príspevok z fondov na úrovni projektu sú nasledovné:

- zriadenie konta, podpísanie dohody o užívaní medzi RO a prijímateľom príspevku z fondov, aktivovanie konta,
- zadávanie údajov do elektronických formulárov a ich prenesenie do verejnej časti ITMS, zaslanie overenej papierovej formy formulára prijímateľom správcovi a užívateľovi neverejnej časti ITMS,
- overenie súladu informácií elektronickej a papierovej formy formulára užívateľom neverejnej časti ITMS,
- ďalšie spracovanie žiadostí po vykonaní kontroly a opravy prípadných nesúládov elektronickej a papierovej formy.

Úlohy CKO vo vzťahu k ITMS:

- zodpovedá za vývoj, prevádzku a udržiavanie systému, zabezpečuje prevádzku všetkých častí ITMS,

- riadi komisiu, v ktorej má svojho zástupcu každý riadiaci orgán a ktorá navrhuje smer vývoja, komunikuje požiadavky RO na CKO, riadi a usmerňuje užívateľov systému podľa pokynov a usmernení CKO, zodpovedá za inicializačné dáta systému,
- vypracováva usmernenia k používaniu ITMS,
- udržiava inicializačné dáta na úrovni NSRR v aktuálnom stave.

Úlohy RO pre OP Technická pomoc vo vzťahu k ITMS:

- udržiava inicializačné dáta svojho programu v aktuálnom stave,
- zodpovedá za zadávanie údajov o programe, projektoch a podriadených štruktúrach podľa usmernení CKO k používaniu ITMS,
- zodpovedá za pridelenie rolí užívateľom podľa interných manuálov,
- poskytuje podporu používateľom verejnej a neverejnej časti ITMS.

9.5 Elektronická výmena dát s EK

V zmysle implementačného nariadenia oddielu 7 je povinná elektronická komunikácia členského štátu s databázou Európskej komisie SFC 2007.

Možné sú nasledovné formy elektronickej komunikácie:

- webové rozhranie SFC2007,
- integrácia monitorovacích systémov členských štátov so SFC2007.

V podmienkach SR sa zvolil druhý spôsob: integrácia ITMS II so systémom SFC2007. ITMS II bude zabezpečovať zber dát a komunikáciu s SFC2007. Použitie webového rozhrania SFC2007 je možné pre jednotlivé RO, ale využitím rozhrania ITMS II sa zabezpečí integrita dát v oboch systémoch a ušetrí sa čas zadávania údajov. V prípade nefunkčnosti ITMS, alebo rozhrania, po súhlase CKO je možné využívať webové rozhranie na zadávanie údajov do SFC2007, zadávateľ však zodpovedá za zosúladenie dát v oboch systémoch.

Rozhrania ITMS II a SFC2007:

- import rozpisu alokovanej čiastky zo ŠF a KF pre SR podľa cieľov v stálych cenách r. 2004 a v bežných cenách,
- export NSRR,
- export OP a prioritných osí,
- export veľkých projektov,
- export OP TA,
- import rozhodnutí EK o OP,
- rozpis kategorizácie fondov EÚ,
- export odhadu očakávaných výdavkov,
- žiadosti o platbu na EK,
- vyhlásenie o čiastočnom ukončení programu,
- export opisu riadiacich a kontrolných systémov,
- export výročných správ,
- export záverečných správ,
- export záverečnej platby,
- vyrovnanie podľa pravidiel n+2, (n+3),
- export neštruktúrovaných dát: NSRR,
- import neštruktúrovaných dát: Rozhodnutia EK o NSRR, OP.

Zabezpečenie komunikácie ITMS II a SFC2007 je na úrovni systémov ošetrené pomocou zaručeného elektronického podpisu, ktorý bude vydaný pre ITMS II.

Za identifikáciu užívateľov a klientských systémov v rámci SFC2007 zodpovedá v každom členskom štáte tzv. MS Liaison. Úlohu MS Liaison pre fondy ERDF, ESF a KF zastáva v SR zodpovedný zamestnanec CKO. Všetky žiadosti o prístup na webové rozhranie SFC2007 a zmenu prístupových práv sa posielajú na CKO. Po formálnej a obsahovej kontrole žiadostí MS Liaison komunikuje s Európskou komisiou pri tvorbe a aktivovaní užívateľského konta. Prístupové heslá z Európskej komisie sa posielajú v dvoch častiach, jednu časť dostane priamo užívateľ, druhú časť MS Liaison.

9.6 Informovanie a publicita

V zmysle článku 69 všeobecného nariadenia členský štát a riadiaci orgán zabezpečia informovanie občanov a prijímateľov a publicitu o spolufinancovaných programoch s cieľom zdôrazniť úlohu Spoločenstva a zabezpečiť transparentnosť pomoci z fondov.

Na účely zabezpečenia informovania a publicity vypracuje riadiaci orgán komunikačný plán pre príslušný operačný program a do štyroch mesiacov od schválenia OP ho predloží EK. Pri implementácii KAP zabezpečí RO vykonávanie všetkých opatrení informovania a publicity v zmysle článkov 5 až 7 implementačného nariadenia.

Úlohy CKO v oblasti informovania a publicity:

- vypracuje a implementuje Komunikačný plán pre NSRR (ďalej len „KoP pre NSRR“) zahŕňajúci prierezové aktivity pre všetky operačné programy,
- koordinuje a metodicky usmerňuje riadiace orgány v oblasti informovania a publicity,
- je kontaktným orgánom pre Európsku komisiu a komunikačné siete Spoločenstva a informuje riadiace orgány,
- zabezpečuje informovanosť a publicitu o ŠF v programovom období 2007 – 2013 pre všetky úrovne zapojené do implementácie,
- organizuje konferencie, semináre, pracovné stretnutia na medzinárodnej, národnej a regionálnej úrovni.

Úlohy RO pre OP TP v oblasti informovania a publicity:

- vypracuje komunikačný plán pre OP,
- pri vypracovaní komunikačného plánu a ostatných aktivitách informovania a publicity postupuje v súlade s metodikou CKO,
- predloží komunikačný plán Európskej komisii do 4 mesiacov od schválenia OP,
- zahrnie oblasť publicity a informovania do výročných a záverečnej správy o vykonávaní OP,
- informuje monitorovací výbor OP o pokroku implementácie komunikačného plánu, uskutočnených a plánovaných aktivitách,
- zabezpečí dodržiavanie ustanovení článku 8 implementačného nariadenia prijímateľom (povinnosť informovať verejnosť o pomoci poskytnutej z fondov) ošetrením týchto náležitostí v zmluve s prijímateľom.

Komunikačný plán bude obsahovať ciele a cieľové skupiny, stratégiu a obsah opatrení v oblasti informovania a publicity, orientačný rozpočet na vykonanie plánu, administratívne oddelenia alebo orgány zodpovedné za vykonanie opatrení v oblasti informovania a publicity,

návod na hodnotenie opatrení v oblasti informovania a publicity, pokiaľ ide o zviditeľnenie operačných programov a povedomia o nich a o úlohe, ktorú zohráva Spoločenstvo.

Riadiaci orgán v súlade s komunikačným plánom zabezpečí, aby bol operačný program čo najviac rozšírený, s podrobnými informáciami o finančných príspevkoch z príslušných fondov a aby bol k dispozícii všetkým zainteresovaným stranám. Okrem toho zabezpečí, aby informácie o možnostiach financovania, ktoré sa ponúkajú v rámci spoločnej pomoci Spoločenstva a členského štátu prostredníctvom operačného programu, boli čo najviac distribuované.

Riadiaci orgán poskytne potenciálnym prijímateľom jasné a podrobné informácie minimálne o:

- a) podmienkach oprávnenosti, ktoré majú splniť na to, aby sa kvalifikovali na financovanie na základe operačného programu,
- b) opise postupov skúmania žiadostí o financovanie a o príslušných časových obdobiach,
- c) kritériách na výber operácií, ktoré sa majú financovať,
- d) kontaktoch na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, ktoré môžu poskytnúť informácie o operačných programoch.

Okrem toho riadiaci orgán informuje potenciálnych prijímateľov o zverejnení, ktoré je ustanovené v článku 7 písm. d).

Riadiaci orgán zabezpečí, aby sa opatrenia v oblasti informovania a publicity vykonávali v súlade s komunikačným plánom, a so zámerom čo najširšieho mediálneho pokrytia, s použitím rôznych foriem a metód komunikácie na primeranej teritoriálnej úrovni. Riadiaci orgán je zodpovedný za organizáciu minimálne týchto opatrení v oblasti informovania a publicity:

- a) hlavná informačná aktivita, ktorou sa zverejní spustenie operačného programu, aj v prípade neexistujúcej konečnej verzie komunikačného plánu,
- b) minimálne jedna veľká informačná aktivita za rok, ako je ustanovené v komunikačnom pláne, ktorou sa prezentujú výsledky operačného programu (programov), vrátane veľkých projektov, ak je to vhodné,
- c) vyvesenie európskej zástavy na jeden týždeň od 9. mája pred priestory každého riadiaceho orgánu,
- d) zverejnenie, či už elektronickou formou, alebo inak, zoznamu prijímateľov, názvov operácií a výšky súm z verejných financií pridelených pre tieto operácie.

9.7 Finančné riadenie, kontrola a audit

System finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu zahŕňa komplex na seba nadväzujúcich a vzájomne prepojených podsystémov a činností, prostredníctvom ktorých sa zabezpečuje účinné finančné plánovanie, rozpočtovanie, účtovanie, výkazníctvo, platby prijímateľom, sledovanie finančných tokov a finančnú kontrolu a audit pri realizácii pomoci z ES.

Do systému finančného riadenia operačného programu sú zapojené nasledovné subjekty:

- riadiaci orgán,
- certifikačný orgán,
- platobné jednotky,
- orgán auditu.

V súlade s článkom 58(b) všeobecného nariadenia je zabezpečené oddelenie funkcií nasledovným spôsobom:

Funkcie riadiaceho orgánu sú uvedené v časti 9.1.2.

Funkcie **certifikačného orgánu** vykonáva Ministerstvo financií SR, Sekcia európskych a medzinárodných záležitostí MF SR. Certifikačný orgán predovšetkým zabezpečuje:

- koordináciu a metodické usmerňovanie vo vzťahu k finančnému riadeniu štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu, vrátane koordinácie činnosti platobných jednotiek,
- zostavenie a zaslanie žiadostí o priebežné platby a záverečnú platbu na Európsku komisiu,
- predbežnú finančnú kontrolu súhrnnej žiadosti platobných jednotiek o platbu,
- certifikačné overenie na všetkých úrovniach finančného riadenia, vrátane prijímateľa, s cieľom ubezpečenia sa o postupoch riadiaceho orgánu a platobnej jednotky,
- certifikáciu výkazu výdavkov na EK,
- príjem prostriedkov EÚ na osobitný mimorozpočtový účet MF SR,
- prevod finančných prostriedkov EÚ prijímateľovi prostredníctvom platobnej jednotky,
- zostavenie a predloženie odhadu očakávaných výdavkov na príslušný a nasledujúci rok Európskej komisii na základe podkladov riadiacich orgánov každý rok do konca apríla,
- vedenie knihy dlžníkov,
- zostavenie a predloženie do 31. marca výkazu čiastok k 31. decembru predchádzajúceho roka, ktoré majú byť vrátené, v členení podľa rokov začatia konania,
- finančné opravy prostriedkov EÚ na základe požiadaviek Európskej komisie,
- vrátenie neoprávnene použitých alebo nevyužitých prostriedkov Európskej komisii, vrátane úrokov z omeškania,
- zavedenie jednotného systému účtovníctva pre certifikačný orgán a platobnú jednotku (Informačného systému pre účtovanie fondov - ISUF),
- vedenie účtovníctva, výkazníctva a uschovávanie dokladov.

Funkciu platobnej jednotky zabezpečuje Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR prostredníctvom Agentúry na podporu regionálneho rozvoja. Platobná jednotka predovšetkým zabezpečuje:

- posudzovanie žiadostí o platbu prijímateľov obdržaných od riadiaceho orgánu,
- prevod prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie prijímateľom,
- vyplnenie a predkladanie súhrnných žiadostí o platbu a čiastkových výkazov výdavkov certifikačnému orgánu,
- vedenie účtovníctva, výkazníctva a uschovávanie dokladov,
- vedenie čiastkovej knihy dlžníkov.

Funkcie orgánu auditu zabezpečuje MF SR, Sekcia auditu a kontroly medzinárodných finančných zdrojov MF SR. Hlavné úlohy orgánu auditu sú:

- (a) vypracovanie správy o výsledku posudku zavedenia systémov, podľa bodu 2 článku 71 nariadenia č. 1083/2006,
- (b) zabezpečenie, aby sa audity vykonávali s cieľom preveriť účinné fungovanie systému riadenia a kontroly operačného programu,
- (c) zabezpečenie, aby sa audity operácií vykonávali na vhodnej vzorke, aby sa preverili deklarované výdavky,
- (d) predloženie Komisii do deviatich mesiacov od schválenia operačného programu stratégie auditu, ktorá sa bude zaoberať subjektmi vykonávajúcimi audity uvedené v písmenách a) a b), použitou metódou, metódou výberu vzorky na audity operácií a orientačným plánom auditov s cieľom zabezpečiť, aby sa auditu podrobili hlavné subjekty, a aby boli audity počas celého programového obdobia rozvrhnuté rovnomerne. Ak sa uplatňuje spoločný systém pre viaceré operačné programy, možno predložiť jednu stratégiu auditu.
- (e) do 31. decembra každého roku od roku 2008 do 2015 za:
 - (i) predloženie Komisii výročnej kontrolnej správy, ktorá obsahuje nálezy auditov vykonaných počas predchádzajúceho 12-mesačného obdobia, ktoré sa končí 30. júna dotknutého roku, v súlade so stratégiou auditu operačného programu a uvádza nedostatky zistené v systémoch riadenia a kontroly programu. Prvá správa, ktorá sa predloží do 31. decembra 2008, sa vzťahuje na obdobie od 1. januára 2007 do 30. júna 2008. Informácie týkajúce sa auditov vykonaných po 1. júli 2015 sa zahrnú do záverečnej kontrolnej správy, ktorá je podkladom pre vyhlásenie o ukončení uvedené v písmene f),
 - (ii) na základe kontrol a auditov, ktoré sa vykonali pod jeho vedením, vydanie stanoviska o tom, či systém riadenia a kontroly funguje dostatočne účinne na to, aby poskytol primeranú záruku, že výkazy výdavkov, ktoré sa predkladajú Komisii, sú správne, a na základe toho primeranú záruku, že príslušné transakcie sú zákonné a správne,
 - (iii) predloženie v prípadoch stanovených v článku 88, vyhlásenia o čiastočnom ukončení, ktorým sa posudzuje zákonnosť a správnosť príslušných výdavkov. Ak sa na niekoľko operačných programov uplatňuje spoločný systém, môžu sa informácie uvedené v bode (i) spojiť do jednej správy a

stanovisko a vyhlásenie vydané podľa bodov (ii) a (iii) môže zahŕňať všetky príslušné operačné programy,

- (f) predloženie Komisii najneskôr do 31. marca 2017 vyhlásenia o ukončení, ktoré posudzuje platnosť žiadosti o záverečnú platbu a zákonnosť a správnosť príslušných transakcií zahrnutých do záverečného výkazu výdavkov, ktorý je doložený záverečnou kontrolnou správou.

Na Ministerstve financií SR sú funkcie zabezpečené organizačne neprepojenými útvarmi. Funkciu certifikačného orgánu plní Sekcia európskych a medzinárodných záležitostí Ministerstva financií SR, ktorá je organizačne podriadená 1. štátnemu tajomníkovi. Funkciu orgánu auditu plní Sekcia auditu a kontroly medzinárodných finančných zdrojov MF SR, ktorej generálny riaditeľ je v priamej riadiacej pôsobnosti ministra financií.

Ministerstvo financií SR ako Orgán Auditú podpíše zmluvy s jednotlivými ministerstvami so špecifikovaním predmetu činnosti auditu, ktoré budú zabezpečovať jednotlivé nezávislé útvary na ministerstvách a Správy finančnej kontroly, najneskôr do konca augusta 2007. Tieto útvary sa budú riadiť Postupmi pre audit štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na roky 2007-2013, ktoré budú sekciou auditu a kontroly medzinárodných finančných zdrojov vypracované do 31.7.2007. Ministerstvo financií SR bude dohliadať nad činnosťou týchto orgánov; podrobné postupy dohľadu budú súčasťou Postupov pre audit štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na roky 2007-2013.

Koordinácia, usmerňovanie, plánovanie a delegovanie individuálnych aktivít v oblasti auditu bude zabezpečené rozdielnym spôsobom ako v predchádzajúcom programovacom období 2004-2006, v súlade s funkciou a zodpovednosťou Orgánu auditu.

Na základe dohôd ministra financií SR s ostatnými ministrami, MF SR bude využívať časť ich personálnych kapacít. Vykonávané úlohy ako aj pracovníci budú pravidelne hodnotení MF SR, ktoré pripravilo metodickú príručku pre jednotlivé fázy auditu. Tieto budú oficiálne zverejnené po schválení legislatívnych zmien v zákone k finančnej kontrole a interným auditom (posledný štvrtrok 2007).

9.8.1 Systém finančných tokov

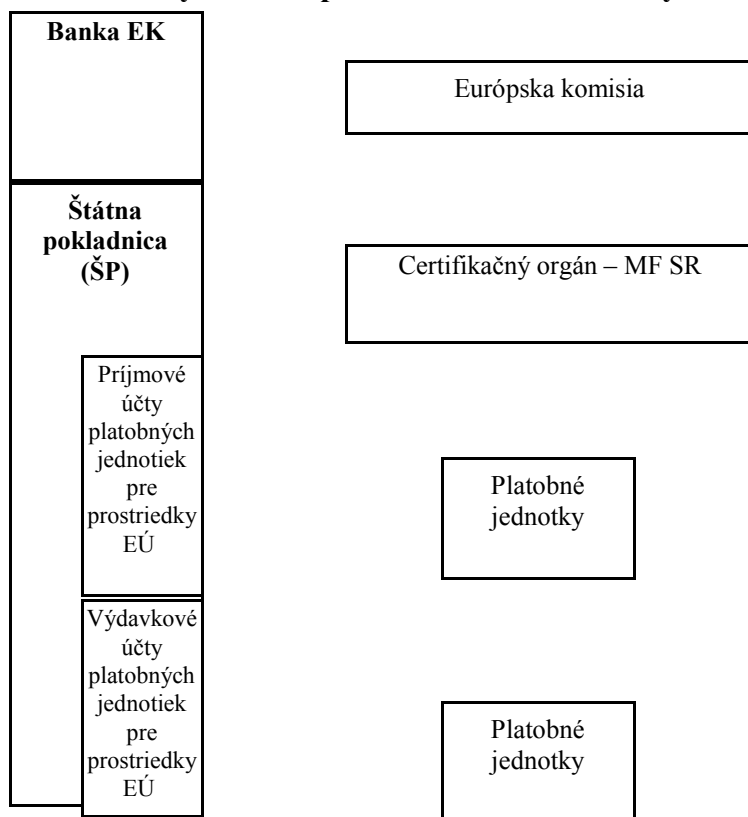
Platby finančných prostriedkov EÚ sú z Európskej komisie prevedené na osobitný účet Certifikačného orgánu Ministerstva financií SR v Štátnej pokladnici v rámci záväzku, ktorý bol prijatý Európskou komisiou. Platby finančných prostriedkov EÚ prijímateľom sa realizujú prostredníctvom štátneho rozpočtu.

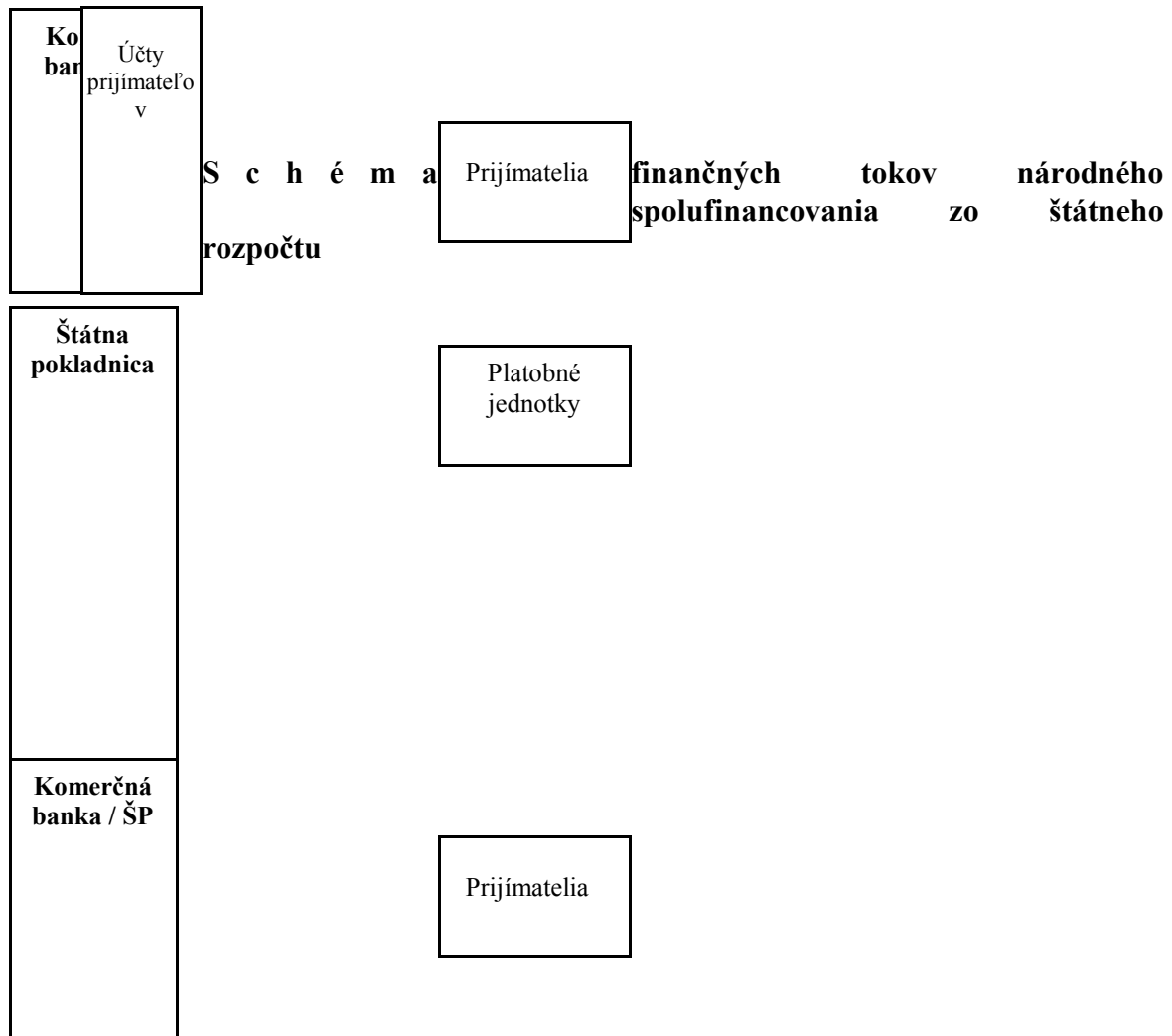
Finančné prostriedky EÚ a prostriedky štátneho rozpočtu na spolufinancovanie sú prijímateľom vyplácané prostredníctvom platobnej jednotky súčasne na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v pomere stanovenom na projekt.

Platby prostriedkov EÚ a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu prijímateľom uskutočňuje platobná jednotka v sume schválenej certifikačným orgánom na základe súhrnnej žiadosti o platbu v prípade systému refundácie. V prípade systému zálohových platieb, resp. predfinancovania, platby prijímateľom realizuje platobná jednotka vo výške schválených žiadostí o zálohové platby, resp. predfinancovania, bez predchádzajúceho súhlasu certifikačného orgánu.

Podrobný popis finančného riadenia je stanovený v Systéme finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu pre programové obdobie 2007 – 2013, schválenom uznesením vlády SR č. 835/2006 zo dňa 8. októbra 2006 a uverejnenom na www.finance.gov.sk.

Schéma finančných tokov prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu

9.8.2 Nezrovnalosti

Nezrovnalosť môže zistiť RO, SO/RO, PJ, CO, OA alebo iný subjekt konajúci v zodpovednosti OA, ktorý následne informuje Certifikačný orgán.

V prípade, že nezrovnalosť zistí samotný prijímateľ, bezodkladne oznámi zistenú nezrovnalosť a predloží dokumenty preukazujúce zistenú nezrovnalosť RO/ SO/RO.

Nezrovnalosti identifikované pri audite sa zaevidujú v informačnom systéme a následne zašlú na CO. Správy z auditných akcií budú archivované na OA a jeden výtlačok správy bude distribuovaný CO. MF SR zároveň zabezpečí zaslanie správ z auditov na EK. Podrobnosti koordinácie informácií o zisteniach, nezrovnalostiach a o obehu správ z auditov budú definované v Postupoch pre audit štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo na roky 2007-2013.

Na základe zhromaždených údajov o zistených nezrovnalostiach CO spracuje podklady o zistených nezrovnalostiach do štvrťročnej správy o nezrovnalostiach a štvrťročne, resp. do 6 týždňov od skončenia štvrťroku zasiela na Centrálny kontaktný útvar OLAF pre SR na Úrade vlády SR. O zistených nezrovnalostiach informuje Centrálny kontaktný útvar OLAF pre SR v nasledujúcej štvrťročnej správy o nezrovnalostiach OLAF na Európskej komisii.

Opravy financovania pri zistení nezrovnalosti prostriedkov EÚ vykonáva v podmienkach SR CO. V prípade vrátenia finančných prostriedkov EÚ sa tieto prostriedky odvádzajú na účty CO, v prípade finančných prostriedkov štátneho rozpočtu na spolufinancovanie sa tieto prostriedky odvádzajú do príjmov štátneho rozpočtu.

Proces koordinácie informácií o nezrovnalostiach bude v novom programovom období zabezpečený prostredníctvom materiálu Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, schválenom 8.10.2006 a uverejnenom na www.finance.gov.sk.

10. Prílohy

Príloha č. 1: Zoznam skratiek

Príloha č. 2: Terminologický slovník

Príloha č. 3: Zoznam prijímateľov

Príloha č. 4: Zoznam ukazovateľov OP TP

Príloha č. 1 Zoznam skratiek

CEDIS	Názov pre informačný systém určený pre vnútorný audit a následnú finančnú kontrolu
KoP pre NSRR	Komunikačný plán pre Národný strategický referenčný rámec
CKO	Centrálny koordinačný orgán pre operačné programy v Národnom strategickom referenčnom rámci Slovenskej republiky na roky 2007 – 2013
CO	Certifikačný orgán
CSF	Rámec podpory Spoločenstva (Community Support Framework)
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja (European Regional Development Fund)
Good practice	Výmena skúseností a vedomostí
IIS	Integrovaný informačný systém
ISRR	Informačný systém regionálneho rozvoja
ISUF	Informačný systém účtovania fondov
ITMS	IT monitorovací systém pre ŠF a KF
KoP	Komunikačný plán
KF	Kohézny fond
MF SR	Ministerstvo financií SR

MV	Monitorovací výbor
MVRR SR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
NMV	Národný monitorovací výbor
NSRR	Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky na roky 2007 – 2013
OA	Orgán auditu
OP	Operačný program
OP TP	Operačný program Technická pomoc
OP ZI	Operačný program Základná infraštruktúra
PJ	Platobná jednotka
PO	Platobný orgán (Programové obdobie 2004 - 2006)
PPP	Verejno – súkromné partnerstvo (public private partnership)
PR aktivity	Public relations (Styk s verejnosťou) aktivity
PS	Pracovná skupina
RIS	Rozpočtový informačný systém
RO	Riadiaci orgán
SORO	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SFK	Správa finančnej kontroly
SUS	Strategické usmernenia Spoločenstva o súdržnosti
SWOT analýza	Analýza silných stránok, analýza slabých stránok, analýza príležitostí a analýza ohrození (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
ŠF	Štrukturálne fondy
TP	Technická pomoc

Príloha č. 2: Terminologický slovník

Centrálny koordinačný orgán NSRR (Central Coordination Authority NSRR): stanovený na národnej úrovni s cieľom zabezpečiť koordináciu programovania, implementácie, monitorovania a hodnotenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v rámci cieľa Konvergencia a cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť. Zabezpečuje tak strategickú úroveň implementačného systému NSRR. Operačnú úroveň implementačného systému NSRR tvoria príslušné riadiace orgány jednotlivých operačných programov, resp. sprostredkovateľské orgány pod riadiacimi orgánmi (ak relevantné pre daný program). Centrálnymi koordinačným orgánom NSRR je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Certifikačný orgán (Certifying Authority): národný, regionálny alebo miestny verejný orgán alebo subjekt poverený členským štátom na certifikovanie výkazov výdavkov a žiadosti o platbu predtým, ako sa zašlú Komisii. V prípade Slovenskej republiky je certifikačným orgánom Ministerstvo financií SR. Zodpovedá za koordináciu finančného riadenia pre všetky operačné programy v rámci cieľa Konvergencia a cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Cieľ Európska územná spolupráca (Objective „European Territorial Cooperation“): jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007 – 2013 financovaný z ERDF. Tento cieľ je zameraný na posilnenie cezhraničnej spolupráce prostredníctvom spoločných miestnych a regionálnych iniciatív, posilnenie nadnárodnej spolupráce prostredníctvom činností prispievajúcich k

integrovanému územnému rozvoju napĺňajúcemu priority Spoločenstva a posilnenie medziregionálnej spolupráce a výmeny skúseností na príslušnej územnej úrovni (článok 3 všeobecného nariadenia). Cieľ Európska územná spolupráca je v prípade cezhraničnej spolupráce oprávnený pre pohraničné regióny NUTS 3; v prípade nadnárodnej spolupráce – nadnárodné oblasti (zoznam bude stanovený EK neskôr) v prípade medziregionálnej spolupráce a výmeny skúseností – územie celého Európskeho spoločenstva.

Cieľ Konvergencia (Objective „Convergence“): jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007 – 2013 financovaný z KF, ERDF a ESF. Cieľ Konvergencia financovaný z ERDF a ESF sa sústreďuje na regióny NUTS 2, ktorých hrubý domáci produkt na obyvateľa v parite kúpnej sily (HDP/obyv. v PKS), vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za obdobie 2000-2002 nedosiahne 75 % priemeru rozšírenej EÚ za rovnaké referenčné obdobie – čo je v prípade SR celé jej územie s výnimkou bratislavského kraja. Cieľ Konvergencia financovaný z KF pokryje členské štáty, ktorých hrubý národný dôchodok (HND) v parite kúpnej sily, vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za obdobie rokov 2001 - 2003, nedosiahne 90% priemeru HND rozšírenej EÚ, a ktoré majú Konvergenčný program – tieto kritériá SR spĺňa.

Tento cieľ je zameraný na urýchlenie štrukturálnej konvergenencie oprávnených regiónov a koncentruje sa na skvalitnenie podmienok rastu a zamestnanosti vďaka investíciám do fyzických a ľudských zdrojov; inovácií a spoločnosti založenej na vedomostiach; adaptabilnosti na hospodárske a sociálne zmeny; ochranu životného prostredia; administratívnu efektívnosť. (článok 3 všeobecného nariadenia)

Cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (Objective „Regional competitiveness and employment“): jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007 – 2013 financovaný z ERDF a ESF. Oblasti oprávnené na financovanie zo štrukturálnych fondov v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, sú tie oblasti, na ktoré sa nevzťahuje cieľ Konvergencia (článok 6 všeobecného nariadenia) – čo je v prípade Slovenska bratislavský kraj. Tento cieľ je s výnimkou najmenej rozvinutých regiónov zameraný na posilnenie konkurencieschopnosti a príťažlivosti regiónov, ako aj zamestnanosti predvídaním hospodárskych a sociálnych zmien vrátane zmien spojených s otvorením trhu prostredníctvom inovácie a podpory znalostnej spoločnosti, podnikania, ochrany a zlepšovania životného prostredia a zlepšovania dostupnosti, prispôsobivosti pracovníkov a podnikov, ako aj rozvojom trhov práce na princípe sociálnej inklúzie (článok 3 všeobecného nariadenia).

Disparity (disparities): sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť (effectiveness): pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dosahom.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) (European Regional Development Fund): finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF).

Európsky sociálny fond (ESF) (European Social Fund): štrukturálny fond - finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilňovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyššej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politik členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu

a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu) vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja (development factors): predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

Inovačné póly rastu (innovation growth poles): sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou územia ťažísk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto ťažísk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Koncepciou územného rozvoja SR.

Kategorizácia pomoci zo štrukturálnych fondov (categorisation of Structural Fund assistance): kategorizácia pomoci zo štrukturálnych fondov zavedená Európskou komisiou sa uvádza v prílohe II implementačného nariadenia. Príspevky z fondov sa zaraďujú do príslušných kategórií v rámci 5 rôznych dimenzií (prioritné témy, forma financovania, typ územia, typ ekonomickej aktivity a lokálna dimenzia - NUTS). Ku každej kategórii je pridelený kód. Následne v procese implementácie fondov sa priraduje ku každému projektu jedna vhodná kategória (s kódom) v rámci jednotlivých sledovaných oblastiach/dimenziách, čo umožňuje EK zachytiť prierezovú štatistiku, na čo boli použité zdroje z fondov (v rámci definovaných kategórií v 5 dimenziách) v rámci operačných programov všetkých členských štátov EÚ. EK navyše požaduje ex ante informáciu na úrovni operačného programu – koľko finančných zdrojov sa plánuje na jednotlivé kategórie v rámci prvých troch dimenzií.

Kohézne póly rastu (cohesion growth poles): sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príslušné obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príslušné obce, a ktoré spĺňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou príslušných obcí.

Kohézny fond (Cohesion Fund): finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za obdobie rokov 2001 – 2003 je nižší ako 90 % priemeru EÚ-25 (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Koncentrácia (concentration): princíp, na ktorého základe sa intervencie implementujú selektívnym spôsobom na vybrané témy (sektory) a územia (podľa členenia NUTS). Selektívnym kritériom je efektívnosť a účinnosť intervencie.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (Slovak Spatial Development Perspective 2001): celoštátna územnoplánovacia dokumentácia s relevantnou právnou záväznosťou vo vzťahu k jej záväznej časti. Ide o vyjadrenie určitej „vízie“ priestorového usporiadania a funkčného využívania územia Slovenska v záujme ujasňovania rozhodovania v súčasnosti a v krátkodobom a strednodobom výhľade. Úlohou celoštátnej územnoplánovacej dokumentácie je vyjadriť predstavy na optimálne priestorové súvislosti na celoštátnej a medzinárodnej úrovni.

Konvergencia (convergence): približovanie, vyrovnávanie úrovne. Celková konvergencia pozostáva z troch parciálnych okruhov konvergencie: nominálnej konvergencie, reálnej konvergencie a štrukturálnej konvergencie.

Marginalizované rómske komunity (Marginalised Roma Communities): koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národný program reforiem (National Reform Programme): V súlade s novými procesmi koordinácie sa lisabonské stratégie členských krajín koncipujú v rámci trojročných programových cyklov a sú prezentované v *národných programoch reforiem*. Zameranie a obsah týchto strategických dokumentov vychádza z nových zásad hospodárskej politiky EÚ – z tzv. *Integrovaných zásad* (Integrated Guidelines), ktoré syntetizujú doterajšie Všeobecné zásady hospodárskej politiky (Broad Economic Policy Guidelines) a Usmernenia pre zamestnanosť (Employment Guidelines). K prioritným oblastiam stratégie boli vypracované samostatné *akčné plány*, ktoré vláda SR schválila v júli 2005. V akčných plánoch sú definované konkrétne hlavné úlohy pre jednotlivé oblasti. Každá z úloh má jasne definované ciele, časovú postupnosť krokov, indikátory pre hodnotenie pokroku v danej oblasti a zodpovednosť za plnenie úlohy. bola použitá ako základ a ťažisko aj pre Národný program reforiem pre Slovensko.

Národný projekt – v prípade ESF predstavuje národný projekt osobitný typ projektu, ktorý realizuje vybraný prijímateľ za účelom dosiahnutia cieľov v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti a vzdelávania. V prípade ERDF sa pod národným projektom rozumie osobitný typ projektu realizovaný vybraným prijímateľom, ktorého cieľom je podpora rozvoja znalostnej ekonomiky so špeciálnym zreteľom na posilnenie výskumno-vývojových aktivít celoslovenského významu, resp. významu pre rozvoj príslušného regionu.

Národný rozvojový plán (National Development Plan): analýza situácie vypracovaná členským štátom so zreteľom na ciele kohéznej politiky EÚ (ciele 1,2 a 3), prioritné potreby pre dosiahnutie týchto cieľov, ako aj stratégia, plánované prioritné činnosti, ich špecifické ciele a príslušné indikatívne finančné prostriedky na obdobie 2000 – 2006, resp. v prípade SR na roky 2004 – 2006. Slúži pre Komisiu ako východisko pre vypracovanie Rámca podpory Spoločenstva.

Národný strategický referenčný rámec (National Strategic Reference Framework) - V zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národný strategický referenčný rámec. Tento dokument predstavuje referenčný nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013 v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ Konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Operácia (operation): projekt alebo skupina projektov vybraných riadiacim orgánom príslušného operačného programu, alebo za ktoré riadiaci orgán nesie zodpovednosť podľa kritérií stanovených monitorovacím výborom a vykonávaných jedným alebo viacerými príjemcami, ktorý umožňuje dosiahnutie cieľov prioritnej osi, s ktorou súvisí.

Operačný program (Operational Programme): dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje stratégiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na ktorých dosiahnutie sa bude žiadať pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa Konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Orgán auditu (Audit Authority): národný, regionálny alebo miestny verejný orgán alebo subjekt funkčne nezávislý od riadiaceho a certifikačného orgánu určený členským štátom pre každý operačný program a zodpovedný za overenie účinného fungovania systému riadenia a kontroly. V podmienkach Slovenska je orgánom auditu – Ministerstvo financií SR, ktorý koordinuje oblasť finančnej kontroly a vnútorného auditu.

Pamäťové a fondové inštitúcie: inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Póly rastu (growth poles): sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v regióne. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

PPP (verejno-súkromné partnerstvo – public private partnership): sú projekty, pri ktorých vstupuje do partnerstva subjekt (subjekty) verejnej správy a súkromného sektora s cieľom vybudovania infraštruktúry a poskytovania služieb, obvykle zabezpečovaných sektorom verejnej správy. Projekty PPP majú niekoľko spoločných znakov. V prvom rade ide o zabezpečenie verejnej infraštruktúry a verejných služieb prostredníctvom súkromných firiem, využitím ich vlastných zdrojov a schopností, pričom súkromná firma získava trvalý tok verejných peňazí

Príjemca (beneficiary): hospodársky subjekt, orgán alebo podnik, či už verejnoprávny alebo súkromný, zodpovedný za začatie alebo za začatie a vykonávanie operácií. V kontexte systémov pomoci podľa článku 87 zmluvy sú príjemcami verejnoprávne alebo súkromné spoločnosti, ktoré vykonávajú jednotlivé projekty a poberajú verejnú pomoc.

Prioritná os (priority axis): jedna z priorít stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétnej strategickej/špecifickej priorite stratégie Národného strategického referenčného rámca SR na roky 2007 - 2013.

Rámec podpory spoločenstva (Community Support Framework) 2004 – 2006: základný programový dokument členského štátu pre využívanie fondov EÚ v rokoch 2000 – 2006, resp. 2004 – 2006 schválený Komisiou po dohode s dotknutým členským štátom. Európska komisia pri tvorbe Rámca podpory spoločenstva vychádza z prijatého rozvojového plánu daného členského štátu (v prípade SR bol vypracovaný Národný rozvojový plán 2004 - 2006). Rámec podpory spoločenstva obsahuje stratégiu a priority pre činnosť fondov a členského štátu, ich špecifické ciele, príspevok fondov a ostatné finančné zdroje. Tento dokument je rozdelený na priority a vykoná sa prostredníctvom jedného alebo viacerých operačných programov. V prípade Slovenskej republiky sa vzťahuje na Cieľ 1 kohéznej politiky EÚ. V budúcom programovom období 2007 – 2013 sa Rámec podpory spoločenstva nahrádza iným typom dokumentu – Národným strategickým referenčným rámcom.

Riadiaci orgán (Managing Authority): jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre Rámec podpory Spoločenstva, pre každý operačný program, Jednotný programový dokument a iniciatívy ES.

Sprostredkovateľský orgán (Intermediate Body): každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho orgánu (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjemcom vykonávajúcim operácie.

Strategická priorita (strategic priority): jedna z tematických priorit stratégie v Národnom strategickom referenčnom rámci SR na roky 2007 - 2013, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich špecifických priorit s konkrétnymi, merateľnými cieľmi.

Strategické usmernenia Spoločenstva (Community Strategic Guidelines): dokument vypracovaný EK, vymedzujúci jednotný rámec, ktorý majú členské štáty EÚ použiť pri vypracovávaní svojich Národných strategických referenčných rámcov a v z nich vyplývajúcich operačných programov. Stanovuje rámec pre všetky ciele kohéznej politiky EÚ, priority Spoločenstva s cieľom podporovať vyvážený, harmonický a trvalo udržateľný rozvoj Spoločenstva.

Synergický efekt (synergic effect): efekt koncentrácie vyvolaný spolupôsobením, kombináciou niekoľkých intervencií na jednom území alebo u jedného konečného prijímateľa.

Špecifická priorita (specific priority): jedna z tematických priorit navzájom súvisiacich v rámci jednej strategickej priority stratégie v Národnom strategickom referenčnom rámci SR na roky 2007 - 2013, s konkrétnymi, merateľnými cieľmi.

Štatistická územná jednotka: NUTS je štandard pre hierarchické členenie administratívnych oblastí štátov Európskej únie pre účel regionálnej štatistiky. Delenie nemusí nevyhnutne odpovedať administratívne deleniu štátu. Je zavedený Štatistickým úradom Európskej komisie (EUROSTAT) v spolupráci s Národnými inštitútmi pre štatistiku, v prípade Slovenska Štatistickým úradom Slovenskej republiky.

Trvalo udržateľný rozvoj (sustainable development): je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.. TUR zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu.

Účinnosť (efficiency): pomer medzi plánovanými a dosiahnutými hodnotami jedného merateľného ukazovateľa (pomer plánovanej cieľovej a skutočne dosiahnutej cieľovej hodnoty).

Príloha č. 3 Zoznam prijímateľov

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Prijímatelia
1.1	Monitorovanie, pracovné a koordinačné skupiny, výbory a komisie	MVRR SR/resp. i Centrálnym koordinačným orgánom určený národný orgán zabezpečujúci koordináciu a riadenie niektorej z horizontálnych priorít
1.2	Hodnotenie a štúdie	MVRR SR/resp. i Centrálnym koordinačným orgánom určený národný orgán zabezpečujúci koordináciu a riadenie niektorej z horizontálnych priorít
1.3	Informovanie a publicita	MVRR SR/ resp. i Centrálnym koordinačným orgánom určený národný orgán zabezpečujúci koordináciu a riadenie niektorej z horizontálnych priorít
1.4	Posilnenie administratívnych kapacít a podpora riadenia pomoci	MVRR SR/resp. i Centrálnym koordinačným orgánom určený národný orgán zabezpečujúci koordináciu a riadenie niektorej z horizontálnych priorít, MH SR, samosprávne kraje zapojené do realizácie HP
1.5	Informačné systémy pre účely riadenia a implementácie regionálnej politiky SR	MVRR SR
2.1	Finančné riadenie	MF SR
2.2	Finančná kontrola a audit	MF SR, Správy finančnej kontroly
2.3	Posilňovanie administratívnych kapacít	MF SR a ostatné organizácie v rámci kapitoly MF SR
2.4	Informačné systémy	MF SR, Správy finančnej kontroly, DataCentrum a ostatné organizácie v rámci kapitoly MF SR
2.5	Podpora zavádzania inovatívnych finančných nástrojov	MF SR

Príloha č.4: Zoznam indikátorov pre OP TP

Prioritná os	Opatrenie	Názov indikátora	Typ indikátora	Zdroj	Východisková hodnota (2006)	Cieľová hodnota (2015)	Periodicita	Merná jednotka
1. Príprava, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a posilňovanie administratívnych kapacít	1.1 Monitorovanie, pracovné a koordinačné skupiny, výbory a komisie	Počet zasadnutí monitorovacích výborov (NMV, MV OP TP)	Výstup	MVRR SR	0	34	Ročne	Počet
	1.2 Hodnotenie a štúdie	Počet realizovaných analýz, štúdií a správ v súvislosti s prípravou, implementáciou, monitorovaním a hodnotením programu	Výstup	MVRR SR	0	39	Ročne	Počet
	1.3 Informovanie a publicita	Počet vydaných informačných publikácií	Výstup	MVRR SR	0	85	Ročne	Počet
		Počet zorganizovaných seminárov, konferencií, workshopov	Výstup	MVRR SR	0	28	Ročne	Počet
		Počet inzerátov a PR článkov v tlači a na internete	Výstup	MVRR SR	0	180	Ročne	Počet
		Počet návštevníkov internetovej stránky	Výstup	Dodávateľská firma	253 969	2 000 000	Ročne	Počet
		Počet spotov a televíznych relácií	Výstup	MVRR SR	0	26	Ročne	Počet
	1.4 Posilnenie administratívnych kapacít a podpora riadenia pomoci	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TA	Výstup	MVRR SR	33	129	Ročne	Počet
	1.5 Informačné systémy pre účely riadenia a implementácie regionálnej politiky SR	Počet užívateľov ITMS	Výstup	Datacentrum	1019	1400	Ročne	Počet
		Miera spokojnosti užívateľov ITMS	Výsledok	Užívatelia na úrovni RO/SORO	30	60	2 x	%
2. Finančné riadenie, kontrola, posilňovanie administratívnych kapacít v týchto oblastiach	2.1 Finančné riadenie	Počet poskytnutých školení zamestnancov a pracovníkov, zapojených do finančného riadenia fondov EÚ	Výstup	MF SR	20	104	Ročne	Počet

	2.2 Finančná kontrola a audit	Počet realizovaných školení zamestnancov zapojených do finančnej kontroly a auditu fondov EÚ	Výstup	MF SR	10	115	Ročne	Počet
	2.3 Posilňovanie administratívnych kapacít	Počet zamestnancov, ktorých platy sú hrazené z TA	Výstup	MF SR	72	239	Ročne	Počet
	2.4 Informačné systémy	Počet užívateľov informačných systémov	Výstup	Datacentrum	999	2550	ročne	Počet
		Miera spokojnosti užívateľov informačných systémov	Výsledok	Užívatelia na úrovni RO/SORO	30	60	2 x	%
	2.5 Podpora zavádzania inovatívnych finančných nástrojov	Počet zrealizovaných projektov PPP	Výstup	MF SR	0	5	Rok 2015	Počet
		Počet realizovaných školení pre prijímateľov nepriamych foriem pomoci a PPP	Výstup		0	15	ročne	Počet